

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti:
BENEDEK MIHÁLY alezredes

Segédszerkesztő:
Dr. BÁNYAI LÁSZLÓ százados

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
II. KERÜLET, FŐ-UTCA 71. SZÁM.

Postatakarékpénztári
csekk száma:
25.342.

Megjelenik:
minden hónap 1-én és 15-én
Telefon: 153-079.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarországot feltámadásában.*

Amen.

Küldetés.

Évek teltek el azóta, hogy bajtársaink egy része átlépte a semmivé vált szegényhatárokat és bevonult azokra a területekre, melyeket az isteni igazságszolgáltatás két évtized megpróbáltatása után visszaadott ősi tulajdonosának, a magyar nemzetnek. Még lelkünkben ég az a soha nem látott öröm és boldogság, mely bajtársainkat fogadta ott, akik vitték magukkal a magyar haza szeretetét, a testvér ölelését és a biztonság sokáig nélkülözött érzését. És vitték a magyar csendőr várva-várt becsületét, önzetlen munkásságát.

Nagy és komoly feladatok vártak ezekre a bajtársakra. 20 év sokat változtatott azokon az állapotokon, melyeket elődeink s részben még mi ott hagytunk. Sok nehézséggel, egyes helyeken még bizalmatlansággal és meg nem értéssel is kellett megküzdeniök, mindig úgy, hogy munkájuk ne a küzdelem, hanem a szeretet és a segítség jegyében történjék, mert eredményt csak így várhattak.

Ők voltak és ők ma is a nemzetiségi vidékeken a magyarság képviselői, idegenajkú hazánkfiai rajtuk keresztül ismerték meg a magyar lelkeséget, hiszen ott voltak ezek a bajtársak mindenütt, ahol segítségre volt szükség. Munkájukat meg kellett szászorozniok, mert rájuk hárult az új országépítés ezernyi tennivalója, életigényeiket sok helyen alaposan le kellett szállítaniok, mert a hegyvidékek mostoha viszonyai nem ismernek kivételt. Csak egyben kellett mindig igényeseknek maradniok: munkájukban. S ebben azok is maradtak.

A rájuk bízott feladatokat elvégezték. Helytállottak, nem csalódtunk bennük, mint ahogyan ők sem csalódtak volna a régi őrökön maradt bajtársakban, ha azokat állítja a végekre a csendőrsors.

A vezetőség gondoskodik most arról, hogy az 1938. óta lezajlott események folytán legjobban igénybe vett azoknak a bajtársaknak egy része, akik Erdélyben és Kárpátalján a legrégebben szolgálnak — elsősorban a többgyermekesek — kívánságukra visszatérhessenek a belső területekre. Visszatértükkel új bajtársak állanak a helyükbe, akik az ott maradtakkal együtt folytatják azt a munkát, melyet elődeik megkezdték. Rájuk hárul a feladat, hogy

megtartsák a szeretetnek és bizalomnak azt a fokát, melynek megalapozásán a váltásra kerülők oly sokat dolgoztak s amelyet sokkal könnyebb elveszteni, mint megszerezni és megtartani.

Ahol csak megfordulnak, mindig és mindenütt szemelőtt kell tartaniok ezt az igazságot. Nem kell félniök, a szívekhez vezető utat nem zárja el az igazságos szigor, különösen akkor, ha a csendőr segítő készsége és áldozatos munkája szegődik hozzá társul. S ne felejtsek azt se, hogy két évtizedig távol élt és sokat szenvedett magyar véreink minden támogatásukra rászorúlnak, amit csak megadhatnak nekik.

A magyar államot senki sem szolgálhatja és képviselheti egyéni elgondolások szerint. Aki erre hivatott, annak tudnia kell, hogy milyen az örök magyar lélek. És ki tudná ezt jobban, mint éppen a csendőr, aki a nemzetnek abból a rétegéből való, amelyikben hamisítatlanul él ez a lelkeség. A magyar, erejének és igazának tudatában, türelmes, nagylelkű, szeretettel öleli keblére idegen ajkú honfitársait is, akiket sohasem különböztetett meg magyar testvéreitől. Ebben testületünk mindig előljárt, mert mint az állam egyik legmagyarabb intézménye, mindig megértette, hogy a nemzetiségek felkarolása magyar érdek. Megmutatta ezt abban is, hogy mihelyt visszatértek azok a területeink, melyeken nemzetiségeink is élnek, nemcsak módot nyújtott arra, hogy ott szolgáló bajtársaink megtanulják a kisebbségek nyelvét, hanem jutalmazta is a legjobb eredményt felmutatókat s ez a gondoskodás most is tart.

Laktanyáink is mindig tárva vannak az igazukat kereső, vagy a segítségre, tanácsra szorulóknak előtt s az idegen nyelvű honpolgár éppen olyan bizalommal lépheti át küszöbeinket, mint a magyar ember, nagyobb megértést és őszintébb jóindulatot sehol a világon nem találhat. Laktanyáink nekik is a védelmet és a biztonságot jelentik. De ezek a laktanyák képviselik azt a sziklaszilárd magyar erőt is, mely féltve őrzi és minden körülmények között megvédi a haza ama javait és érdekeit, melyekért annyi magyar vér folyt s melyeknek nemzetiségeink is részei. Ezeket büntetlenül senki sem veszélyeztetheti ebben a hazában. Ha akadna olyan hálátlan, aki így fizetne a nemzet nagylelkűségéért, az velünk és a törvény teljes szigorával találná szemben magát.

Ezeket mondjuk a végekre induló és az ott szolgáló bajtársaknak. Izenjük azoknak, akik majd a felváltottak helyébe állnak, hogy ne csupán áthelyezést, egyszerű állomáshely változást lássanak ebben, hanem küldetést, melyet mindnyájunk bizalmából kell betölteniök.

Kártérítési eljárás a csendőrségnél.

Írta: vitéz DOBÓ SÁNDOR g. alezredes.

A csendőr kerülhet olyan helyzetbe is, hogy szolgálati eljárásával kapcsolatban anyagi felelősséggel és ennek következményeivel kell számolnia. Megeshetik ez nemcsak olyankor, amikor beosztásánál fogva kincstári vagyont kezel, hanem minden olyan esetben, amikor szolgálati eljárásával akár a kincstárnak, akár másnak kárt okozott. Cikkemben az erre vonatkozó általános tudnivalókat és a kártérítési eljárásoknál követendő tennivalókat ismertetem.

Aki másnak vagyonában jogellenesen és vétkeesen kárt okoz, az általános magánjog elvei szerint köteles az okozott kárt a sértett (károsult) félnek megtéríteni.

A magánjogi jogsérelmek orvoslására a polgári bíróság hivatott, hacsak valamely jogszabály másként nem rendelkezik. Áll ez természetesen akkor is, ha bárkinek hibája folytán a kincstár károsodik. Ha azonban a kincstár károsodását tényleges állományú csendőregyén vétkes cselekménye vagy mulasztása okozta, akkor a kártérítési eljárásban a hatáskört illetően eltérő jogszabály nyer alkalmazást. Az alábbiakban ezzel a jogszabállyal foglalkozom.

A csendőrség kötelékében álló személyeknek szolgálati viszonyából eredő felelősségét és ennek terjedelmét, — az illető egyének beosztásával kapcsolatban, — azok a szolgálati kötelek szabják meg, amelyek a törvényben, utasításokban és rendeletekben vannak meghatározva. Aki parancsol,

mert szolgálati beosztásánál fogva parancsolnia kell, az vállalja a felelősséget is, mert felelőség nélkül parancsot kiadni nem lehet. Aki végrehajtja a parancsot, felelős annak szabályszerű teljesítéséért, mert a fennálló utasításokat mellőznie nem szabad. Aki pedig önálló hatáskörében intézkedik, felelős eljárásának helyességéért, törvényes és szabályszerű ténykedéséért.

Szolgálati kötelmeit, felelősségét és ennek terjedelmét mindenkinek ismernie kell. Ha a szolgálati kötelek megszegése folytán kár keletkezett, ami az elkövetett cselekménnyel vagy mulasztással okozati összefüggésben van, akkor kártérítési kötelezettség áll, vagy állhat be. Ennek elévülési határideje 32 év.

Ha magán (polgári) személy károsodott a csendőr eljárása következtében, akkor az illető magánjogi sérelmének orvoslása végett a rendes bíróság előtt polgári pert tehet folyamatba. Ha azonban a csendőregyén szolgálati kötelesezségése következtében a kincstár károsodik, ebben az esetben a kincstárnak módjában áll a vétkes csendőrt bírói eljárás igénybevétele nélkül közigazgatási úton kártérítésre kötelezni. Ehhez a törvényes alapot az 1887. évi XXXV. t.-c. adja meg, amelynek hatályát az 1929. évi XIV. t.-c. a csendőrségre is kiterjesztette.

Közigazgatási úton csak tényleges állományú csendőregyént lehet kártérítésre kötelezni.

Ha a kártérítésre kötelezett csendőregyén a közigazgatási eljárás eredményében nem nyugszik meg, jogában áll az 1887. XXXV. t.-c. 2. §., illetve 3. §-a értelmében az ellene kibocsátott marasztaló határozatot keresettel, illetve kifogással megtámadni, vagyis a rendes bíróság jogsegélyét igénybevenni.

Maxi úrfi.

Írta: AGYAGFALVI HEGYI ISTVÁN.

A kis vidéki város nyugalomhoz szokott lakóit titokzatos bűnügy tartotta izgalomban. Egy idő óta hol ebből, hol abból a lakásból tűnt el valami érték tárgy s mégcsak gyanítani sem lehetett, ki a tettes.

A lopási esetek hasonlóságot mutattak: rendszerint arany- és ezüsttárgyak, gyöngyök, fülbevalók, csillogó csecsebecsék hagyták ott búcsúszó nélkül régi gazdáikat. Zárfeltörés egyetlen esetben sem volt, annál több éjjeli szekrényt, toalett-asztalkát, hanyagul az asztalon hagyott ékszeres-kazettát dézmált meg az ismeretlen valaki.

Nyilvánvaló volt, hogy egy rendkívül ügyes besurranó tolvaj garázdálkodik, mert sehol egy nyom, egy bűnjel nem maradt utána s az elorozott értékek is köddé váltak. A városka egyetlen zálogháza és két órásüzlete, — melyek egyúttal ékszerboltok is voltak, — állandó megfigyelés alatt állottak, de hiába.

Az emberek úton, útfélen egyebet se tárgyaltak. Az egész város egy nagy sopánkodás volt.

— Képzeld angyalom, — lihegte a kövér telekkönyvvezetőné a piacon a keszeg irtoknének, — az este lecsatolom a három aranykarikámat s leteszem az éjjeli szekrényre. Reggel, ahogy a szemem kinyitom, véletlenül odanézek... kampec! Akkorát sikoltottam, hogy az uram fejfel ugrott ki az ágyból. Mentem be is küldöttem az ágy alá, nézze meg, hogy

nem gurultak-e oda. Ott szuszogott-maszogott sokáig, sehol, semmi. Elvitték a nyitott ablakon keresztül. Hát már az emeleten se merje az ember nyitva hagyni kánikulában az ablakot?

— Bejelentetted már a rendőrségen? — kapkodott a levegő után az irtokné, — mert én éppen onnan jövök! Ismerted azt a rubintos brosstút, meg a kígyófejes aranynyakláncot, amit a szegény mamától örököltem? Azokat emelte el mellőlem a szék-ről az istentelen, hogy szakadna le a keze!

— Ti se hallottatok semmi zajt? Mert nálunk olyan csendesen járt, akár a szellem...

— Laci azt mondja, hogy ő egy percre felriadt valami halk motoszkalásra s látta is, hogy egy macska kiugrott az ablakon. Nem sokat törődött vele, menten elaludt. Ha egy darab sajt vagy szalonna lett volna, elhiszem, hogy az vitte el. De mióta lop a macska brosstút, meg nyakláncot?

A két asszony még sápítózott egy ideig, aztán elváltak.

A rendőrségen a fogalmazó — a bűnügyek egyetlen referense, a haját tépte. Az az egyszáll polgári nyomozó pedig, aki rendelkezésére állt, már ki se mert menni az utcára, mert az egész város, — persze csak az a része, amelyiknek nem ment a bőrére a dolog, — a szerencsétlen Sherlock Holmesen nevetett. Lépten-nyomon megállították az ismerősei, jó komái s huncutul érdeklődtek, hogy azzal a nagy bottal, amit a kezében lóbál, szokta-e ütni a tettes nyomát?

Az 1887:XXXV. t.-c. 2. §-a értelmében u. i., ha a honvédség (csendőrség) hatóságai által közigazgatási úton hozott s kártérítésben elmarasztaló határozat alapján megtérítendő kár okiratilag megállapított készpénz, értékpapír vagy készletmennyiség hiányából áll és a megtérítésben oly személy marasztaltatott el, aki az elmarasztaló hatóságnak a tényállás szorgos megvizsgálásából merített meggyőződése szerint a büntetőtörvények értelmében büntetendő cselekményben, vagy a hiányzó tárgyak kezelésére, bevételére, kiadására, felvételére, kiszolgáltatására, vagy szállítására vonatkozó szolgálati kötelessége megszegésében vált bűnössé: a kártérítésben elmarasztalt, — a megtámadhatóság közigazgatási úton megengedett eszközeinek kimerítése után, — a közigazgatási marasztaló határozatnak egészben vagy részben való megszüntetése végett a rendes bíróságnál keresettel élhet, amely kereset a végérvényes közigazgatási határozat kézbesítése napját követő három hónap alatt nyújtandó be.

Az ugyanezen t.-c. 3. §-a értelmében pedig, ha más, mint a 2. §. esete forog fenn, a kártérítésben elmarasztalt a határozat kézbesítése napját követő két hét alatt annál a hatóságnál, amely a határozatot hozta, kifogással élhet, amely kifogás akkor is megtehető, ha a határozat közigazgatási úton még megtámadható. A kifogásnak az a hatálya, hogy a honvédség (csendőrség) igazgatásának határozatával megállapított kártérítési követelés a törvény rendes útján érvényesítendő.

A hivatkozott törvénycikknek már az 1. §-ához fűzött miniszteri indokolás (az 1884. évi országgyűlés képviselőházának irományai IV. kötet 368. és következő lapoldalain) azzal érvel, hogy „a szolgálati

kötelesség terjedelme a dolog természetéhez képest a fennálló közigazgatási szabályok értelmében lesz megítélendő, az a kérdés azonban, hogy a kártérítési kötelezettség egyáltalán vagy milyen mértékben forog fenn, csak a fennálló magánjogi szabályok alapján ítéltető meg“.

A hivatkozott t.-c. 2. és 3. §-aihoz fűzött miniszteri indokolás szerint „azon esetekben, melyekben, mint a 2. §. esetében, a kárnak számszerű meghatározása és a kártérítési kötelezettség fennforgásának megállapítása rendszerint csekély nehézséggel jár, a dolog természetének megfelelő, hogy a marasztaló közigazgatási határozat, mint előreláthatólag helyes alapon nyugvó, mindaddig fennálljon, amíg az elmarasztalt által bírói úton alapjában meg nem erőltetettik. Azon esetekben azonban, melyekben — mint a 3. §. eseteiben — a kárnak és a kártérítési kötelezettségnek megállapítása nagyobb nehézségekkel járhat... az elmarasztaltnak kifogása elégséges arra nézve, hogy a kincstár követelését bírói úton legyen kénytelen érvényesíteni. A felek ténykedéseinek ezen megoszlása jogkérdéseknél ugyan alig bír jelentőséggel, de fontos olyan esetekben, amelyekben ténykedésekről és bizonyítási kérdésekről van szó“.

Az 1887:XXXV. t.-c. 2. és 3. §-ainak rendelkezéséből és azok célját és tartalmát megvilágosító miniszteri indokolásból kitűnőleg tehát a szóbanforgó kártérítési kötelezettség és az abból folyó jogkövetkezmények kérdésének elbírálása mind a hivatkozott t.-c. 2., mind a 3. §-a esetében egyaránt rendes bírói útra tartozik akkor, ha a kártérítésben elmarasztalt fél a közigazgatási úton történt marasztal-

A véletlen, — a bűnözők nagy ellensége — végül is megszánta a zsákutcába került nyomkutatókat s megmutatta, hogy hol s merre kell kereskedni.

És hogy a dolog még érdekesebb legyen, a véletlent ebben az esetben éppen Palika, a rendőrkapitány kis gimnazista fiacskája személyesítette meg.

Előre kell azonban bocsátanunk, hogy a városkában pár hét óta cirkusz ütötte fel a tanyáját, pardon vendégszerepelt. Mert az Angelotti-cirkusz, — legalább is a direktor úr szerint, — komoly műintézmény volt, nem afféle falusi vándorcirkusz. Voltak neki zebraszínű paripái, két idomított medvéje, majmai, papagályai, s egy öreg oroszlánja is volt. Igaz, hogy Szultán már olyan öreg és roskatag, hogy a legkisebb pincsikutya is a szemébe kacag, — azért oroszlán ő mégis!

Palika egy cirkuszi szünetben bekukkantott a ponni-istállóba, — illetve az elkerített helyre, ahol a törpe lovacska egy jászolnak kinevezett sörös ládából szénát vacsorázott, — s kíváncsian nézdelődött. Ezt annál zavartalanabban tehetné, mert éppen senki se tartózkodott a kedvenc állatka lakosztályában. Egyszer csak meghökken, előre hajolt s a széna közül egy csillogó arany pecsétgyűrűt halászott ki. Nyomban megismerte: a keresztapa pár nappal azelőtt érthetetlenül elveszett családi ereklyéje volt. Nosza, rohant is vele haza nyomban az apukájához.

A rendőrkapitány azonnal besietett a hivatalba s egy jó negyedóra múlva ott állt előtte a fogalmazó, meg a detektív. Közölte velük az esetet.

— Nyilvánvaló tehát, — fejezte be a szavait, — hogy a titokzatos lopások tolvaját a cirkuszi személyzet közt kell keresni. Különös ugyan, hogy az ellopott pecsétgyűrűnek nem talált jobb rejtékhelyet, mint a ponni szénásládáját, de hát ez nem változtat a gyanun... .

— Ugy van — helyeselt tiszteletteljesen a fogalmazó, — mégpedig valamelyik cirkuszi szolgálóra lehet gyanakodni. Csak ilyen alacsony műveltségű ember felejtheti el a zsákmány biztonságba helyezésénél, hogy a ponni a szénával együtt a gyűrűt is lenyelhette volna... Esetleg a ponni etetője a tettes... .

— Bocsánat fogalmazó uram a megjegyzésért, de én inkább azt gondolnám, hogy a tettést valaki megzavarhatta a gyűrű vizsgálgatásában, azért rejtette el hirtelen ilyen szokatlan helyen. Később talán kereste is, de a széna között idegességében már nem találta meg... — kockáztatta meg a véleményét a polgári nyomozó is.

— Akárhogy is történt, elrendelem a cirkusz átkutatását még ma este! — fejezte be a vitát a kapitány. — Kérlek intézkedjél, — fordult a fogalmazóhoz, — hogy az előadás befejezése s a közönség szétoszlása után rendőrök vegyék körül a cirkuszt s a személyzet közül senki se távozzék, amíg az átkutatás és a személymotoszás meg nem történt!

Amikor a fogalmazó az írásos parancsot átadta a cirkuszigazgatónak, a lobbánékony vérmérsékletű piemonti majd a tetőponyváig ugrott dühében.

— Ez violencia! Itt nincs vannak briganti! —

tatásban nem nyugszik meg. (Hatásköri bíróság 1936. dec. 14. — 1936. Hb. 37. sz. döntvénye.)

A közigazgatási úton kibocsátott marasztaló határozatok elleni jogorvoslatok tehát törvényen alapulnak, azok igénybevétele miatt senkit megróni nem lehet.

Károk és felelősség megállapítása.

A kár, amely a kincstárt érheti, állhat:

1. okiratilag megállapított készpénz-, értékpapír-, továbbá kincstári elszámolás alá eső vagy leltári nyilvántartásban álló készletmennyiségnél mutató hiányból,

2. egyéb természetű hiányból, veszteségből, értékcsökkenésből, továbbá a kincstár bármely jogának elvesztéséből, vagy megsértéséből,

3. abból, hogy valakinek hibája folytán oly viszonyok keletkeztek, amelyekből a kincstárra kötelezettségek hármlottak.

Valahányszor kincstári kár keletkezik, azonnal meg kell állapítani, hogy mennyi a kár (vesztesség) értéke, mi módon keletkezett, mik azok a körülmények, amelyek előidézték, továbbá, hogy a vagyongazdálkodókat vagy egyébként részes közegeket terheli-e és milyen felelősség.

A csendőrök használatába kiadott ruházati, fegyverzeti, szerelvényi és löszercikkekben, továbbá egyéb kincstári tárgyakban, anyagokban, épületekben, stb. kincstári vagyonban akár valakinek hibájából, akár véletlenségből, akár más módon keletkezett egyszerű káreseteknél a tényállást rendszerint bizottsági jegyzőkönyvben állapítják meg. Ha azonban büntetendő cselekmény történt, vagy ennek gyanúja áll fenn, akkor a Szut. 30. §-át alkalmazzák.

kiabálta magánkívül, — telegramma kuldom miniszterionak! Lesz naty bajos!

A fogalmazó s a detektív összenéztek. Gyanus volt nekik ez a nagy heveskedés. A jó lelkiismeret nem szokott így háborogni.

— Sajnálom, a parancsnak érvényt fogok szerezni, — szólta erélyesen a fogalmazó, — mire a direktor a díjbirkózók után kiabált, hogy akadályozzák meg a cirkusz becsülete ellen készülő merényletet. Csak akkor csendesedett meg, amikor karperecet kapott s látta, hogy a díjbirkózóknak semmi kedvük sincs arra, hogy a hűvösre kerüljenek, akár milyen nagy is a hőség a ponyvák alatt. Végképpen elment aztán a hangja akkor, amikor az íróasztalát feltörték s az ott talált aktatáskából csak úgy dült ki a sok aranygyűrű, fülbevaló, ezüst cigarettatárca s a többi, a napvilágról eltűnt értéktárgy.

De ez a megdöbben csönd csak pillanatokig tartott. Utána a direktor hajtépve jajveszékelné kezdett, sirt s megesküdt az anyja sírjára, hogy nem ő a hibás, hanem a Maxi úrfi.

Igy hívták a cirkusz kedvenc kis csimpánzát, a ponnin minden esti délceg lovasát, aki a gyermekek harsogó örömeire huszárcsákóval a fején szokott körüllovagolni a cirkuszban.

A fogalmazó, a detektív, de még a nagybajuszú rendőrök is elképedtek erre a furcsa mosakodásra, aztán meg, — mit tehettek volna egyebet? — nevetni kezdtek.

— Maxi úrfi? — csóválta a fejét a fogalmazó, miközben igyekezett visszazökkenni a hivatalos ko-

A károk összegének megállapítását rendszerint az illetékes osztályparancsnokság fogatosítja. Csendőrök, vagy mások hibájából elveszett, tönkrement, vagy megrongált kincstári vagyonban keletkező károkat evégből az előjáró osztályparancsnoksághoz kell haladéktalanul bejelenteni, tekintet nélkül arra, hogy a kár helyreállítása esetleg csak később fog megtörténni. Ha ilyen esetben a kárt önként meg nem térítették, az osztályparancsnokság a bizottsági jegyzőkönyvben vagy jelentésben foglalt tényálláshoz képest a kártérítési eljárás megindítása felől intézkedik. Jelentéktelen kár (pl. fegyver alkatrész önhibából történt elvesztése) esetén az osztályparancsnokság a megállapított kárösszeget a vétkesnek talált csendőr illetményeiből levonja. Egyébként azonban a pénztári és leltári készletekben, kincstári épületekben és egyéb ingó vagy ingatlan vagyonban keletkezett károkat a tényállás igazolására szükséges adatokkal és bizonyítékokkal együtt az előjáró kerületi parancsnoksághoz kell bejelenteni, mert a felelősség és kártérítési kötelezettség felől ilyen esetekben csak a kerületi parancsnokság határozhat. Pénztári és leltári készletekben rovincsolásnál, vagy egyébként észlelt kárt és általában az elszámolási kötelezettség alá eső minden kincstári vagyonban mutató nagyobb kárt 24 órán belül kell a kerületi parancsnoksághoz jelenteni. Ha a kár betörés, vagy más büntetendő cselekmény vagy mulasztás folytán keletkezett, az érdekelt parancsnoknak a kincstári vagyon visszaszerzése végett a körülményekhez képest célszerűnek mutató intézkedéseket azonnal meg kell tennie és ezt bejelenteni.

Ha a gazdasági hivatal a pénztári érvényesítésnél, vagy pedig a kerületi parancsnokság gazdaszat-

molyságba. — Csak nem akarja elhitétni velünk, hogy a majom fosztogatta a lakásokat s ő rejtette el a lopott tárgyakat az íróasztal zárt fiókjába a maga tudtán kívül? No, de azért csak mondja el, hogy is történt a dolog?

A direktor megtörölte izzadó homlokát s mesélni kezdett. Elmondotta, hogy egyik füledt meleg estén, az előadás után sétálni indult a városban, hogy egy kissé lehüljön. Magával vitte Maxi úrfit is, hogy az is szívjon az utcán egy kis friss levegőt. Az utca már teljesen néptelen volt, alig pislákolt egy-két utcai lámpa, az ablakok tárva-nyitva ásitóztak. Maxi egyszer csak leugrik a karjáról, felmászik egy ház vadszöllős falán s eltűnik egy emeleti ablakban. Pár pillanat múlva megint lent volt, csak hogy akkor már egy ezüst órát szorongatott a markában. Alig tudta tőle elcsalni egy darab csokoládé ellenében. Másnap aztán megismételte vele a sétát, — merő kíváncsiságból, — hogy lássa, megint bemászik-e a majom valahová. Persze, hogy megint besurrant először az egyik, aztán a másik ablakon s hozta ki felé, ami a keze ügyébe esett, de a legtöbbször gyűrűt, láncot, órát. Ezeket aztán ő elcsalta, vagy elszedte a majomtól és elzárta, hogy el ne vesszenek s hiánytalanul visszaadhassa a tulajdonosaiknak. Ezért csak nem lehet őt is felelősségre vonni?

A fogalmazó elmosolyodott. — Mindez nagyon szép kedves barátom — mondotta, — csak hogy nagyon kevés benne az igazság. — Maga nyilván észrevette, hogy a majmot, — ezt az intelligens kis állatot, — nagyon érdeklik a csillogó, fényes értéktár-

közigazgatási hivatala a számadások érdemleges vizsgálataánál tapasztalnák, hogy valamely csendőregyén a kincstárt szolgálatban eikövetett vétkes cselekmény vagy mulasztás (kötelességszegés) folytán megkárosította, akkor a kártérítési és esetleges büntető eljárás megindítása végett előljáró parancsnokságukhoz kötelesek jelentést tenni.

A kerületi parancsnokság a hozzá betérjlesztett iratokat (tényállást, adatokat, okmányokat, stb. bizonyítékokat) megvizsgálja és elbírálja, hogy miből áll a kár, ennek tulajdonképpen összege minden irányban világosan meg van-e állapítva, továbbá, hogy fennforog-e vétkes cselekmény vagy mulasztás és ha igen, a büntető törvénybe ütközik-e, vagy sem. Ha a kincstári vagyonban hiány keletkezett, nem terheli-e a vagyongazdát szolgálati kötelességszegés? Végül, hogy a vétkes cselekmény vagy mulasztás a kártevő beismerésével, tanuvallomással, okiratokkal vagy más módon be van-e bizonyítva és hogy a kincstárt miképpen lehet leggyorsabban kártalanítani. Ha a beérkezett iratok minden irányban tökéletes képet nem nyújtanak, a még szükséges adatok beszerzése iránt intézkedik. Ha bűnvádi eljárás van folyamatban, ennek jogerős befejezését várja, kivéve, ha a kincstár károsodásának ténye és terjedelme oly világos, hogy további felderítése már nem is várható, a büntetendő cselekmény vagy mulasztás pedig kétségtelenül be van bizonyítva, olyannyira, hogy a vonatkozó bizonyítékok megcáfolásától tartani már nem kell.

Ha a csendőr jogtalan eljárásából keletkezett kártérítési ügyben nemcsak a kincstár, hanem harmadik személy (pl. polgári egyén) is érdekelve van, akkor az illetővel szemben fennálló tartozás vagy

gyak. Nem volt nehéz betanítani arra, hogy bemászszék egy nyitva hagyott ablakon s összeszedje az itt-ott heverő, majomszemmel még sötétben is könnyen felismerhető értéktárgyakat. Ha valaki fel is ébred a neszezésre, a kis majmot legfeljebb macskának nézik s egy „sicc ki!” után alszik tovább, mint a bunda. Kinek jut eszébe, hogy az a „macska” tulajdonképpen egy besurranó tolvaj, akit lent, az ablak alatt vár a felbujtója s egy személyben orgazdája? No, nem így van direktor úr?

A direktor saványúan mosolygott. — Possibile! — mondotta rezignáltan. — De azért van Maxi úrfi ety naty briganti! Lóketé! Meg nekemnek is becsapolta!

— Hogy és mivel csapta be? — kérdezte a fogalmazó, alig tudva palástolni a derűtséget.

— Elsanzsírozta naty, szép aranygyuru á ponni szennába! — méltatlankodott a direktor, — en se nem tudta, hoty lopákolta!

— Bizony nem szép, — hagyta rá a fogalmazó, — de az másutt is gyakran megtörténik, hogy a tolvaj becsapja az orgazdát, vagy az orgazda csapja be a tolvajt. De aztán ritka eset, mint ez itt a maguké, hogy a tolvaj becsapja az orgazdát s még hozzá büntetlenül, mert a hajszála se görbül meg, míg az orgazda olyan biztosan megkapja a maga hat hónapját, mint ahogy kétszer kettő négy! Megértette?

— Mek-mek! — lógatta a fejét a direktor, — azért mékis Maxi úrfi a natyop briganti! Becsapolta a maestro! — Pedik olan jo voltam neki, mint a papája voltam lene!

követelés kifizetése, illetve behajtása kérdésében a kincstári jogügyi igazgatóság közreműködését is igénybe kell venni, különösen kétes esetekben.

Ha kár keletkezett, akkor elsősorban az felelős, aki vétkes cselekményével vagy mulasztásával a kárt okozta, valamint, aki a kár okozójával vétkes egyetértésben állott (feltétlen szavatosok). Másodszorban az felelős, aki a kár előidézését a fennálló törvény, utasítás vagy rendelet figyelmen kívül hagyása, illetve szolgálati kötelességének megszegése, elmulasztása folytán lehetővé tette (feltételes szavatos).

Ha a feltétlen szavatosok a kincstárt azonnal és teljesen kártalanítani, vagy legalább törvényes biztosítékot nyújtani nem képesek, akkor a feltételes szavatosokat is kártérítésre kell kötelezni. Ebben az esetben a kerületi parancsnokság a feltétlen és feltételes szavatosokat a kártérítésben egyetemlegesen elmarasztalja. Ha a szavatosság több személyre hárul és az egyesek által megtérítendő hányadokat külön-külön megállapítani nem lehet, akkor valamennyi szavatosot ugyancsak egyetemlegesen kell kártérítésre kötelezni. Ebben az esetben valamennyi egyért és egy valamennyiért együttesen szavatol, és pedig a teljes kárösszeg erejéig. Egyetemleges kártérítési kötelezettség esetén a kincstár tetszésétől függ, hogy a kártérítés összegét valamennyi szavatostól, többektől, vagy azok egyikétől akarja-e behajtani. Ha a szavatosok valamelyike a kárt megtérítette, akkor az illetőt a többiekkel szemben visszakereseti jog illeti meg, amit szükség esetén bírói úton érvényesíthet, feltéve természetesen, hogy az általa indított per és végrehajtás sikerre vezet.

Az elmondottakat példákkal világítom meg:

1. A főtörzsrőrmester az őrsparancsnokságot B. főtörzsrőrmestertől átvette és a jegyzőkönyvet aláírta anélkül, hogy az átvételt leltár szerint ellenőrizte volna. Utólagos megállapítás szerint az őrs leltári készletéből néhány szolgálati könyv és berendezési tárgy hiányzott. Az anyagi felelősség A. törm.-re hárul, mert az átvétel alkalmával a köteles ellenőrzést elmulasztotta.

2. Y. polgári egyén feljelentést tett amiatt, hogy kikérdezősek a csendőrijárór súlyosan bántalmazta. A bűnvádi eljárás során a bántalmazás beigazolódt.

Y. sértett egyidejűleg a kincstár ellen polgári pert is indított azon a címen, hogy az elszenvedett bántalmazás miatt megbetegedvén, hosszabb időn át kenyérkereset nélkül maradt. A polgári bíróság a bántalmazást és a sértett kárigényét bizonyítottan találta és ezért a kincstárt kártérítés fizetésére kötelezte.

A járőr tagjait a kincstárral szemben felelősség terheli, mert a kincstárra háramló kártérítési kötelezettséget jogtalan és szabályellenes szolgálati eljárásukkal idézték elő.

3. Betörés folytán a gazdasági hivatal raktárában leltári hiány keletkezett. Megállapítás szerint a tettes az ablakon át hatolt be a raktárba; az ablakon vasrács nem volt.

Felelős elsősorban a tettes. Ha megkerült és a kincstárt azonnal kártalanítani tudta, anyagi szempontból az ügy befejezést nyert. Ha azonban a tettes nem került meg, vagy előkerült ugyan, de kártérítést (biztosítékot) nyújtani nem képes, akkor a

másodsorban felelős gazdasági hivatalfőnök és a két raktárkezelő is „feltétlen szavatossákká” válnak, mert a Cs—14. jelzésű Ruhagazdálkodási utasítás 34. §-ában meghatározott kötelezettségüket megszegtek, amidőn a raktári készletek biztos megőrzése céljából ablakrácsról nem gondoskodtak.

Ha sem a tettes, sem a gh. főnök és raktárkezelők a kincstárnak azonnali és teljes kártalanítást (biztosítékot) nyújtani nem képesek, akkor az osztályparancsnok is szavatossá válik, mert a köteles felügyeletet és ellenőrzést a ruhagazdálkodási utasítás 34. §-ában foglalt kötelek ellenére elmulasztotta.

(Folytatjuk.)

Bűnügyi apróságok.

Írta: **OLCHVÁRY-MILVIUS ATTILA** ezredes.

A bírák is emberek s így tévedhetnek. A bűnügytörténet több olyan esetet jegyez fel, amelynél a véletlen körülmények és adatok szerencsétlen összejátszása folytán ártatlan embert mondtak ki bűnösnek és sujtottak büntetéssel. Jó néhány évvel ezelőtt olvastam a lapokban egy ilyen esetről. Angolországban ítélték el egy férfit súlyos szabadságvesztés-büntetésre. Már több esztendeje letelt, midőn ártatlansága kiderült. Szabadlábra helyezték és az állam nagyobb pénzüsszeggel kártalanította.

A régi Velence köztársaságban egy péket halálra ítélték és kivégezték. Ártatlansága csak halála után derült ki. Ezt sajnos jóvátenni már nem lehetett. Hogy azonban hasonló tévedések a jövőben lehetőleg elkerülhetők legyenek, furcsa szokás alakult ki. A bíróságoknál minden ítélethozatal előtt megjelent egy fekete kámszás alak és odakiáltotta a bírának: „Ne feledkezzetek meg a pékről!”

A csendőr nem hivatott arra, hogy eldöntse, bűnös-e valaki vagy nem. Ez a bíróság dolga. De a csendőr e kérdés eldöntésének mintegy megveti az alapját azáltal, hogy adatokat gyűjt. Az óvatosságra már az adatgyűjtésnél is nagy szükség van. A csendőr ne csupán a terhelő és súlyosbító adatokra vadásszék, hanem részesítse ugyanolyan figyelemben az enyhítő és mentő körülményeket. Járjunk mindig a legalaposabban utána annak, nyomozzuk le — amivel a gyanúsított védekezik. Ne tekintsünk mindent eleve hazugságnak, amit a gyanúsított mond, gondoljunk mi is a velencei pékre.

Míg a régebbi időkben a halálos ítéleteket mindig nyilvánosan és az elrettentő hatás növelése érdekében kegyetlenebbnél kegyetlenebb eszközökkel és módokon hajtották végre (élve elégetés, kerékbe-törés, karóbahúzás, felnégyelés, stb.), addig a legújabb korban az a törekvés, hogy a halálos ítéletek végrehajtása a nagy nyilvánosság kizárásával és olyan módon történjék, hogy az elítéltnak lehetőleg ne okozzon felesleges szenvedést. Napjainkban ezért művelt országokban csupán az akasztással, lefejezéssel (Franciaország, Németország), esetleg agyonlövással, továbbá Amerikában a villamoszással és gázal találkozunk, mint kivégzési módokkal. Kivétel ez alól Kína, ahol még napjainkban is előfordulnak a legkegyetlenebb kivégzési módok. Ezek egyike a következő: a halálraítélteket hordóba ültetik

úgy, hogy a hordóból csupán a feje látszik ki. A hordót azután az utcán egy vendéglő bejárata előtt helyezik el, ahonnan a különböző ételneműek illata kiszivárog az utcára. A halálraítélteket azután itt éhen és szomjan hagyják veszni. A járókelőknek fejevesztés terhe mellett tilos a halálraítéltnak akár ételt, akár italt nyújtani.

Egy hongkongi hírlap 1924. évben az alábbi esetről számolt be. Egy jó családból származó fiatalember hazulról elszökött és beállt valamelyik kínai rablóbandába. Ilyenek Kínában országszerte százszámra garázdálkodnak. Áldatlan működésük legfeljebb azokon a területeken szűnt meg, vagy legalább is csökkent, amelyek japán fennhatóság alá kerültek. A fiatalember a rablóbanda több gaztettében résztvevett és már több ártatlan ember vére tapadt a kezéhez, midőn édesapja felkereste rejtekhelyén és megkísérelte visszatéríteni a becsületes útra. A fiú azonban megátalkodott volt. Gúnyolta édesapját, majd heves szóváltásba keveredett apjával és agyonlőtte. A család tagjai tanácskozássra ültek össze. Elhatározták, hogy az apagyilkos fiút elfogják és ezután ősi kínai módon halálra kínozzák. Az apagyilkos fiút a rokonság el is fogta és beszállította a legközelebbi katonai táborba, ahol kérésükre a parancsnok halálra ítélt. Az ítéletet a család kérésére egy ünnepnapon több ezer ember jelenlétében, a következő módon hajtották végre. Az apagyilkost levetkőztették. Csak a nadrágját hagyták rajta. Ezután a lábainál fogva fejjel lefelé felakasztották. A nadrágot átítatták petróleummal és meggyújtották. A lábai és combjai így lassan szenesedtek. Pokoli kínjai lehettek, de azért fennhangon gyalgatta a legaljasabb kifejezésekkel apját és az egész családját. Erre, hogy belefojtsák a szót, kétoldalt felvágták a száját egész a füléig. Ez sem használ. Vérző szájjal szitkozódott és káromkodott tovább. Szalmaköteget helyeztek lefőgő feje alá és meggyújtották. A most már hamarosan beálló halál véget vetett a további káromkodásának.

A hongkongi lap a tudósításhoz hozzáfűzte, hogy ez a kivégzés a környék egész lakosságában osztatlan meglepedést keltett, mert semilyen büntetés nem lehet elég szigorú egy apagyilkos részére.

*

A korszerű bűnügyi iránzat a tárgyi bizonyítékok fontosságát és elsődlegességét hangsúlyozza ki. Eszem ágában sincsen a tárgyi bizonyítékok nagy jelentőségét kétségbe vonni, de arra rá kell mutatnom, hogy a tárgyi bizonyítékok teljesen sohasem szoríthatják ki a személyi bizonyítékokat. Pl. a helyszínen hagyott kalap tárgyi bizonyíték. Önmagában semmit sem ér. Csak akkor válik értékessé, ha akad egy ember, tehát egy tanu, aki meg tudja mondani, hogy a kalap kié? Sok példát lehetne még erre felhozni. A csendőrnek tehát egyaránt értenie kell mind a tárgyi, mind a személyi bizonyítékok (tanuvallomások, stb.) gyűjtéséhez, rögzítéséhez és értékeléséhez. A személyi bizonyítékot ember szolgáltatja, tehát óvatosságra van szükség. Az ember lehet rosszhiszemű és hazudhat (hamis tanu), de teljes jóhízműsséggel tévedhet is. Hiba volna tehát a tanut egyszerűen meghallgatni és gépiesen feljegyezni mindazt, amit a tanu mond. Ez a tanukikérdezés egyszerűbb, mondhatnók gépies

Alkonyodik a hegyek között.

Sitkei J. cső. felv.

oldala. A nehezebb része a tanukikérdezésnek: gondolatmunka. Meg kell állapítani, hogy igaz lehet-e az, amit a tanu mond és ha igen, tanuvallomása mindenben helytálló-e? Ennek ellenőrzési módszereit itt nem beszélhetem meg. Utalok a Bűnügyi Nyomozástan vonatkozó fejezeteire. Csupán a módszerek egyikére, a kísérletre kívánok rámutatni.

Locard francia kriminalista jegyzi fel a következő esetet.

Egy malomban valami súlyosabb bűncselekményt követtek el. Fontos volt a cselekmény elkövetési idejének a megállapítása. Akadt egy tanu, aki vallomásában előadta, hogy a malomban szemtanuja volt a bűncselekmény egyes részeinek. Arra a kérdésre, hogy mikor történt ez, határozottan megjelölte az időpontot. Most már azt kérdezték tőle, hogy honnan tudja az időt ennyire pontosan? (Ezt a kérdést hasonló esetben sohasem szabad elmulasztani!) A tanu azt válaszolta, hogy éppen akkor hallotta a toronyóra ütését. Mivel az elkövetési idő egészen szabatos megállapításához a nyomozás fontos érdekei fűződtek (alibivizsgálat), kísérletet tettek. Kiderült, hogy a malom üzemi zaja teljesen elnyomja az óraütés hangját úgy, hogy azt a legjobb fülű ember sem hallhatja meg. Midőn ezt a tanu elé tárták, a tanu most már visszaemlékezett, hogy az órát nem a malomban, hanem csak hazatérő útjában hallotta. A két emlékképet a bűncselekmény okozta emlékezetében és így első kikérdezésekor teljesen jóhiszeműen vallotta, hogy az órát még a malomban hallotta ütni.

Egy másik alkalommal rablótámadás sértettje megjelölte pontosan azt a helyet, ahonnan támadóját — aki egy fasorból lépett ki — megpillantotta. Kimentek a helyszínre, ahol megállapították, hogy a sértett által megjelölt helyről a fasor kijáratát látni sem lehet. Ez az ember is jóhiszeműen tévedett. A tévedést valószínűleg az észlelést közvetlenül követő rablótámadás átélt izgalmai okozhatták.

A bűncselekmények elkövetése mindig bizonyos elváltozásokat idéz elő a külvilágban. Nyomai maradnak. Ezek felkutatása, biztosítása, vizsgálata és szakszerű kiértékelése nagy segítségére van a nyomozásnak. Ha a tettes akár gyalog, akár járóművön jön a tett színhelyére, lábai, járóműve kerekének nyomai ott kell hogy maradjanak valahol a helyszínen vagy környékén. Ha valamit feltör, felfeszít, erről is a használt eszközök nyomai tanuskodhatnak, ha alkalmas tárgyhoz nyúl és nincsen kesztyű a kezén, a tárgy ujj- vagy tenyérynymait őrzi meg. Ha áldozatát megtámadja, a támadás nyomait az áldozat sérülése vagy tépett ruhája mutatja. A sérülés minémiségéből rendszerint következtetni lehet a támadó eszközre stb. De fordítva: a tettesen is lehetnek nyomok, áldozata védekezés közben megsértheti, megharaphatja, bevérezheti, a tettes cipőtálpán magával viheti a dulakodás folytán kidőlt zsák liszt lisztszemcséit, ruháján, testén az ujonnan festett ajtó vagy ablak festékét stb. A nyomok sokfélesége határtalan. Felsorolásuk lehetetlen. Nem is célom. Általában csupán nagy jelentőségűkre akarok itt rámutatni és néhány példát felhozni külföldi kriminalisták nyomán a nyomfajták egyikére: a fognyomokra. Azért ragadtam éppen a fognyomokat ki ehelyütt, mert az az érzésem, hogy ez minálunk még meglehetősen elhanyagolt terület.

A fognyomok kétféleképpen jelentkezhetnek: a tettes megharapja dulakodás közben áldozatát, vagy fordítva, az áldozat védekezés közben támadóját harapta meg, de az is is előfordulhat, hogy a két felet kísérő állat (kutya) részt vett a küzdelemben és a felek valamelyikét megharapta. Ezekben az esetekben a fognyomokat az ember bőrén találhatjuk meg.

A másik lehetőség: a tettes a helyszínen valamibe (pl. élelmiszerbe: almába, sajtba stb.) beleharapott és ez az anyag fogai benyomatát megőrizte.

Közismertnek mondható az a példa, amelyet Lacassagne francia professzor említ meg. Egy Cré-

mieux nevű özvegyasszonyt a franciaországi Neuillyben ismeretlen tettesek meggyilkoltak. Az áldozat felső fogsorában egyetlen egy, az alsó fogsorában pedig mindössze 3 fog volt, a fogak között szabálytalan térközökkel. A gyilkossággal, más adatok alapján, gyanuba vett emberek egyikének a keze fején harapás nyomát találták. Ezt a nyomot szakértő összehasonlította az áldozat fogaival és az eszközölt pontos mérések alapján kétséget kizáróan ki lehetett mutatni, hogy a harapás az áldozat fogaitól származik. Az azonosított fognyomok a bűnperben döntő szerepet játszottak a tagadó vádlottal szemben.

Coutagne írja le az egyik francia kriminalisztikai folyóiratban a következő esetet: „A”-nevű embert elhagyott helyen ismeretlen tettes megtámadta. „A”-nak sikerült a támadást elhárítani annál is inkább, mert vele levő farkaskutyája résztvett a küzdelemben és a támadó térdét alaposan megharapta.

„A.” támadóját nem ismerte sem látásból, sem nevéből. A támadás alkalmával látta először életében. „A.” a támadás miatt feljelentést tett a hatóságknál. A nyomozás megindult és hamarosan egy „B.” nevű egyénhez vezetett. „B.” tagadott. Felismerés céljából szembesítették a sértettel, aki — ha nem is határozottan — de felismerte benne támadóját (a határozatlanság azzal magyarázható, hogy a nagyfokú izgalmi állapotban tett észrevételek, megfigyelések felületesek, hézagosak). „B.”-t alaposan megvizsgálták és a térdén látszólag kutyaharapástól eredő fognyomokat fedeztek fel. Ez a körülmény súlyosbította a „B.” ellen felmerült gyanút. „B.” azzal állt elő, hogy térdét az M. C. gazdaság egyik újfundlandi kutyája harapta meg. A kérdést szakértővel vizsgáltatták meg. A szakértő feladata volt megállapítani, hogy a harapás „A.” farkaskutyája, vagy az M. C. gazdaság újfundlandi kutyájától származik-e? A szakértő lemérte mindkét kutya fogzatában a felső szemfog és a felső sarokfog közötti távolságot. Ez a farkaskutyánál 1-, az újfundlandi kutyánál 2 centimétert tett ki. A harapási nyomban ez a távolság 1 centiméter volt, tehát kétségtelenül bizonyítást nyert, hogy a gyanúsított védekezése valótlan.

Düsseldorfban kéjgyilkosság történt. Loock kriminalista az áldozat mellén harapási nyomot talált. A harapási nyom híven visszatükrözte a tettes elülső fogait. A fogak állása feltűnően rendellenes volt. A harapási nyom később fontos bizonyítékot képezett, mert sikerült egy más alapokon gyanúsított, de tagadó ember fogzatával kétséget kizáróan azonosítani.

Egy városban utcagyermek kifizottak egy cukrászdát. A fosztogatók egyike több tésztába beleharapott, de úgylátszik nem ízlett neki, mert eldobta azokat. Ezeket a tésztákat a helyszíni szemle alkalmával megtalálták. Megvizsgálásukkor kiderült, hogy egyik-másik, krémmel töltött, tésztadarabon jól használható, jellegzetes fognyomok vannak. A környékbeli vásott utcagyerekek fogait viasszal lemintázták és összehasonlították a helyszíni fognyomokkal. Az azonosítás az egyik utcagyerek fogzatáról vett mintával sikerült és így a tettesek egyike ismeretessé vált.

Egy másik alkalommal kávéházba törtek be. A tettesek a helyszínen talált ételekből, italokból ettek és ittak. Öt poháron ujjnyomokat és több ételnemün

(sajt, alma, vaj) fognyomokat találtak. A gyanú egy öttagú fiatalokú tolvajbandára hárult. Egyiküket, bizonyos Dochet, sikerült kézrekeríteni. Doche beismerte, hogy a betörést ő követte el, mégpedig egyedül. Társai nem vettek részt a betörésben. Ezzel szemben tanuk vallották, hogy a kérdéses időben az utcán mind az ötüket együtt látták a helyszín közelében, de emellett szolt az is, hogy a helyszínen öt használt poharat találtak. Az ujjnyomok és fognyomok alapos szakértői vizsgálata Doche-nak adott igazat. Megállapítást nyert, hogy valamennyi ujj- és fognyom tőle származik.

EMCÉKEZZÜNK!

Szabó János szenttamási őrsbeli alörrmestert egy katonaszökevény Szenttamáson, 1918 június 3-án oroszva agyonlőtte.

Kercselics György zalacsányi őrsbeli csendőr címz. őrmester, 1916 június 4-én a lucki csatában Kol.-Knierut mellett elesett.

vitéz Kazi Antal kalocsai őrsbeli csendőrt egy nyomozott tolvaj 1938 június 4-én Foktön, lesállítás közben agyonlőtte.

Mezei János nagyompolyi őrsbeli csendőr, 1913 június 5-én a zimonyi komp közelében szolgálat közben a Dunába fulladt.

Makaró Pál járásörmester, győrszentmártoni járás- és őrsparancsnok, **Fehérvári Miklós** muzslai, **Mituka Parténius** csikszentmártoni és **Szilágyi Antal** színerváraljai csendőr címz. őrmesterek 1916 június 5-én a lucki csatában Kol.-Malin és Pelza mellett elesetek.

Király Bertalan stridóvári őrsbeli csendőr címz. őrmester 1916 június 6-án a lucki csatában Kol.-Knierut mellett elesett.

Tóth János orosházai őrsbeli alörrmestert, mint tábori csendőrt, szolgálat közben Koltouban 1917 február 6-án saját katonánk véletlenül fejbeltette. 1917 június 8-án Zloczóuban meghalt.

Pintér Pál járásörmester, kapuvári járás- és őrsparancsnokot, ellenforradalmi tevékenysége miatt vörös terroristák 1919 június 8-án Kapuvárott meggyilkolták.

Walther Ferenc nagybecskereki őrsbeli címz. őrsvezetőt és járőrtársát, **Ágoston Béla** csendőrt, 1897 június 10-én Szerbelemér mellett lázongó néptömeg meggyilkolta.

Pakk János barcsi őrsbeli csendőr címz. őrsvezető 1912 június 11-én a krizsnicai kompnál szolgálat közben a Drávába fulladt.

Király Benedek dunaharaszti őrsbeli csendőr az orosz harctéren szerzett betegségében 1915 június 11-én Munkácson meghalt.

Csizmadia Lajos rédei őrsbeli csendőr címz. őrmester 1915 június 14-én az oroszokkal Bania mellett vívott ütközetben elesett.

Albert Sámuel petrozsényi őrsbeli alörmester, az orosz harctéren szerzett betegségében 1917 június 14-én Köpcsenyben meghalt.

Az új német harckocsi, a félelmetes Tigris.

PORTYÁZÁS

Megjelent egy rendelet arról, hogy ahol a répa-bogár megette a cukorrépa magot, pótolni kell a ve-tést. Erre jött a rémhír: minden répavetés elpusztult, egyáltalában nem lesz cukor.

Megjelent a beszállásolást szabályozó rendelet, nyomában ott volt a rémhír: mandzsu segédcsoportok jönnek Budapestre, azokra szól ez a szabály.

Megjelent a rendelet, hogy az iskolai vizsgákat korábban kell megtartani. Erre is rácsapott a rémhír: persze, mert június 10-én általános mozgósítás lesz és aki csak annyira katona, hogy ballábbal ki tud lépni, azt viszik a grönlandi hadszíntérre.

Megjelenik valamilyen rendelet, nyomban lecsap rá a rémhír, hogy kiforgassa igazi tartalmából és háttérnek mindegyik mögé odafesse a pokol egy-egy kulisszadarabját.

Pokolfestés ez kiszámított eszközökkel és határozott közhangulatrontó célokkal. Mindent megkontrollálni, amit felülről mondanak, minden kormányintézkedést, a legegyszerűbbet és legfélreérthetlenebbet is misztikus ködbe burkolni, bizalmatlanságot kelteni minden vonalon, megrendíteni a hitet a vezetés józanságában és helyességében, ez is hadviselési eszköz. Nem olyan ártatlan időtöltés ez csupán.

Egyik miniszterünk mondotta a napokban, hogy az emberek bírálat nélkül elhiszik, amit megjéjt vagy nagyképű, vagy éppen ártószándékú emberek mondanak, viszont bizalmatlanul fogadják a hivatalos megnyilatkozásokat és tájékoztatásokat. A közvélemény egy részében jóformán divat és szabály lett, hogy amit felülről mondanak, az semmiesetre sem lehet igaz és helyes.

A vezetés és a közvélemény egyes részei között részleges eltérések minden időben voltak, ez nem is hiba. Minden embernek megvan rá a joga, hogy azzal a koponyával gondolkodjék, amit a saját nyakán hord, de akkor csakugyan azzal gondolkodjék, ne pedig olyan másokéval, akik a kétszer-kettő tételét is kimarják, ha csak picit is árthatnak vele a vezetés, meg a közvélemény egyetértésének.

Vigyázzunk ezekre a dolgokra. Háborúban vagyunk, s ez pedig nem majális. Szűkebbre kell fogni az igényeket, vállalni kell áldozatokat, meg kell feszíteni minden erőt. A békeéletet át kell állítani rendkívüli teljesítményekre. Mindez természet-szerűen nem mehet gondok és problémák nélkül. Így van ez a világon mindenütt, még a leggazdagabb nagyhatalmak földjén is. Az a nemzet, amelyik ezt még most sem érti meg, amelyik most sem tartja elkerülhetetlen természetességnek a terheket, mit akar tulajdonképpen? Az egész világ verejtékezzen

és vérezzen, őt azonban hagyják szundikálni? A világon mindenütt jegyre mérik a szűkös kenyeret, nálunk azonban számlálatlan mázsákban heverjen a fehérliszt mindenki kamrájában? Miféle nép az, amelyik így mer gondolkodni? És miféle ember az, aki azt mondja, hogy csak az ő kamarája legyen tele, a szomszéd pedig haljon éhen?

Önzés, közömbösség, bizalmatlanság, ezek a főellenségünk. Erre a hármásra építenek mindent a rémhírgyártók. Azt mondotta egyszer Zrínyi Miklós, hogy a magyar sem alábbvaló egyik nemzetnél sem. Ezt egypárszor sikerült bebizonyítanunk, de most megint a bizonyítások korát éljük. Nézzük meg a harcoló többi nemzetet, micsoda áldozatokat hoznak és mégis rendíthetetlenek. A végsőkig feszítik az erőt, az emberi lemondás és szenvedés eddig elképzelhetetlen méreteit veszik a vállukra azért, hogy a jövő életét megnyerjék és megérdemeljék.

Ezekhez mérten mi még nem panaszkodhatunk. Nálunk nem üres a fazék. Bor is akad hozzá. Mindenki zavartalanul végezheti a munkáját és a mindennapi életben sincs olyan sok és borzasztó lemondás, mint azt a rémhíreemberek mondják. Tessék csak kicsit gondolkodni ezeken a dolgokon, de úgy, hogy a józan ész meg a lelkiismeret vigye a szót. Akkor majd mindenki ráébred, hogy egy ártatlan cukorrépa-rendelet mögött nem kell mindjárt a vízözönt szimatolni.

*

Aztán gondolunk-e néha arra is, hogy milyen könnyű bírálatot mondani, de milyen nehéz felelősséggel cselekedni? Óriási különbség van a kettő között s ezt az emberek sokszor elfelejtik. Bírálnak, de még csak meg sem mondják, hogyan lenne jobb, vagy ha megmondják és rájuk is bizatnék a cselekvés, ugyan mi jönne ki abból?

Több komolysággal, több felelősségérzettel kell gondolkodni. Egy egyszerű esemény, vagy intézkedés mögött az okok és nehézségek, a kényszerítő körülmények egész légiója bujik meg s ebből azok, akik csak a tényt látják, nem tudhatnak semmit. Bírálnak tehát anélkül, hogy az okokat ismernék. Sakkozni akarnak anélkül, hogy a játék alapvető szabályait ismernék. Aki már vezetett, ha csak egy mozgalmasabb örsöt is, az tudja, mit jelent felelősséggel cselekedni. Ő is sok mindent másként szeretett volna, mint amennyire elérhette a célját, de ezer szál és nehézség kötötte kezét-lábát s többnyire az emberek megnevértése, a legürrhetetlen közöny buktatta meg valami becsületesen és jól elgondolt tervét.

Vigyázzunk hát ezekre a dolgokra. Felelősséget vinni nem könnyű. Segíteni kell annak, aki viszi, nem rontani és gáncsokat vetni neki. Mit akar a vezető? Azt, ami valamennyiünkre jó és hasznos. Miféle józan értelem tűrheti el, hogy ebben meggátoljuk?

Kapcsoljuk ki a gondjainkból a haszontalan apróságokat, ne rémüldözzünk minden egyes répa-bogártól, hanem tapossuk el és törődjünk a nagyobb feladatokkal. Tanuljuk meg világarányokban szemlélni a dolgokat. Itt él egy nem túlnépes nemzet, körülötte az egész világot vihar tépi és mi most azon tündödjünk, miért adták ki a beszállásolási rendeletet, vagy azon, hogy a nadrágunkban három

százalékkal kevesebb a gyapju, mint egy évvel előbb volt? Józan dolog ez? Hát nem az a természetes hivatása a mai kor minden emberének, de akkor minden magyarjának is, hogy mint kutya a vizet, egyetlen mozdulattal lerázza magáról a kicsinyes napidolgokat és azt nézze, hol, miben segíthet a közösségnek ebben a viharban?

Persze, hogy ez a feladatunk. Be is látjuk, de aztán találkozunk valakivel, aki azt ujságolja, hogy legközelebb a harisnyakötőben már alig lesz gumi. Csakugyan, ez súlyos csapás. Eh, rosszul megy itt nálunk minden. Viszértágulást kapunk a gumitlan-ságtól s hetvenesztendős korunkban ki kell kerülgetni a négyméteres árkokat. Sanyarú kilátások, rossz itt már minden, nem ért itt a dolgához senki, tegnap is száz skatulya gyufa helyett már csak ötvenet adtak a boltban, hát miféle világ ez?

Erről beszélgetünk s aztán ködös gondolatokkal, csüggetegen bebujunk a takaró alá, mert aludni nagyon jó.

A helyszín nyitott könyv...

Írta: VERSÉNYI KÁROLY őrnagy.

Csendőrségi lapunk minden számában találunk egy-két tanulságos nyomozást, amelyeknek célja, hogy irányítást, okulást adjanak.

A jól vezetett, sikeresen végződő nyomozások mellett azonban ritkán kerül sor oly nyomozások ismertetésére, amelyeknél a nyomozó hibákat követ el és e hibák miatt a bűncselekményt kideríteni nem lehetett, vagy a kiderítés elé nehezen elhárítható akadályok gördültek. Igaz, hogy hibáival senki sem dicsekszik, — de ez ne tartson vissza bennünket az ily nyomozások tanulmányozásától, mert az előfordult hibák megkereséséből, felismeréséből sokszor többet tanulhatunk, mint akármelyik sikeres, jó nyomozásból.

Mi a nyomozás lényege? Megfelelhetünk rá egy szóval: *adatgyűjtés*. Adatot gyűjtünk személyekről és tárgyakról, hogy ezeket csoportosítva, egymással összehangba hozva, rendezve, adhassuk át a vádhatóságnak, hogy ezek alapján az a gyanúsított ellen vádat emelhessen.

A nyomozások adatgyűjtéseit vizsgálgatva, azt tapasztaljuk, hogy bajtársaink legnagyobb része szívesebben az *alanyi adatok* (személyi jellegű) gyűjtésére veti magát, míg a *tárgyi adatok* gyűjtését igen sokszor felületesen, elnagyolva kezeli.

Ezt a jelenséget nem helyeselhetjük. A személy beszél, elmondja mi történt, hogyan történt. A beismerés mindent tisztáz, könnyű a csendőr dolga. Gyanúsított beismerés..., tanu bizonyítja..., bizalmiak tanusítják... stb., stb., nincs vesződés, nem igen kell bizonyíték után kutatni. A megtartandó tárgyalás már nem nagyon érdekli felületes bajtársunkat. Pedig gyanúsított itt beismerését visszavonhatja — mindnyájan ismerjük az erőszakra, kényszerre való hivatkozást — és a bíróság kellő bizonyíték hiánya miatt kénytelen felmentő ítéletet hozni. Nem baj! — a fogalmazvány rendben van. Nem zaklatnak érte senkit. Nyugodtan alhatunk.

Mindezt elkerülhetjük, ha a tárgyi jellegű adatok gyűjtésére helyezzük a súlyt. Ez nem új kérdés, a bűnvádi perrendtartás, a szolgálati utasítás, oktatók és a szakirodalom egyaránt ezt tanítja. Ezek a bizonyítékok. Letagadni, félremagyarázni nem lehet azokat.

Nem célozom az összes tárgyi jellegű adatok felsorolása és ismertetése, mert ezeket a „Bűnügyi nyomozástan” bőven tárgyalja. Cikkemben csupán a tárgyi adatgyűjtés legfontosabb részéről, mondhatjuk a tárházáról, a helyszínről és felhasználásának fontosságáról akarok — egy előfordult esetből kifolyólag — megemlékezni.

Tanulni akarunk, nem fontos, hogy kivel és hol történt.

1940 december hó 4-én az egyik örs távbeszélőn jelentette a nyomozó alosztálynak, hogy 3-án 17 óra 20 perc körül Kiss Péter* 19 éves x-i lakos, postaküldöncöt — postaszállítás közben — a község és a vasútállomás közt az országúton egy ismeretlen egyén megtámadta. Erős dulakodás fejlődött ki közöttük. Mikor támadóját már majdnem leteperte, annak füttyjelére két társa sietett segítségére, akik eddig kb. 25—30 lépésnyire a bokrok közt rejtőztek. A postaküldöncöt az út melletti kis erdőbe hurcolták. Nadrágszíjával és gatyamadzagjával egy fához kötötték. Postaszákját, melyben egy 400 P-ös pénzeslevél is volt, elrabolták, utána ismeretlen irányba elmenekültek. Kiss később nagynehezen kiszabadította magát, visszament a községbe és az esetet a jegyzőnek jelentette, ki erről az örsöt értesítette. A nyomozó járőrök megállapítása szerint a küldönc dulakodás közben arcán, különösen az orrán 8 napon belül gyógyuló testisérülést szenvedett. Alaposan gyanúsítható az ottani uradalomból aznap elbocsátott 3 napszamos. Személyleírás rájuk illik.

Gyanúsítottak neveit is jelentette az örs azzal, hogy helyszínelő és nyomozó kiszállása nem szükséges.

A nyomozó alosztály az örs rövid tájékoztató jelentését mérlegelve, lélektani lehetőség szemszögéből vizsgálgatva, arra a meggyőződésre jutott, hogy a postaküldönc által előadott elkövetési mód nem látszik valószínűnek.

Mi tűnt fel a jelentésből lélektani lehetetlenségnek?

A tettes és társainak viselkedése. Nehezen lehet elhinni, hogy három tettetárs közül csak egy támadjon, kettő pedig messzebből tétlenül nézze a küzdelmet, társuk segítségjelzésére várva. Nem látszott valószínűnek az sem, hogy a támadó jóformán megvárja, míg leteperik és csak akkor kér társaitól segítséget és akkor is füttyjellel.

Bővebb adatok hiányában azonban erre a lélektani lehetetlenségre építeni nem lehetett, mert ez csak valószínűség volt, mely legfeljebb tanácsot adhatott, új utat mutathatott a nyomozónak, de nem biztos adatot. A valószínűsítés terén pedig számtalan útra tévedhetünk, szerteszét bolyonghatunk, ha a kézfogható tárgyi bizonyítékok útjelzői nem mutatják azt a helyes utat, melyen nyomozásunknak haladni kell.

Másnap — 5-én — reggel a nyomozó alosztály

* Megváltoztatott név.

Olaszország partjait páncélvonatok is biztosítják.

távbeszélőn érdeklődött a nyomozás eredménye felől. Az örs jelentette, hogy gyanúsítottakat elfogni még nem sikerült. Menekülési irányukat megállapította. A szakaszparancsnok irányításával a nyomonüldözést folytatják. Pótlólag jelentette azt is, hogy a postaküldönc kikötési helyétől kb. 300 m-re, egy kukoricás szélén, megtalálták a felhasított postaszákok is. A levelek a földön heverték, köztük a feltépett pénzeslevél borítékja is, a pénz azonban hiányzott. A postaszák körül egy ember lábnyomát is megtalálta a nyomozó járőr.

Az alosztály megítélése szerint az eddigi nyomozás helytelen utakra terelődött és ezért egy nyomozót vezényelt ki a járőrök támogatására. A nyomozó megérkezéséig a járőrök igen nehéz és fáradtságos munkával, — gyalog és az uradalom által rendelkezésre bocsátott kocsin — a három gyanúsított egyént üldözték. Hatalmas területeket kutatták át eredmény nélkül. Gyanúsítottak úgy eltűntek, mintha a föld nyelte volna el őket.

A kirendelt nyomozó legelőször is újra a helyszínre kérte a nyomozó járőrt. Miért? Nincs ott már semmi látni való... „Mi már a sértettel mindent megnéztünk, mikor a postaszákokat is megtaláltuk.” Ezek és hasonló válaszok hangzottak el. A feltett kérdésekre azonban lassan kiderült, hogy a bevezetett nyomozás során a járőrök:

- helyszínrajzot nem készítettek,
- helyszínleírást nem szerkesztettek,
- a postamesternőt még nem kérdezték ki,

d) a helyszínen talált nyomokat nem biztosították,

e) saját lábnyomokat nem jelölték meg,

f) sértettet orvossal nem vizsgáltatták meg,

g) sértett csizmáját (nyomra) nem vizsgálták meg,

h) a felszakított pénzesborítékon ujjnyomot nem kerestek, sértett ujjnyomával ezt nem azonosították,

i) a faluban nem igyekeztek megállapítani, hogy a három gyanúsított mikor hagyta el a községet, mely irányban.

Kilenc olyan kérdés, melyeket a nyomozó járőröknek már a kezdet kezdetén meg kellett volna oldani.

A válasz nélkül maradt sok kérdésre felelet kellett. Elősegítette az újabb helyszínelés lehetőségét az a körülmény is, hogy a cselekmény elkövetése óta újabb hó nem esett, erősebb szél sem volt és így a nyomok megmaradhattak.

A most már részletesen és alaposan megtartott helyszíni szemle a következő adatokat tárta a kutatók elé:

a) a sértett által jelzett támadás helyén a hó le volt nyomkodva, fekvő ember hengergözdött egy darabon, rajta pár vércsepp volt látható,

b) a 25—30 lépésre lévő bokros területen a támadó társainak nyomai nem látszóttak. A hótakaró sértetlen volt,

c) a bokros résztől a támadás helyéig lábnyomok nem vezettek,

d) a dulakodás helyétől a kikötés helyéig vonzóiás nyoma nem látszott,

e) a dulakodás helyétől csak egy ember lábnyoma vezetett a kikötés helyéig, az első 20 m-en a jobb- és ballábnyom közt vércseppek voltak, a két láb közti távolság 50—60 cm. volt. Az utolsó 80 m-en a lábnyomok rendes járást mutattak vércseppek nélkül,

f) a fa, melyhez sértettet kikötötték, a szélhordta hótól ép oly havas volt, mint a többi. Az oldalán lévő hó sehol sem volt megbolygatva,

g) a kikötés helyétől vissza az útra egy ember lábnyoma vezetett, — az előzővel azonos,

h) az úttól a postaszák találási helyéig és vissza az útra csak egy ember lábnyoma vezetett, — az előzőkkel azonos,

i) a nyomok azonosok voltak sértett csizmája nyomával.

Amint látjuk, a részletesen és nyitott szemmel megtartott helyszínelés kilenc olyan adatot tárt még napok múlva is a csendőrök szeme elé, amelyeken tovább lehetett haladni és a történeteket rekonstruálni. Pedig ez az újabb helyszínelés nem volt olyan könnyű, mert a felsorolt és megtalált nyomokat állandóan azonosítani kellett, mindig külön választani a már előzőleg ott megjelent járőrök nyomaitól.

A rekonstrukció eredménye és következtetésekkel való kiegészítése során valószínűsíthető volt, hogy:

1. a verekedés, dulakodás nem történt meg, mert akkor a hó nem egyenletesen lenne lehenger-

gözdve, hanem feltúrva és a rajta lévő vércseppeket a dulakodás elmázolta volna,

2. az állítólagos két társ nem rejtőzhetett a bokor mögött és onnan segítségre sem jöhetett, mert a hótakaró ezen a részen érintetlen volt;

3. Kisst a fáig senki sem hurcolta, az állítólagos kikötés helyéig szétterpesztett lábakkal maga men', valószínűleg előre hajlított felsőtesttel, hogy a ruháját be ne vérezze. A csöpögő vérzés megszűnése után már kiegyenesedve, rendesen ment,

4. nem volt a fához kikötve, mert a kötözéssel a fatörzsre hosszában lerakódó hóréteget leverte volna,

5. az útra egymaga tért vissza. A postaszák fel-találási helyére és vissza az útra egyedül ő ment és így a postaszákot egyedül csak ő dobhatta el. A leveleket ő szórhatta szét és így a pénzeslevél tartalma is csak az ő kezei közt lehet,

6. sérülését saját maga eszközölte, hogy rablótámadás látszatát keltse a pénz eltulajdonítása végett.

A rekonstrukció eredményét a járőr Kiss elé tárta, akit ez szemmel láthatólag igen meglepett. Hosszabb lelki tusa után beismerte, hogy a csendőrök jól következtettek. Az egészét szeretője apjának felbujtására ő eszelte ki. A postaszákot mindjárt útbaindulása után a faluszélén felvágta és a pénzt átadta szeretője apjának, aki azt haza vitte és elrejtette. Ezután még egy darabig előrement az úton és a jelentett helyen oly helyszínt igyekezett beállítani, mely a kitalált támadást valószínűsítheti. Orrán és arcán fokosa nyelével maga idézte elő a sérüléseket pár erőteljes ütéssel.

Az állítólagos három támadóról azért tudott oly személyleírást adni, mely az elbocsájtott cselédemberekre ráillett, mert a község házában a járőrre való várakozás közben a jegyző, vasúti őr, stb., akik látták a napszámosokat, ezeket előtte leírták, kérdezve, hogy nem ezek lehettek-e a tettesek. A hallott személyleírásokat megjegyezte magának és meséje alátámasztására igen jól felhasználta.

Kiss a megtartott főtárgyaláson is mindent töredelmesen a rekonstrukció szerint adott elő. Egy és fél évi, míg felbujtója két évi börtönbüntetést kapott. Érdekes megemlíteni, hogy a felbujtó mindvégig tagadott és a legszorgosabb házkutatás sem tudta az elrejtett pénzt előkeríteni. *Bizonyítéknak a bíróság a helyszíni igazolt és bizonyított adatait fogadta el.*

Ha áttekintjük a nyomozás lefolyását, láthatjuk, hogy az első megindulás: a nyomozás alapjának a lerakása már helytelen volt. A járőrök három napig kalandoztak szerte a határban fáradva, fázva, három oly cselédember után kutatva, kiknek személyleírását a tettes konc gyanánt dobta eléjük: — „Nesztek, rágódjatok rajta.“

Ha a három ártatlan cselédember kézrekerül, valószínűleg rajtuk maradt volna a rablás elkövetése, hiába tagadtak volna. Mindez miért? Egy felületesen megtartott, jobban mondva meg nem tartott helyszínelés miatt.

A helyszíni nyitott könyv, csak olvasni kell belőle. Nem elég csak odamenni, nagyjában körülnézni, távolról áttekinteni a terepet. Ott az adatokért keményen meg kell dolgozni.

Ne idegenkedjünk a helyszíntől, ne féljünk tőle. A helyszín a nyomozó csendőr legjobb barátja, a leg-

több és legjobb támogatást nyújtja nekünk. Szeretettel nyuljunk hozzá, mert csak így tárja eléink adatainak bőséges kincseit, ellenkező esetben bezárkózik előttünk, semmit sem mond, hallgat. Így volt ez a jelen esetben is.

Az elmondott példa után nézzük, mit mond a bűnügyi nyomozástan: *Felületesség, rendszertelenség, hozzánemértés, hamis vagy ingatag alapot eredményez, vagy pedig egyáltalán nem nyújt olyan támogatást, melyen a nyomozás elindulhatna.*

A bajtársak leírásait — egyik pályázatunk anyagából — közöljük a következő számainkban annak igazolására, amit a cikk s a címe is mond: *A helyszín nyitott könyv!*

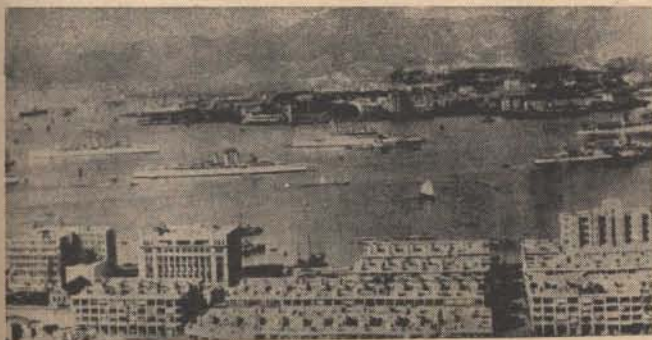
Rendkívül tanulságos, sokszor valóban izgalmas küzdelmek tárulnak eléink bajtársaink leírásából, felhívjuk azokra — különösen fiatalabb — bajtársaink figyelmét. (Szerk.)

India katonai helyzete.

Írta: vitéz TOLNAY LAJOS vkb. százados.

Kanada és Ausztrália után India az Angol birodalom legnagyobb földje. Területe csaknem ötszázmillió négyzetkilométer! A több, mint 350 milliónyi lakosság, a kedvező hadászati helyzet, a rengeteg nyersanyag és kedvező utánpótlási lehetőségek érthető módon előkelő helyet biztosítanak Indiának Anglia háborújában. Anglia azonban nem méltányolja ezt, mert az Indiát méltán megillető jogokat nem adja meg és amint a közelmúlt eseményei mutatják, az angolok nem is nagyon hajlandók erre.

India már az első világháborúból is jelentékenyen kivette a részét és nemcsak anyagiakkal, hanem élő erővel is hathatósan segítette elnyomóit. A két világháború közötti időben egyre erőteljesebben fellángoló nemzeti törekvések eredményeztek ugyan valami haladást, de ez nem az, amit India megérdemel és követel. Az 1919. évi indiai alkotmány tartományi kormányzókat és az alkirály mellé tanácsadó szervezeteket ad, de ennek elégtelenségét maguk a mereven elzárkózott angol politikusok is belátták és az 1935-ben hozott „India Act”-ban már nagyobb engedelményeket tettek, mert a közeli világesemények előrevetették árnyékukat.

Kalkutta.

Indiaiak — angol zsoldban.

„Hadászati kulcsponth”-nak nevezik az angolok Indiát, e terület katonai fontossága miatt.

India belső életét a hindu nép ősi szokásai irányítják. Az évszázados hindu-mohamedán vallási ellentétek, a kaszt-rendszer, a maharadzsák kényuralma s mindezek ellentétéppen az európai módon képzett fiatalok felvilágosultsága olyan tényezők, melyekkel a hadvezetésnek is számolnia kell, mert állandó zavargásnak a forrásai. Emellett a fanatikus őslakosság halálraszántan küzd elnyomói ellen. Ilyenképpen a rend és az engedelmisség csak drákói rendszabályokkal tartható fenn.

India éppen a Közékelet és Távolkelet határpontján fekszik. Valóságos hadászati kulcshelyzet ez. Aki megtalálja hozzá a kulcsot, szabadon nyithat és csukhat itt ajtót a katonai események előtt. A japánok által birtokbavett Szingapur és az egyiptomi területek között a feleút India. A maláj-föld és Suez egyaránt ide tekintget: mi jöhet Indiából? ... A legerősebb határvédelmet Afganisztán felől követeli India földrajzilag. Más kérdés, hogy az események ezidőszerint mit mutatnak. A japán támadás másfelől jön! Mindenesetre a katonai vezetésnek egyaránt fel kell készülnie a szárazföldi és a tengeri határok védelmére. Ez pedig külön-külön sem könnyű feladat, hát még együtt!

Kérdés az is, vajjon lehet-e számítani az indus harcosra akkor, amikor Indiát az angolok számára kell megvédelmezni, s ha igen, meddig?

A katonai vezetésnek nem utolsó feladata: katonai célokra megfelelő katonanyag előteremtése és a haderő készentartása.

Az indus katonának rendkívül nehéz a helyzete elsősorban saját honfitársai előtt. A hinduk vezére: *Gandhi*, közönséges zsoldosoknak nevezte azokat az indiai férfiakat, akik az angol hadseregbe belépnek. Hogy ez mit jelent, ahhoz elég annyit tudunk, hogy Anglia a XVIII. század közepén zsoldosokkal igázta le Indiát. Azóta ez a szó, hogy „zsoldos“, vörösoszto minden becsületes indiai ember szemében.

Az indus — mint katonanyag — nem nagyon vált be. Részben az éghajlat okozza ezt, részben a vallási törvények eredményezik. A harcias törzsek ellenben kiváló katonatípusokat adnak, azért az angolok minden mesterkedése odairányul, hogy ezekből toborozhassanak maguknak katonát. Nem is fukarkodnak velük szemben — ígéretekkel...

Az angol zsoldban állók 15 esztendő katonaszkodásra kötelezik magukat, ebből a szolgálati időből legalább 5 esztendőt kell fegyveres tényleges szolgálásban tölteni.

Az 1914/18-as világháborúban harcoló kb. egymillió indus harcos tizedrésze: kerekén 100.000 ember esett el. A jelen világháborúban résztvevő indus katonák létszáma még ismeretlen, leginkább Afrikában és Közéleketen alkalmazzák őket. Az indiai csapatok tisztjei angolok és csak a legértelmesebb és legbátrabban küzdő indus zsoldos lehet tiszt helyettes.

Maláj katona.

Előindiai partvidék.

Az indiai haderő kérdése egyre inkább előtérbe kerül. Ennek érdekében — India védelmére — az angolok megalakították az „Indian Defence Savings Movement“, amely szervezet az indiai hadsereg ütőkészségét hivatott emelni, s mint ilyen beleszól a fegyverzet és lőszeranyagok gyártásába is.

Az Indiában állomásozó haderő angol csapatokból, benszülött csapatokból és a fejedelmek saját udvari csapataiból áll. Az angolok mintegy 40.000 főnyi haderejét a legfontosabb pontok megszállására és mozgó tartaléknak használják, felváltásuk öt évenként történik. A benszülött haderő kb. 150.000 fő, ehhez sorol még a maharadzsa mintegy 50.000 főnyi hadserege. A benszülötteket a harcias gurka, rajput és pathan törzsekből toborozzák. Kemény fegyellemmel és jó kiképzéssel magas színvonalú harcosokká képezték ki őket. Ez azonban kétélű fegyver, mert a függetlenségi gondolat ezekben a katonákban is él és ha egyszer fellobban, lesz dolguk az angoloknak!...

A haderő legtekintélyesebb része az „Indiai hadászati tartalék“ elnevezést viseli és közel 100.000 főből áll. Ezt eredetileg tengerentúli feladatokra szánták, de a változott helyzet miatt Indiában maradt. Erősen fejlesztik a légierőt is, évente átlag 3000 pilótát képeznek ki a tíz repülőiskolában.

Alig kétséges, hogy az indiai haderőnek rövidesen gyakorlatilag is módja nyílik a szereplésre.

A Csendőrségi Lapok szerkesztőségében az alábbi könyvek kaphatók:

Próbacsendőrök tankönyve, 4.— P.

Tábori rendészeti szolgálat, 1 P 90 f + portó.
(A könyv bizalmas, csak ajánlottan küldhetjük.)

Ezenkívül:

A csendőrség 1943. évi elhelyezési térképe, 50 f.
Máshol nem kaphatók!

Rendelés a Csendőrségi Lapok 25.342. számú csekk-számlájára történő befizetéssel eszközölendő.

A Szervezeti és Szolgálati utasítás

kifogyott, ennek rendelését egyelőre mellőzni kérjük. Ha ismét kapható lesz, közöljük olvasóinkkal.

A két nevű ügynök.

Írta: VÉCSEY ISTVÁN őrmester.

1943 elején A. B. csendőr járőrtársammal polgári ruhában D. községben puhatoltunk.

A községben feltűnt két ügynök kinézésű egyén, akik — mint később kiderült — egy p.-i könyvkiadó vállalat megbízásából szabályszerű okmányok birtokában megrendeléseket gyűjtöttek.

A két ügynök egyike a helybeli Hangya üzletbe tért be s így alkalom adódott, hogy magunk is hirtelen vásárlási szándékkal az üzletbe lépve, közelebbről meg-nézhesük az ügynököt.

Amidőn így közelebbről szemügyre vettem, akkor láttam, hogy az illető nem más, mint Garub János*, aki-vel már sok dolgom volt. Gyanusnak találtam a köz-ségben tartózkodását s ezért a kertek alatt, észrevétle-nül, azonnal besiettünk járőrtársammal az őrsre és az őrsparancsnoknak jelentettük a látottakat azzal, hogy véleményünk szerint a két ember nem járhat egyenes úton, jó lenne őket igazoltatni.

Az azonnal kivezényelt járőr nemsokára megérke-zett a két emberrel s megkezdődött az igazoltatás.

Járőrtársammal az igazoltatás alatt a szomszéd szobában tartózkodtam, így mindent jól hallottunk.

— Hogy hívják? — kérdi az őrsparancsnok.

— Kelemen Pál — hangzik a válasz.

Hm! Hallod? Súgom járőrtársamnak. Az én Garu-bom Kelemennek mondja magát!

— Mi a foglalkozása?

— Ügynök.

— Igazolványa?

— Tessék!

A nyitva hagyott ajtó nyílásán át figyelve láttuk, hogy ügynökünk egy arcképes igazolványt nyújt át az őrsparancsnoknak. Az igazolvány teljesen szabályszerű volt s így minden gyanu eloszlott volna, ha előzetesen nem jelentem az őrsparancsnoknak, hogy kiről is van szó.

— Mondja csak Garub János, mióta hívják magát Kelemen Pálnak? — kérdezte az őrsparancsnok.

Ügynökünk erre falfelhérré változott s rövid tusa-kodás után kijelentette, hogy valóban Garub a neve. Őszintén elmond mindent, csak arra kíváncsi, hogy hon-nan ismeri őt az őrsparancsnok, hiszen ezzel az őrszel nem volt még sohasem dolga. A válasszal persze adós maradt az őrsparancsnok.

— A hatóságok előtt sokat szerepeltem már, a ne-veket sok helyen ismerik — kezdte a vallomását Garub —, így azt gondoltam, hogy más néven szerzek igazol-ványt, hogy új életet kezdjek. Ezért az egyik napilapban hirdetést tettem közzé a következő szöveggel: „40—50 év körüli keresztény könyvelő tisztviselőt keresünk. Ajánlatokat pontos származási adatokkal „...“ jeli-gére a kiadóba kérünk.“ A hirdetésre többen jelentkez-tek. Ezek között volt Kelemen Pál is, teljes anyakönyvi adataival. Őt választottam ki a sok jelentkező közül. Pontos anyakönyvi adatainak birtokában kiváltottam nevezett születési anyakönyvi kivonatát. Ez minden nehézség nélkül sikerült. Azután kérvényt nyújtottam

be az X-i elsőfokú iparhatósághoz „Ügynöki arcképes igazoló könyv“ elnyerése céljából, melyhez csatoltam fényképet és Kelemen születési anyakönyvi kivona-tát. Az igazoló könyvet rövid idő alatt megkaptam. En-nek birtokában azóta több helyen voltam ügynökként alkalmazva. A főszolgabírói hivatalokban is ezzel a könyvvel jelentkeztem és minden egyes esetben kaptam mozgási engedélyt. A községi előjáróságoknál és a csendőrőrsökön is — mitől sem tartva — mindenütt jelentkeztem.

Az őrs ezután utána járt, hogy nem terheli-e újabb bűncselekmény Garubot. Az eredmény nemleges volt. Társát is megnyugtatóan priorálták s minthogy a táv-beszélő válaszok is nemlegesek voltak, szabadonbocsá-tották, Garubot pedig közbiztonság elleni kihágás miatt elfogták és az u.-i járásbírósnak átadták.

Nem főbenjáró bűncselekményt derítettünk ezzel ki, de a tanulság annál értékesebb volt. Megismertük a hamis igazolvány beszerzésének egyik igen ravasz mód-ját. Ilyen igazolvány hamis voltát nehéz leleplezni. Garub nem volt körözve, bűnvádi eljárás alatt nem állott, így hiába nézte az őrs az összes igazoltatási segéd-leteket. Hiába prioráltatta volna a rendőrségen is, mert az új nevén bejelentett lakása is volt. Így valószínűleg a rendőrség is csak megnyugtató választ adhatott volna s Garub új név alatt kezdetek volna újabb bűnös éle-tet.

A helyes eljárás ilyen esetek leleplezése érdekében szerintem a következő: ha gyanus előtűnt az igazol-tatandó, ne resteljük a fáradságot, távbeszélő haszná-latát. A gyanus egyén birtokában levő anyakönyvi ada-tok alapján győződjünk meg arról, hogy nem létezik-e még egy másik „Kelemen“ is ugyanaz alatt a kereszt-levél alatt? Telefonáljunk az illetékes őrsnek vagy rendőrkapitányságnak és kérjük annak megállapítását, hogy a bement anyakönyvi adatoknak megfelelő „Kelemen“ nem szerepel-e kétszer a népmozgalmi nyil-vántartóban, illetve, hogy az igazolványban feltüntetett egyén hol tartózkodik. Mert ha otthon, akkor az igazol-tatandó egyén le van leleplezve. Szerintem sok bűnöző, feketén járó elfogandó megkerülne így.

Jóbarátok.

Szathmáry K. fhdgy. felv.

* A neveket megváltoztattuk. (Szerk.)

Fényképezzünk szépen.

Írta: SITKEI JÁNOS csendőr (Ungvár).

A *Csendőrségi Lapok* „Kéziratok, fényképek” rovatából megállapíthatjuk, hogy a bajtársak között szép számmal vannak, akik fényképezéssel foglalkoznak, képeket küldenek be, de ugyanakkor azt is olvashatjuk, hogy a beküldött képek közül sok nem alkalmas közlésre.

Ennek egyik oka az, hogy kevesen tudnak szépen fényképezni, ami bizony nem is könnyű dolog. Ahhoz sok minden kell, nemcsak gép és anyag.

Tudom, hogy fényképező bajtársaim mindjárt arról szeretnének olvasni: hogyan kell szépen fényképezni, de erre a kérdésre nem lehet ilyen egyszerűen felelni. Arra azonban válaszolok, hogy mit kell megtanulni annak, aki szépen akar fényképezni.

Először is azt mondom, hogy érdemes megtanulni fényképezni, mert amellet, hogy szórakoztat, szépérzékünket fejleszti, nyilvánosságra kerülő képeinkkel pedig másokat is szórakoztatunk és nevelünk.

A fényképezés ma már az oktatás és a nyomozás szolgálatában is áll, sőt propaganda kifejtésére is igen alkalmas. Akinek tehát kedve és érzéke van a fényképezéshez, annak nem szabad megállania a féléton.

A fényképezés mesterség. Mindenki elsajátíthatja. Minden mesterséget lehet fejleszteni. Vagyis lehet a jónál jobbat is csinálni, ha tudással és gyakorlattal mesterei leszünk az anyagnak és az eszközöknek. Vannak azután, akik annyira megtanulnak bánni anyaggal, géppel, fénnel, hogy amit alkotnak, az már művészi.

Mindannyian nem lehetünk művészek. Arra szülni kell. De a fejlődés útja az, hogy akarjunk azok lenni, már csak azért is, mert nem tudjuk, nincs-e meg bennünk is a művészi rátermettség. Ha megvan, kár lenne veszni hagyni, ha nincs meg, akkor is érdemes tanulni, mert jó mesterember mindenki lehet.

Ha valami szépet látunk, azt önkénytelenül is meg akarjuk örökíteni. Ha velünk van a gép, meg is csináljuk a felvételt és türelmetlenül várjuk a képet. Amikor kezünkbe kerül, mégis sokszor csaldunk. Nem az, amit mi láttunk. Igaz, minden rajta van, de mégis más. Mi az oka? Hol a hiba? És gyanúsítjuk a gépet, filmet, a kidolgozást, csak az igazi bűnöst, önmagunkat nem. Pedig a hiba mindig bennünk van.

A mesterembernek ismernie kell először az anyagot, amiből dolgozik. Vajjon hányan ismerik teljesen a fényképezés céljait szolgáló nyersanyagot, filmeket, fényérzékeny papírokat, vegyszereket? Aki nem ismeri, tanulja meg, mert csak úgy tudja kiválasztani azt, ami a célnak legjobban megfelel. A jó kép első feltétele a helyes, megfelelő anyag megválasztása. Ismerni kell a fényképezéssel kapcsolatos vegyi folyamatokat is, mert ismeretlen eszközzel jól nem lehet dolgozni. És ki ismeri vajjon magát a fényképezőgépet? Erre a kérdésre nyilván az a felelet, hogy mindannyian ismerjük a magunkét. De ez csak látszat. Nagyon sokan nem tudják a géptulajdonosok között, hogy milyen teljesítményű és finomságú gépük optikája, lencséje, mennyi annak a gyújtótávolsága, fényereje, milyen a rendszere. Így elő-

fordulhat, hogy a gépüket lebecsülik, vagy túlértékelik.

Hányan ismerik közülünk a képszerkesztéssel kapcsolatos fénytani tudnivalókat? Pedig ezt is ismerni kell, aki jól akar fényképezni. S ismerie mindenki a fényképezés céljait szolgáló segédeszközöket, megvilágításmérőt, szűrőket, előtéteteket, amelyek mind a jó és szép képkészítés céljait szolgálják? Mellőzésük vagy helytelen használásuk döntően befolyásolhatja a kép jóságát.

Amint látjuk, sokat kell tanulni addig is, amíg az anyagot és eszközöket megismerjük.

Az anyagon és eszközön kívül ismernünk kell magának a képnek sajátosságait. A kép síkban ábrázol térbeni dolgokat, amit tökéletesen megoldani nem lehet, de megközelíteni igen. Bizonyos beállítással, fogásokkal tudjuk érzékeltetni a tárgyak térbeni elhelyezését nem csak szélességben, de mélységben is. Ezt is meg kell tanulni.

A kép nem színes. Mindent egyformán: a fekete és fehér árnyalataival ábrázol. De úgy is mondhatjuk, hogy csak feketével ábrázol. Minden kép vonalakból és foltokból áll. Ezeknek a vonalaknak és foltoknak elhelyezése bizonyos törvényekhez van kötve, enélkül jó képet nem kapunk. Ezt már nemcsak tanulni, de érezni is kell. Itt kapcsolódik a tudáshoz a tehetség.

A jó képnek lényeges feltétele, hogy legyen érdekes mondanivalója is. Hogy a szemlélő tudja, miért készült a kép. Ezt nem aláírással kell megadni neki. Ezt magának a képnek kell mondani, az aláírás csak kiegészítés lehet, aláhúzása annak, amit ki akarunk a képpel fejezni. Hogy ez mennyire fontos, látjuk abból, hogy nagyon sok kép azért nem felel meg közlésre, mert „nem nekünk való”, vagy, mert „nem érdekes”. A *Csendőrségi Lapok* a képek közlésénél bizonyos mértékben kötve van, mert elsősorban a csendőrséget érdeklő képeket közli. De ez nem azt jelenti, hogy a csendőr csak ilyeneket fényképezhet, hanem csak azt, hogy közlésre ilyeneket küldjön be. A csendőr természetesen nemcsak a *Csendőrségi Lapok* részére fényképez, hanem saját gyönyörűségére is. Lapunk azonban valamennyi csendőr rendelkezésére áll, amiért mi, fényképészek, mindig hálásak vagyunk, de nemcsak mi, hanem az olvasók is.

Tehát: a kép témája legyen érdekes. A témát meg kell látni, ki kell találni. De néha magától adódik s ezt észre kell venni. Ez nagyrészt a rátermettségtől függ. Megtanulni nehéz, de a gyakorlat itt is segít.

Sok képre érkezik az a válasz, hogy „nagyon beállított”. Tévedés lenne ebből arra következtetni, hogy a beállított kép nem jó, csakhogy nem a lapnak, hanem a családnak, képesalbumba való. A „kapásból” készült képek az élet egy-egy pillanatát lesik el és örökítik meg, ezek a legtermészetesebbek és a legérdekesebbek. De ezek a legnehezebbek is, ilyen képeket csak olyan fényképész tud csinálni, akinek tudása, technikája és meglátása tökéletes. Csak ez tud alkalmazkodni a pillanatnyi helyzethez és hosszas előkészület nélkül, másodpercek alatt szép képet csinálni.

„Beállított” képről akkor beszélünk, amikor személyeket fényképezzünk. Tudjuk, hogy a „modell”, a fényképezendő személy rendszerint meg-

Képek a szovjet harctérről.

Honvédeink.

Harc a partizánok ellen.

Aknokutatás.

Találat egy harckocsikon.

Tábori füzéreink munkában.

Tábori csendőreink leszállásra kényszerített szovjet gépnél.

Géppuskások.

Mozgás rejtése ködgyertyával.

Német és magyar utcanevek egy elfoglalt szovjet városban.

Honvéd emlék orosz földön.

Géppisztolyos.

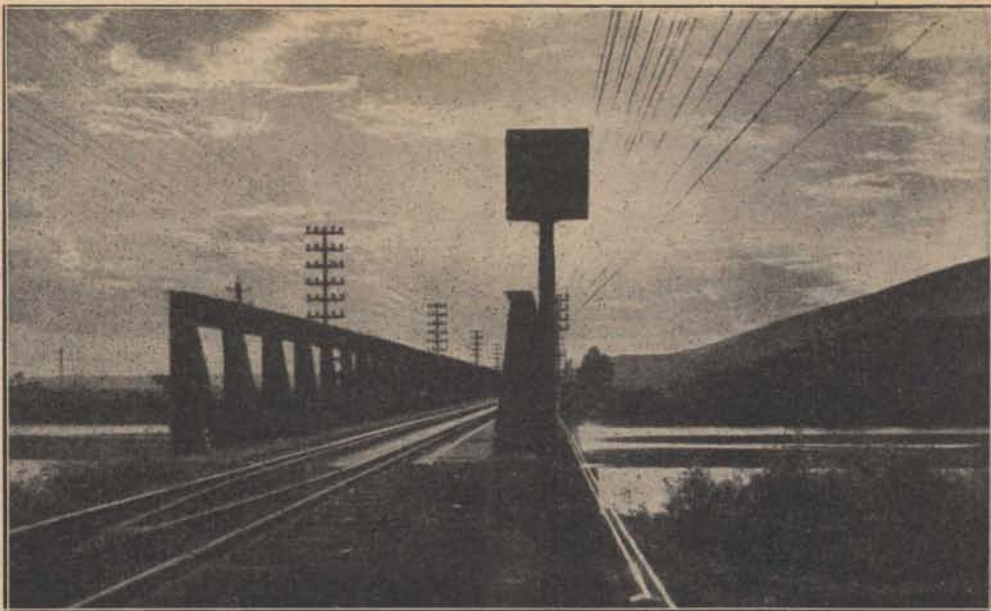
Német rohamcsapat támadása szovjet erődre.

Német felderítő járőr a Fekete-tenger partján

Egő falvakon át nyomul előre a német gépesített hadosztály.

Napnyugta.

kérdezi, hogyan álljon, hogyan tartsa a kezeit, hova nézzen, szóval a fényképésztől vár utasítást, mert érzi, hogy nem lehet akárhogyan a gép elé állani, hogy jó képet kapjanak.

A fényképezendő személy, esetleg tárgy is ritkán áll olyan szerencsés helyzetben, hogy a képpel szemben támasztott összes követelményeknek megfeleljen. Aki tervszerűen akar szép képet csinálni, annak el kell először rendeznie az alakokat, sokszor a dolgokat is. Az igazán szép kép legtöbbször próbálgatások, tervszerű munka eredménye.

Senki se gondolja, hogy a film-darabokat is úgy készítették, hogy gondoltak egyet és fényképeztek. Ezeket a felvételeket először hosszas próbákön a legaprólékosabb részletekig, lépésről-lépésre kidolgozzák, próbálgatják és csak amikor tökéletesek, kerül sor a végleges felvételre.

De éppen ez a példa mutat rá arra, hogy milyennek kell lenni a rendezésnek, a „beállításnak“. Olyannak, hogy a rendezés maga a képen ne lássék. Ha látszik, akkor már merev, természetellenes, mesterkélt. Az ilyen képre mondják, hogy „beállított“. Leghelyesebb az, ha a fényképezendő személy úgy viselkedik, mintha nem is tudna arról, hogy őt fényképezik.

Nem mindent és nem mindig lehet szépen fényképezni. Helytelen az, hogy nyakunkba akasztjuk a gépet és, mivel fényképezni indultunk, hát fényképezünk derűre-borúra. Csak azt fényképezünk, ami a szépségével vagy érdekességével megfogott bennünket, mert csak az a kép lesz szép és jó. Igaz, hogy a kezdőknek még nehéz eldönteni, hogy amit szépnek látunk, az vajjon szép kép is lesz-e, különösen most, a filmes gépek korában. A kifogyóban levő lemezes gépeknek igen nagy előnye volt, hogy a matt üvegen a képet, bár színesen, látni lehetett végleges képszerű formájában. Ezzel már bizonyos bírálatot gyakorolhattunk még a felvétel előtt. Ugyanez a lehetőség meg van a tükörreflexes gépeknél ma is, ami feltétlen előny a kép-

élesség ellenőrzése és a képrendezés szempontjából is.

A kép szépségét és jóságát döntően befolyásolja a világítás. Szabadban történt felvételeknél természetesen nem kezelhetjük a fényforrást, hogy oda telessük, ahová akarjuk és akkor és olyan erősen világítsunk, ahogyan nekünk jó. Itt nekünk kell alkalmazkodnunk a világításhoz. Amikor tehát fényképezni indulunk, ne akarjunk mindenáron fényképezni, csak akkor, ha érdemesnek látszik.

Saját felvételeimből közlök néhányat, mert a példa mindennél meggyőzőbben beszél.

„Napnyugta“ című felvételem egy egész vasárnap délutánnak utolsó pillanatában készült, amikor már csalódottan hazafelé indultam.

„Városkép“ című felvételem egy másfélórás fényképezési séta eredménye volt, mert a jó világítás miatt a felhőkre kellett várnom.

„Kenderázatok“ című képem portyázás közben született, meglátni és megcsinálni a felvételt nem tartott tovább 5 percnél.

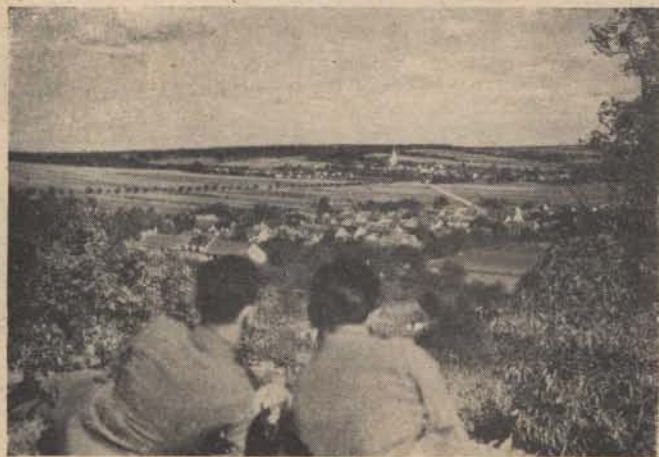
Városkép.

Kenderáztatók.

„Szülőfalum“ lefényképezése egy ebédembe került. Szabadságon voltunk, bátyámmal együtt. Visszaindulás előtt pár órával a felhős, borongós ég derülni kezdett s olyan szép világítás támadt, hogy sajnáltam elszalasztani. Fogtam a gépet és ebéd helyett rohantunk ki a hegyre, hogy a képet megcsinálhassuk. Mire a megfelelő helyet megtaláltuk s a felvételt megcsináltuk, úgy elszaladt az idő, hogy ebédelni már nem értünk rá, sürgősen indulni kellett a vonatra. Szegény jó édesanyánk azt mondta, hogy megbolondultunk, hogy azért a „nyavalyás fényképezőgéperért“ még az ebédet is otthagytuk. Mi tudtuk, hogy érdemes volt.

A képeket pusztán annak szemléltetésére mutattam, hogy sohasem tudhatjuk előre, mikor és mit érdemes fényképezni, továbbá, hogy ne akarjunk mindenáron fényképezni, hanem alkalmazkodjunk mindig a kínáló helyzetekhez. Ezek ugyan nem szabályok, mert vannak esetek, amikor a fényképész teljesen maga válogatja össze a képelemeket és állítja össze a képet, keresi ki a legmegfelelőbb világítást, de ez a pár sor kezdőknek kíván útmuta-

Szülőfalum.

tás lenni, azért a magasabb tudású fényképezés témakörét nem is érintheti.

A fényképezés több, mint száz éves multra tekint vissza. Azóta nagyon sok ember áldozott pénzt, munkát a fényképezés tökéletesítésére. Munkájuk eredményét pár fillérért magunkévá tehetjük, ha szakkönyvet veszünk és tanulunk. 5 tekercs film árából a legjobb szakkönyvet megvehetjük. Ne sajnáljuk rá a pénzt, mert százszorosan megtérül anyagban, munkában, eredményben. Ne akarjon senki saját magától megtanulni fényképezni, mert az még eddig senkinek sem sikerült. Ha ér is el eredményt, meg sem közelíti azt, amit elérhet akkor, ha tudatosan, tervszerűen fejleszti fényképezési tudását. Sokat tanulhatunk persze egymástól is.

A *Csendőrségi Lapok* helyt ad annak, hogy eredményeinket az egész testületnek bemutathassuk. Egy megjelent jó kép nem csak egyéni öröm hanem mindnyájunk öröme, mert a szép kép mindenkit megfog, aki elé kerül.

Ha szerény soraimmal segítségére lehettem fiatal bajtársaimnak abban, hogy a fényképezés terén tovább képezhessek magukat, elértem célomat.

Az újságolvasó tolvaj.

Írta: HALÁSZ BERNÁT főtörzsőrmester (Oroszvár).

1934 nyarán Sörös Pálné* cinkotai vendéglősné a helyi csendőrörsre üzent, hogy menjen ki valaki hozzájuk, mert egy ismeretlen ember meglopta őket. A tolvaj még nem juthatott messze.

A járőr azonnal indult, vezetője én voltam. Sietve mentünk a sértett vendéglőjébe, mert az esti szürkület már kezdett leszállani, azzal pedig tisztában voltam, hogy a sötétség segítő társa a menekülő tettesnek.

A vendéglősné siránkozva mondta el, hogy egy ismeretlen fiatalember egész délután egyedül borozott a vendéglőjük egyik szobájában, miközben többször is kiment az épület kert felé eső illemhelyére.

Utolsó alkalommal igen sokáig maradt s ezt gyanúnak találta. Arra gondolt, hogy a fiatalember köszönés és fizetés nélkül szándékozik a kerten át elosonni.

Keresésére indult, de bizony már sehohol találta.

Házatáján jobban széjjel nézve, rájött, hogy a fiatalember a vendéglő hátsó része felé eső hálósobájuk ablakán benyulva, egy pár cipőjét is ellopta. Kért, hogy siessünk utána, mert még valahol a kert alatt utólrhetjük.

A szobát, ahol a gyanúsított egész délután egyedül borozott, lezárattam, a kulcsot magamhoz vettem, azután feltételezett útirányában üldözésére indultunk.

Ekkor már besötétedett és így inkább csak hallgatózásra szorultunk. Egy órai sikertelen kutatás után visszamentünk sértetthez, hogy most már részletesen kikérdezzük és a helyszínt tüzetesen megvizsgáljuk.

A borosüveget és poharat, amelyből gyanúsított ivott, óvatosan egy szekrénybe zártuk azzal a céllal, hogy másnap ujjnyomatfelvételt készítsünk róluk. Örültem, hogy végre valódi tettes ujjnyomatairól készíthetek felvételt, mert addig csak valamelyik bajtársam ujjlenyomatával bibelődhettem, ha gyakorolni akartam magam.

* A neveket megváltoztattuk. (Szerk.)

Szovjet katona sírja. Fejfája a kommunista jelvény: az ötágú csillag, sarló és kalapács.

A vendéglősnétől aziránt is érdeklődtem, hogy az ismeretlen tolvaj mit csinált egész délután egyedül a különszobában. Azt felelte, hogy ő többször is benézett hozzá, de az mindig a vendéglő Pesti Hirlap ujságját bújta, mint aki valami nehéz rejtvény kibogozásán töri az agyát.

Elkértem a kérdéses ujságot és előlről lapozva, türelmesen végignézttem. Egy fényképekkel tarkított oldalon ceruza írka-firkát, otromba rajzokat találtam. Amikor pedig a sértettől a rajzok eredete iránt érdeklődtem, kijelentette, hogy csak az ismeretlen tolvaj firkálhatta, mert ahogy a postás az ujságot meghozta, ő még a zárószalagot sem szakította le róla, hanem odaadta hálátlan vendégének, hogy szórakozzék.

Továbblapozva az ujságot, az egyik oldalon N. N. monogrammot, majd a teljes név, valamint Rákoskeresztur X. utca 34. házzszám beírást találtam.

Hamar készen voltunk a feltevéssel: a tettes valószínűleg saját nevét írhatta unalmában az ujságpapírra, de legalább is valami jó ismerősének az adatait.

Villamossal azonnal Budapestre, onnan pedig a legközelebbi vonattal Rákoskereszturra utaztunk. Itt első utunk a községi kisbíróhoz vezetett, aki az általunk megnevezett és tényleg az X. utca 34. házzszám alatt lakó fiatalembert személyesen ismerte, s így nyomban annak lakására mentünk.

A lakásban N. N. feleségét találtuk, aki előadta, hogy férje nincsen odahaza, még délelőtt elment Cinkotára, de most már nemsokára meg kell érkeznie.

Mindnyájan leültünk a konyhában, a villanyt leoltattam és csendben várakoztunk.

Körülbelül másfél óra mulva minden kopogtatás nélkül benyitott a konyhába a várt emberünk és fellyujtotta a villanyt.

Ma is magam előtt látom halottsápadtra vált, értelmetlenül néző rémült arcát, amikor minket, szuronyos csendőröket a kezében tartott lopott cipővel saját nyugalmas otthonában megpillantott.

Találkozásunk azonban csak neki volt borzasztóan kellemetlen, mert mi a jól végzett munka érzésével, mosolyogva fogadtuk.

Azután már minden könnyen ment. A cipőket őrizetbe vettük és gyanúsítottunk töredelmesen beismert mindent. A kikérdezés végén megkérdezte, miként lehetséges az, hogy mi csendőrök ilyen gyorsan megtudtuk, hogy ő volt a tolvaj és hogy előbb értünk a lakására, mint ő?

Nem árultam el a nagy titkot, nehogy legközelebb nevének hátrahagyása nélkül lopjon.

Az egészben csak az bántott, hogy ebben az esetben sem került sor komoly ujjnyomatfelvételre. No, de hála Istennek, azóta már sok ujjnyomat felvételére nyílt alkalmam.

A nyomozókulcsban sok ezer elfogandó neve van. Ha azokból minden csendőr csak egyet is kézrekerít, már sokat tett a közbiztonság nyugalmáért.

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

Lólopás kiderítése.

Beküldte: **BENEDEK LAJOS** főtörzsőrmester,
(Gyergyószentmiklós).

1937 február 9-én 7 órakor a kemecsei őrsön Jákó János* kemecsei határbeli lakos feljelentette, hogy aznap éjjel az istállójából 1 darab sötétpej herélt lovát, amelynek homlokán csillag van és jobb hátsó lába pataferdüléssé, 1 darab viseltes hámját, amelyre a hámkarikák fehér, új nyersbőrrel vannak rávarrva, továbbá fél gyeplőszárát kantárral, ismeretlen tettes 325 pengő értékben ellopta.

A nyomozásra magamat és Szabó Sándor csendőrt vezényeltem ki. Mivel még telefonálni nem lehetett, meghagytam az őrsön maradt Becsei Jenő törzsőrmesternek, hogy amint a távbeszélő forgalom megindul, azonnal keresse meg a szomszédos őrsöket és a nyomozó alosztálynak tegyen a lopásról jelentést.

Ezekután a helyszín gyors elérése végett a sértett szekerén a helyszínre mentünk. A helyszínen semmi nyomot nem találtunk. Mivel a legközelebbi szomszédja a sértettnek 300 méterre lakik, így a házat körülvevő földeken kerestük a nyomokat. A lakástól 50 méterre, a még ősszel felszántott homokos szántóföldön, amely kissé fagyos volt ugyan, de sem az embert, sem pedig a lovat nem bírta meg, megtaláltuk a nyomokat. A tettes — a lovat a ló jobboldalán vezetve, — kiért a kótaji útra. A nyomok jól kivehetők és használhatók voltak, felhasználásra biztosítottam őket. A nyomokból arra lehetett következtetni, hogy a tettes alacsony ember, továbbá balkezes lehetett, mert a lovat jobb oldaláról vezette. A ferdepatás nyomon csak az 5 km-re levő Kótaj községig lehetett menni, mert ott a nyomokat már eltaposták. Be kellett tehát érni annyival, hogy a tettes alacsony termetű, balkezes és a lovat Kótaj községig vitte.

Kótaj községben megtudtuk, hogy Szikszón aznap vásár van. Ezért felhívtam a kemecsei őrsöt, hogy keresse meg a szikszói őrsöt is. Itt találkoztam a rendes szolgálatban levő Balogh Géza törzsőrmesterrel és Tóth Imre próbacsendőrrrel. Megbeszéltem velük a további nyomozást. Átkutattuk a kótaji lókupeceket, ezután meghagytam a járőrnek, hogy nyomozzon Ibrány—Nagyhalász és Dombrád irányába. Én Buj—Tiszabercel—Gáva irányába vettem utamat. Aznap csak Gávaig jutottunk. Eredményt nem értünk el. Másnap, 10-én 3 órakor folytattuk

* A neveket megváltoztattuk (Szerk.).

Mátraházi János
őrmester, a szombathelyi tan-
zászlóalj 3. tanszázadánál a
járőrvezetői tanfolyamot el-
sőnek végezte.

Mezős József
őrmester, az újvidéki gy.
tanszázadnál a járőrvezetői
tanfolyamot elsőnek végezte.

utunkat Rakamaz—Tokaj irányába. A tokaji Tiszahídnál a vámostól megtudtam, hogy 9-én 11 óra tájban egy ember egy hámos lóval átment a hidon, de személyleírást a vámós nem tudott adni. Az volt a feltevés, hogy a lovat át akarják csempészni a határon. Ezért gyalog folytattuk utunkat Szerencs irányába. Minden nyom nélkül jutottunk el Bekecs községbe. Ott egy korcsmárostól megtudtam, hogy 9-én este szürkület tájban egy ember egy hámos lovat vezetett a korcsma előtt el az úton Gesztely irányába. Közölte a korcsmáros azt is, hogy a lovas után nemsokára indult el a korcsmából kerékpárral Kévés Antal gesztelyi lakos, akinek utól kellett érnie a lovas, mert nem nagy távolság volt köztük. Azonnal elindultunk a 20 km-re levő Gesztely községbe, hogy Kévéstől megtudhassunk valamit. Minden erőnket megfeszítve késő este értünk Gesztely községbe, ahol le kellett pihennünk az őrsön, mert aznap 25 órát meneteltünk egyfolytában.

Február 11-én 7 órakor Kévést felkerestük és kikérdeztük. Előadta, hogy Bekecstől 3 kilométerre utólért egy hámos lovat vezető embert, aki elmondta, hogy a lovat Szikszón vásárolta 300 pengőért és megkérte, hogy nála hálhaosson. 23 óra tájban érkeztek Gesztely községben levő lakására. Lakásán az idegen elmondta, hogy Sajóvárkonyba megy, ott orvost fuvaroz a lóval és naponta 10—15 pengőt fog keresni. Foglalkozása egyébként borbély, de rosszul megy az üzlet. Az illető személyleírását is közölte: alacsony, barna cigánykinézésű, micisapkás, prém nélküli és hátán pántos kabátot, pepita térdnadrágot viselt. Lakásáról 10-én 6 óra tájban távozott. Ezek szerint a gyanúsított 24 óras előnnyel haladt még mindig előttünk. Folytattuk utunkat Felsőzsolcán át Miskolcra. Útközben az emberünket senki sem látta. Miskolcon vonatra ültünk, mert a tolvajt Sajóvárkony—Ózd környékén véltük feltalálni. Így jutottunk el az ózdi őrsre, ahol a gyanúsítható egyén iránt érdeklődtünk. Ott azt a felvilágosítást kaptuk, hogy Szentsimonon van egy ismert lótolvaj. Ezért Szentsimonra mentünk még akkor este, de a személyleírás nem illett rá s egyébként is álibit igazolt az illető. Másnap, 12-én Ózd felé vettük utunkat; útközben több embertől és korcsmárostól érdeklődtünk. Így jutottunk el egy korcsmába Bolyok községben, ahol egy munkásember iddógált, akit előző estéről ismertünk. Ez a munkás velünk együtt tar-

tott hazafelé. Útközben érdeklődtem tőle a gyanúsítottunk után. Azt mondta, hogy ő ilyen személyleírású embert nem ismer, de a szomszédjában lakik egy csavargó, aki az egész környék lakóit ismeri. Elmentünk ehhez s mikor elmondtam, hogy milyen személyleírású egyént keresünk, azt felelte, hogy az Récze Antal személyleírásával egyezik. Egy ottlevő ismeretlen asszony megjegyezte, hogy Récze lóvásárlás végett távol van. Ezt onnan tudja, mert vasárnap a leánya kereste, hogy megnyirassa a haját. Erre a csavargó elmondta, hogy Récze már hazajött és egy lovat vásárolt, amivel a bútorait most hordja egy másik lakásba. A csavargóval együtt elindultunk Réczét felkeresni. Az új lakásban nem találtuk s a régi lakására indultunk, amikor egy meredek utcán szembetalálkoztunk vele és egylovas fogatával. Mindjárt láttuk, hogy a keresett egyénnel azonos. Hogy meglepjem, minden kérdés nélkül a törvény nevében kijelentettem elfogását és nevében szólítottam. Láttam, hogy nagyon meglepődött. Megbilincseltem és a fogattal együtt a községházához kísérttem. Ott — orvos hiányában — megvizsgáltam a hosszas lovaglás közben szerzett feltörését és megtaláltam a pej ló szőreit is a nadrágján, mert csak szőrén ülte meg a lovat, amikor a helyszínről menekült.

Kikérdezése alkalmával mindent tagadott és a lóról szabályszerű marhalevelet mutatott fel, amely igazolta, hogy a lovat Péter Mihály mályinkai lakostól vásárolta február 11-én. A ló valóban nem volt azonos a keresett lóval, de a hámot és a gyepelőt felismertük. A beszerzett bizonyítékok elébetárása után azonban Récze beismerte, hogy ő lopta el Jákó János kemecsei határbeli lakos lovát. Jákót személyesen ismeri, mert mint kótaji születésű, gyermekkorában Jákónál volt cselédgyermek. A lopott lovat nem hajtotta haza Vasvárra, hanem 10-én este Putnokon hagyta Lévai József jómódú gazdánál azzal, hogy másnap a vásáron eladja. Lévai másnap, 11-én a lopott lovat vásáron kívül 230 pengőért megvette, ő pedig ebből a pénzből ott a vásáron Péter Mihály mályinkai lakostól 205 pengőért vásárolta az őrizetbe vett lovat. A szintén őrizetbe vett szekeret ugyanott Körömös Mihálytól vette. A putnoki őrsöt telefonon megkerestem a ló őrizetbe vétele végett. Másnap, 13-án, Mályinkán Pétertől őrizetbe vettem a lováért kapott 205 pengőt, átadtam neki a ló bűnjeljegyzékét és a Réczétől őrizetbe vett marhalevelet s utasítottam, hogy Vasvár község elöljáróságától vegye át a lovat. Azután Putnokra mentünk, ott őrizetbe vettem Körömöstől a szekérért kapott 30 pengőt és a szekér bűnjeljegyzékének átadása mellett utasítottam őt is, hogy a szekér átvétele végett jelenjék meg Vasvár község elöljáróságánál.

Bűnjelként szerepelt tehát 1 ló, 1 hám, 1 félgyeplő és 235 pengő. A bűncselekménnyel összefüggő tárgyakat és a pénzt a sértett kártalanítása végett a Csendőrségi Szolgálati Utasítás 444. pont utolsó bekezdése értelmében vettem őrizetbe.

Az őrsöt még Bolyokról táviratban értesítettem, hogy a további nyomozást hagyja abba, mert a tettes és bűnjelek megkerültek.

A lábnyomokból és lónyomokból helyesen következtettünk. A tolvaj valóban alacsony termetű és balkezes volt.

A tettest a bűnjelt képező hámmal és gyepelővel a helyszínre kísérttem. A nyomozás befejezése után a nyiregyházai kir. ügyészségnek átadtam. Lévai József putnoki lakost orgazdaságért feljelentettem. A tettes egy évet kapott, az orgazda büntetése ismeretlen.

Ezt a nyomozást 139 és fél óra alatt folytattuk le.

*

A járőr tervszerűen, fáradhatatlanul és igen lelkiismeretesen folytatta le ezt a nyomozást. A siker nem is maradt el. Lólopások tettese ritkán kerül ki a környékbeli emberek közül. A lopás elkövetése után a lótolvaj igyekszik minél hamarabb, minél nagyobb távolságra jutni a tett színhelyétől. A ló értékesítése rendszerint már a második, harmadik vármegyében történik. Figyelembe jönnék erre elsősorban a távolabbi környéken a lopást közvetlenül követő országos vásárok. A nyomozásnál gyorsaságra van szükség. Igyekeznünk kell megállapítani a tolvaj menekülési irányát és mielőbb nyomonüldözésbe kezdeni. Így járt el itt is a nyomozó járőr. A távolabbi helyszín alapos átkutatásával megszerezte a nyomonüldözéshez szükséges kiinduló pontot, azután a fáradhatatlan nyomonüldözés meghozta a jól megérdemelt eredményt.

KÖNYVISMERTETÉS

Dr. Mikecz Béla állatorvos ezredes, a Ludovika Akadémia tanára: Lóismeret-Vezérfonal. A könyv kiváló írója 8 évig volt a csendőrség vezető állatorvosa. Könyvének három kiadása csendőrségi szolgálat alatt látott napvilágot s mint tansegédlet, nélkülözhetetlen tankönyveink között foglal helyet. Most a negyedik, bővített kiadás hagyta el a sajtót. A 176 oldalas, sok magyarázó ábrával ellátott, izléses kiállítású könyvben a katona és gazda egyaránt megtalálja azt, amit tudni kell a lóról ahhoz, hogy épségben és egészségben tartható legyen. Lovas szolgálatot teljesítő bajtársaink kiváló hasznát veszik ennek a könyvnek. Kiadja a Monopol Könyvkiadó-vállalat, Budapest, VII., Rákóczi-út 32. — Ára 6 pengő.

Három hasznos gazdcsági szakkönyvet ismertettünk olvasóinkkal. Ezekben a könyvekben értékes segítő társakat találhatnak bajtársaink a mai időkből olyan nagyjelentőségűvé vált házi gozdálkodáshoz.

Dr. sóvári Schneider Sándor: Korszerű kecskeltartás. A háborús időkből a tejellátás nehézségeinek leküzdését nagyban elősegíti a kecskeltartás. A kecske abrakolás szempontjából igénytelen, házi hulladékfelélen is felnevelhető s ezért tartása — viszonylag bő tejhozama miatt — igen gazdaságos. Ahhoz azonban, hogy a kecske jó tejelővé váljék, a tartási viszonyoknak is megfelelőeknek kell lenniök. Ezeket a tartási viszonyokat részletesen tárgyalja, ábrákkal, fényképekkel magyarázza a szerző: az egészséges istállót, az okszerű takarmányozást, különös tekintettel a nyári zöldtakarmányozásra és a kerti hulladékok értékesítésére, a helyes bárányne-

velést, a fejés technikáját és a betegségek megelőzését. A könyv ára 4 pengő.

Héjjas Endre: A sikeres méhészkedés. A méh szerepe a természet háztartásában rendkívül nagy jelentőségű. A már kora tavasszal megjelenő méhsereg beporozza s így megtermékenyíti a virágokat s ezzel nagyban fokozza a mag- és gyümölcsstermelést. Ez a haszon körülbelül tízszerese annak a közvetlen haszonnak, amelyet a méh nektárgyűjtés útján ad gazdájának, de ez a haszon is igen nagy, a táplálék pedig, melyet a méz nyújt, elsősorú és igen egészséges. A méhekkal azonban bánni kell tudni, a méhészkedéshez érteni kell. Erre tanít Héjjas Endre méhészeti szakíró és gyakorló méhészmesterek részre tagozódik s a szerző — Zander német méhésztudós s részben hazai szakembereink (Jablonwsky J., Örosi P. Z., Koppán J.) nyomán — részletesen ismerteti a méhekkal és a méhészkedéssel kapcsolatos összes tudnivalókat. Az 512 oldalas munkát 234 ábra és kép díszíti. Könyvkereskedői ára 24 pengő.

Mohácsy Mátyás: A gyümölcsstermesztés kézikönyve. (II. kiadás.) A m. kir. kertészeti akadémia igazgatójának most megjelent munkája a gyümölcsstermesztőnek és a kertbarátnak nélkülözhetetlen, mert a gyümölcsstermesztésről nem csupán általános tájékoztatást nyújt, hanem az egyes gyümölcsök termesztésével is részletesen foglalkozik. Értékes felvilágosításokat ad a gyümölcsismeret (pomológia) köréből; egyenként foglalkozik az egyes gyümölcsnemekkel, ismerteti a gyümölcsfák és bokrok szaporítását, azok kártevőinek felismerését és leküzdésük módját, valamint az elemi károk elleni védekezést is. Külön fejezetekben foglalkozik a gyümölcsök feldolgozásával, téli eltartásával és a folyékony gyümölcs készítésével. A sok értékes képpel, ábrával ellátott 576 oldal terjedelmű könyv ára 25 pengő.

Mindhárom könyv kapható a „Patria“ Irodalmi Vállalat és Nyomdai R. T. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-út 25. sz. és minden könyvkereskedésben.

HALOTTAINK

Nyugállományú bajtársaink közül meghaltak:

Bedő Ferenc alhadnagy (VIII. ker.), 1899—1937-ig szolgált,

Jock Mihály főtörzsőrmester (VIII. ker.), 1902—1925-ig szolgált,

Nyirán Miklós főtörzsőrmester (VIII. ker.), 1897—1928-ig szolgált,

Szilágyi József főtörzsőrmester (VI. ker.), 1901—1925-ig szolgált,

Udvari Antal törzsőrmester (V. ker.), 1911—1930-ig szolgált,

Vácsi József törzsőrmester (VIII. ker.), 1920—1937-ig szolgált a testületben.

Kegyelettel őrizzük emléküket!

HIREK

Áthelyezések, tartós vezénylések, beosztások, kinevezések és felmentések. A m. kir. honvédelmi miniszter úr — a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértésben — **áthelyezte:** Kultsár Lajos őrnagyot Ujvidékről Budapestre, dr. Endrődy Barnabás alezredest Ungvárról Budapestre, vitéz Marsó Lőrinc alezredest Szegedről Ungvárra, Török Dezső I. alezredest Budapestről Komáromba, vitéz Bajay Ferenc alezredest Szolnokról Kolozsvárra, Hajdu Endre alezredest Komáromból Szombathelyre, dr. vitéz Ujlaky László alezredest Pécsről Kaposvárra, Tánczos Ferenc századost Budapestről Tatára, dr. Deleva Dénes századost Budapestről Pécsre, dr. Sepsey János századost Székesfehérvárról Budapestre, dr. Fráter Gyula főhadnagyot Makóról Kiskunhalasra, Bakó László főhadnagyot Érsekújvárról Székesfehérvárra, dr. Fusznecker István főhadnagyot Kecskemétről Ujvidékre, Görgey Kálmán századost Szombathelyről Nagyváradra, Nyitrai Ágoston főhadnagyot Nagyváradról Szegedre, dr. Scholcze Albin főhadnagyot Budapestről Marosvásárhelyre, dr. Kerekes László főhadnagyot Szatmárnémetiből Kassára, Félegyházy-Megyesy Ágoston főhadnagyot Désről Nagyváradra; **tartósan vezényelte:** vitéz Ugray Gábor alezredest Marosvásárhelyről Budapestre; dr. Klim László főhadnagyot Esztergomból Szentendrére; **beosztotta:** Kubai Oszkár alezredest pótkeret parancsnokul a csendőrszázalajhoz, Fekete Pál I. őrnagyot előadó-tiszti minőségben a kolozsvári kerület törzséhez, dr. Tegzes Ernő századost képességvizsgáló állomás vezetői minőségben a szabályzatszerkesztő és tanulmányi bizottsághoz, Jánossy Pál főhadnagyot vasúti szárnyparancsnok-helyettesi minőségben a központi nyomozó parancsnoksághoz, Olé Gyula főhadnagyot oktatótiszti minőségben a szombathelyi tanzászlóaljhoz, Radnay László főhadnagyot tanári minőségben, a tiszti tanfolyamok parancsnokságához; **kinevezte:** Bernáth Sándor alezredest központi nyomozó parancsnok helyettesül, Árbócz János alezredest a központi nyomozó parancsnokság B. előadó csoportjának vezetőjéül, Pálffy Sándor alezredest az ungvári osztály parancsnokául, Domonkos László századost a kolozsvári nyomozó alosztály parancsnokául, dr. Tóth József századost az ujjvidéki gyalog tanzászló parancsnokául, Pintér László századost a marosvásárhelyi nyomozó alosztály parancsnokául, Elekes László főhadnagyot az ujjvidéki szárny ideiglenes parancsnokául, dr. Zsoldos László főhadnagyot az ungvári szárny ideiglenes parancsnokául, Szücs János I. g. ezredest a m. kir. csendőrség felszerelési anyagraktárának főnökévé; **felmentette:** Récsey József alezredest jelenlegi szolgálati állása alól. Felülvizsgálat útján történi fogyatékbá vételéig kerületénél létszámfelett vezetendő.

Nyugállományba helyezés. A Kormányzó Úr Ö Főméltósága nemes Csáthy György alezredes nyugállományba helyezését 1943 június elsejével, a saját kérelmére elrendelt felülvizsgálat alapján elrendelni méltóztatott.

Névváltoztatás. A m. kir. belügyminiszter úr határozatával Nőger Frigyes g. hadnagy családi nevét „Remsey“ névre változtatta át.

Kitüntetések adományozása. A Kormányzó Úr Ö Főméltósága legfelsőbb elhatározásával nyugállományba helyezését alkalmával **adományozni** méltóztatott a **Magyar Ezüst Erdemérmét: Vermes Alajos** és **Bálint Lajos** irodai alhadnagyoknak, hosszú csendőrségi szolgálatuk alatt általában, de különösen az utóbbi években irodai segédmunkási minőségben teljesített kiváló szolgálataikért; a **Magyar Bronz Erdemérmét: Bucsi Zsigmond** alhadnagynak, hosszú csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság terén teljesített igen eredményes és hasznos szolgálataiért, **Korpos Ignác** irodai alhadnagynak, hosszú csendőrségi szolgálata alatt általában, de különösen az utóbbi években irodai segédmunkási minőségben teljesített kiváló szolgálataiért. **A m. kir. IV. honvéd hadtest parancsnoka** a Kormányzó Úr Ö Főméltósága által reá átruházott hatáskörben, a Szovjet elleni hadműveletek alkalmával, a Legfelsőbb Hadúr nevében a **Magyar Bronz Vitézségi Érmét adományozta: Virágh József** törzsrörmesternek, **Licz István, Nagy Béla, Kassa Vilmos, Csontos Péter, Nagy Ferenc, Herczeg Imre, Rózsavölgyi György, Nagy József** és **Szécsi Imre** csendőröknek.

Dicséret. A debreceni VI. kerület parancsnoka **Nemes Béla** csendőrt, mert eltávozása alkalmával tanusított körültekintő és leleményes eljárásával egy rögtönbiráskodás alá eső bűncselekményt elkövetett és szökésben levő egyént a bűnjelkkel együtt az igazságszolgáltatás kezére juttatott, nyilvános dicséretben részesítette.

Csendőrségi Közlöny. 18. szám. Bolgár hadikitüntetések elfogadásának és viselésének általános engedélyezése a Szovjet elleni háború tartamára. Csendőrségi felszerelési anyagraktár parancsnokság átszervezése. Különféle átalányok újabb szabályozása. Iskoláztatási segély a gazdasági, ipari és kereskedelmi pályákra készülő csendőrtiszthelyettesi gyermekek részére. **19. szám.** Áruk számlázása és vételárak feltüntetés. Szózat énekes előadása. Térképhelyesbítő adatok gyűjtésében a csendőrség közreműködésének szabályozására vonatkozó körrendelet kiegészítése. Csendőr Gyógyházakba való beutaláshoz új kérvényürlap rendszeresítése.

Adományok. A közlekedési és híradó osztályparancsnokság honvédeink részére 70 csomag dohányt és 70 csomag cigarettapapírt küldött a Magyar Vöröskereszthez. Az adományért a Magyar Vöröskereszt hálás köszönetét fejezte ki. **Gerencsér Ferencné** faddi lakos a csendőrség árva részére 40 pengőt küldött a szerkesztőséghez. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk. A nemes célú adományt köszönjük.

A csendőrségi jutalmazási alapra felajánlott jutalékok. A budapesti I. kerületben: **Hazafi Pál, Julius József** örmesterek együtt 2 P 50 f, **Farkas Sándor** főtörzsrörmester, **Várkonyi Ferenc** csendőr együtt 41 P 22 f, **Mátraházi Emil** ör-

mester, **Horváth Gyula** csendőr együtt 10 P 24 f, **Pusztai Molnár József, vitéz Kiss József** csendőrök együtt 98 P 70 f, **Tolnai András** törzsrörmester, **Barta Mihály** csendőr együtt 8 P 39 f, **Szentmiklósi József** főtörzsrörmester, **Pozsgai János** csendőr együtt 11 P 91 f, **Fehérvári Antal** főtörzsrörmester, **Biró István** törzsrörmester együtt 22 P 02 f, **Tóth András, Nyikos József** csendőrök együtt 5 P, **Szalai Márton** főtörzsrörmester, **Mérai János** csendőr együtt 5 P, **Lakosi Mihály** törzsrörmester, **Berki Pál, Sarvajecz István, Gelle Lajos** csendőrök együtt 50 P; a **székesfehérvári II. kerületben:** **Nagy Kálmán** törzsrörmester, **Battyáni Kálmán** próbacsendőr egyenkint 25 P, **Szabó Ferenc, Kelemen István** csendőrök egyenkint 5 P, **Elekes János** törzsrörmester 3 P 35 f, **Keresztes János** törzsrörmester 3 P 34 f, **Várnagy István, Elekes János** törzsrörmesterek egyenkint 4 P 33 f, **Józsa Antal, Németh József** csendőrök egyenkint 4 P 50 f, **Hegedüs Ferenc** örmester, **Serfőző Gyula** próbacsendőr egyenkint 1 P 64 f, **Tihanyi István** főtörzsrörmester, **Rozman Pál** csendőr egyenkint 12 P 51 f, **Békefy Károly, Szabó Kálmán** csendőrök egyenkint 3 P 98 f, **Bertalan József** csendőr, **Falzsás Jenő** próbacsendőr egyenkint 17 P 24 f, **Jurics László** csendőr, **Tóth József** próbacsendőr egyenkint 1 P, **Csapó Árpád, Ham Lajos** csendőrök egyenkint 29 P 08 f, **Tarr József** törzsrörmester, **Kiss Lajos** csendőr egyenkint 18 P 76; a **szombat-helyi III. kerületben:** **Kiss Imre, Marton Gyula** törzsrörmesterek együtt 119 P 50 f, **Pénzes Mihály** főtörzsrörmester, **Németh József XI. törzsrörmester, Stiffel Mátyás** próbacsendőr együtt 15 P 37 f, **Vizsy Károly, Nagy Ferenc I.** csendőrök együtt 4 P 97 f, **Vitai Pál** törzsrörmester, **Csizmazia Endre** csendőr együtt 6 P 47 f, **Vöcsei István** törzsrörmester, **Dávid György** csendőr együtt 7 P 46 f, **Horváth Lajos IV. törzsrörmester, Kiss István IV. próbacsendőr** együtt 17 P 36 f, **Felhős József** csendőr, **Fazekas Gábor** próbacsendőr együtt 9 P 92 f, **Telekesi István, Szalai Lajos I.** csendőrök együtt 60 P 64 f, **Pető János** törzsrörmester, **Villányi István** csendőr együtt 4 P 97 f, **Takács Imre II. törzsrörmester, Elő János** csendőr együtt 2 P, **Csóka István** főtörzsrörmester, **Cigány Tivadar** csendőr, **Németh István** próbacsendőr együtt 5 P 48 f; a **pécsi IV. kerületben:** **Bántó János** főtörzsrörmester, **Mátyás István** csendőr együtt 24 P 85 f, **István László, Szentmiklósi István** csendőrök együtt 50 P 10 f, **Simon Márton** törzsrörmester, **Fehér László** próbacsendőr együtt 4 P 96 f, **Szamos György** örmester, **Laczkó István** próbacsendőr együtt 24 P 35 f; a **szegedi V. kerületben:** **Kovács János** törzsrörmester, **Odor József, Ocskó Imre, Fekete Imre, Lapu József** csendőrök, **Kovács Sándor** próbacsendőr együtt 39 P 74 f, **Vári Dezső** próbacsendőr 5 P, **Nagy Pál II. örmester, Molnár Pál** próbacsendőr együtt 3 P 34 f, **Mészáros Mihály** csendőr, **Csabai György** próbacsendőr együtt 28 P 15 f, **Odor János, Kádár Gyula** csendőrök együtt 5 P, **Szekeress József, Lévai Iván** csendőrök együtt 5 P, **Tálas János, Dévényi Jenő** csendőrök együtt 5 P; a **debreceni VI. kerületben:** **Talódi József** főtörzsrörmester, **Szabó Károly** csendőr együtt 7 P 94 f, **Takács Ferenc** törzsrörmester 5 P, **Boros Gábor** törzsrörmester, **Márki István** próbacsendőr együtt 5 P; a **miskolci VII. kerületben:** **Harangi Mihály** főtörzsrörmester, **Zsófi József** csendőr együtt 7 P 34 f, **Soós Imre** örmester, **Hegedüs Károly** csendőr együtt 13 P 44 f, **Vig Balázs**

Használja a csendőr-levelezőlapokat!

Áruk minőségéért, olcsó áráért, stb., elismerő és köszönő levelet ne írjunk, mert egyes cégek az ilyen leveleket gyűjteményes nyomtatványba foglalva, üzleti reklámnak használják fel, már pedig a m. kir. csendőrség tagjai nem lehetnek reklámcsinálói semmiféle üzletnek!

Csak kifogástalan árut

szállítá cégek hirdethetnek lapunkban. Ehhez az is szükséges, hogyha olvasóinknak a vásárlások során bármelyik cég ellen kifogása merül fel, ez a mi tudomásunkra jusson. Kérjük tehát olvasóinkat, kifogásaikat közölni velünk, hogy az érdekelt céget jogos kifogás esetén hirdetésünk sorából távolíthassuk.

örmester, Sóvári József próbacsendőr együtt 7 P 14 f, **Konez Mihály törzsrormester, Oszlánczi József csendőr együtt 57 P 70 f**, Füleki József örmeester, Bondi János csendőr együtt 5 P 76 f, Hegedüs János törzsrormester, Gyömbér Lajos csendőr együtt 30 P, Vághidi István törzsrormester, Cselló János próbacsendőr együtt 15 P, Batta József örmeester, Gyökér Béla csendőr együtt 5 P; *a kassai VIII. kerületben: Kiss Ferenc főtörzsrormester, Vadász János próbacsendőr együtt 68 P 22 f*, Hegedüs László, Pinczés Sándor csendőrök együtt 2 P 58 f, Gönczöl József örmeester 2 P 48 f, Pelei Sándor csendőr 2 P 47 f, Kállai József főtörzsrormester 14 P 88 f, Kovács István I. törzsrormester, Rác István csendőr egyenkint 7 P 44 f, Szabó Gyula II. főtörzsrormester 5 P, Kristóf József törzsrormester, D. Gyüre József próbacsendőr egyenkint 2 P 50 f, Török Ferenc törzsrormester, Kapuvári Mihály csendőr egyenkint 1 P 38 f, Gulyás Mihály örmeester, Szilágyi István csendőr egyenkint 8 P 69 f; *a kolozsvári IX. kerületben: Csuka József, Oláh Tamás csendőrök egyenkint 2 P 50 f, Laczházi Pál, Bálint Ferenc csendőrök egyenkint 50 P*, Bordás József főtörzsrormester, Révész László próbacsendőr egyenkint 3 P 85 f, Garai Zsigmond főtörzsrormester 2 P 14 f, Gál János próbacsendőr 2 P 13 f, Leponyi János, Fehér Lajos csendőrök egyenkint 9 P 92 f, **Császár József csendőr 29 P 85 f, Barna Lajos próbacsendőr 29 P 84 f**, Bencsik Balázs csendőr, Losonczy István próbacsendőr egyenkint 1 P 19 f; *a marosvásárhelyi X. kerületben: Somogyi Pál főtörzsrormester, Uzsoi János, Karakó József, Dakó József, Zahár Imre csendőrök, Hompot Péter próbacsendőr egyenkint 2 P 50 f, Szabó Elek örmeester, Palotás István csendőr egyenkint 1 P 82 f, Dankó Balázs csendőr 6 P 21 f, Kerekes Gergely csendőr 6 P 20 f, Göcz Sándor, Magda István csendőrök egyenkint 7 P 45 f, **Csóka György főtörzsrormester 93 P 40 f** tettenérői és feljelentési jutalékokban részesültek. A jutalékokat valamennyien felajánlották a csendőrségi jutalmazási alagra. A jutalékokat a m. kir. honvédelmi miniszter úr elfogadta.*

Ki tud róla? Pintér János ny. főtörzsrormestert, aki 1934-ben a sziráki őrsről került nyugállományba, keresi Farkas János ny. törzsrormester, Pesterzsébet, Alpár-u. 7. Aki keresett címét tudja, közölje Farkas ny. törzsrormesterrel.

Pálffy Imrét, aki 1914. évben mint csendőr örmeester vagy törzsrormester Kassán teljesített szolgálatot és Erdély, valamint a Felvidék elcsatolása-kor rokonaival a kapcsolata megszakadt, keresi unokatestvére, Pálffy Gizella ref. tanítónő Érmihályfalva, Kossuth Lajos-u. 30. szám alatti lakos. Aki tud valamit Pálffy Imréről, közölje fenti címre.

A Magyar Szárnyak új számában Bisits Tibor repülő-alezredes a légiháború új eseményeit foglalja össze. Vitéz Szentnémedy Ferenc ezredes a francia összeomlás okait vizsgálva mutat rá, hogy a légierő elhanyagolása egy ország bukását idézheti elő. A lap műszaki tárgyú cikkei sorából kiemelkedik Koch Richard cikke a repülőgép villamos berendezéseiről. Ezenkívül a „tűdőautomata“ szerkezetéről, új olasz repülőgépekről, a bombákról s több érdekes apróságról találunk cikket. Miért határozzák meg minden újságban másképp a gépek sebességét, miért vannak egyes gépekről annyira különböző adatok forgalomban? Erre a kérdésre ad választ Nagy Ernő. Udvarny Jenő őrnagy repülő-híreket ad az egész világból.

A vitorlázórepülés legérdekesebb feladatáról, a célrepülésről ad két érdekes beszámolót vitéz Hefty Frigyes és Vojnich Pál. Raczko Lajos a kolozsvári repülőéletet írja le, Kopasz Nárcisz női repülésünk egyik érdekes epizódját ismerteti. A Magyar Szárnyak ára változatlanul 50 fillér számonként, évi előfizetési díja 12 pengő. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal (Budapest, VII., Király-utca 93., II. em. 21.).

Kerékpárt — jókarban levőt — venne Szalai László örmeester, Budapest, XII., Böszörményi-út 21. Központi ellátó hivatal.

SZEMÉLYI HIREK.

Elöléptek. Alhadnaggyá: a debreceni VI. kerületben. Jánosfalvi Ferenc főtörzsrormester;

Törzsrormesterekké: a budapesti I. kerületben: Tárnok Ferenc, Dörömbözi András, Gömöri János, Dékány János, Kiss István, Dósa György, Besenyei Lajos, Sárközi Ferenc, Lantos Ferenc, Kiss Vendel, Császár András, K. Nagy János, Berze István, Brindzej László, Soltész Sándor, Harangozó István, Vatai György, Horváth Béla, Boros Lajos I., Boros Lajos, Öry Ferenc, Tevely József, Szilágyi György, Kálmán Ferenc, Marton József, Balassa Jenő, Vörös Kálmán, Pásztor Béla, Fábian István I., Bányai Pál, Várnagy Ferenc, Mezei József, Csipes István, Kiss Sándor, Szabó József, Vida Sándor, Csató János, Rakonczai László, Keresztes Lajos I., Józsa Sándor, László Ignác, Nádházi Lajos, Ilonka Sándor, Aszódi György, Gerencsér József, Bodnár Károly, Lendvai György, Elekes István, Sebestyén László, Garai István, Komáromy Géza, Meggyes István, Szöllösi Antal, Délcég Ignác, Bus Dezső, Fodor Dezső, Csapó Gyula, Oláh István, Porogi Rókus, Kecskeméti József, Barsi István, Szántó István, Szabó István III., Marton József II., Nagy Flórián, Szilárd Béla, Istenes Dezső, Horváth Sándor II., Kovács Imre IV., Süveges András, Tóth Arpád, Székely András, V. Szabó Károly, Vojáki-Nagy Bertalan, Gyimes Vince, Bójás István, Takács Mihály I., Borka Gyula, Bakó Sándor, Csáki János, Csathó Dezső, Papp Sándor II., Bernáth József, Poczodi Sándor, Bakonyi József, Solyos Lajos, Rajna László, Kőszirtes János, Borbély István, Halmos József, Váci Nándor, Szabó Dénes, Bakos Imre, Markos Lajos, Járomi Imre, Nagy István I., Nyitrai Mihály, Kaposi István, Almás István, Csattos Kálmán, Urbán János, Mester Ferenc, Szőke Illés, Gerencsér Imre, Som Ferenc, Kovács Pál, Sipos Miklós, Simon József, Reményi Ferenc, Urbán Gyula, Polgár László, Hortobágyi Béla, Harczos Jenő, Kerka Sándor, Bérczes Sándor, Maros Mihály, Palotás Ferenc II., Tóth János I., Lepsényi János, Bencze Sándor, Kátana Lajos, Kardos István, Tardi József, Ungvári István, Fekete Dániel, Oszlánczi József I., Nagy Sándor, Pardi Sándor, Stefán György, Borbély József I., Turcsány István, Regős Ágoston, Major Lajos II., Papp Lajos IV., Tölgyesi János, Karácsony Ferenc, Varga Ferenc II., Márton Ferenc, Péntes János, vitéz Hadi József, Kőrösi Imre, vitéz Hollósi Lajos, Lukács Dénes, Krasznai János, Táncczos Lukács, Felsővári Ferenc, Sebestyén Ferenc, Kiss Cz. Gyula, Szücs Balázs, Kolozsvári András, Tóth Károly, Papp Mihály I., Palotás Pál I., Hajgató László, Tóth Sándor I., Erdei István, Nyilasi Béla, Szabó Miklós, Maros Rezső, Karacs Gábor, Farkas György, Tirpák Mihály; *a székesfehérvári II. kerületben:* Bugyi István, Cserjés Imre, Cseszregi Gábor, Nagy Ferenc I., Pigi Ferenc, Solyom Antal, vitéz Németh János, Vági József, Horváth Antal, Fekete Bálint, Horváth Imre III., Horváth György I., Vass István II., Réti József, Gede Imre, Horváth Dezső, Németh Sándor I., Kozári László, Révész József, Illés Ferenc, Kiss György I., Tóth Pál, Vas János, Ladi Gyula, Szabó Gyula I., Fejes Antal, Gombkötő János, Farkas Géza, Kiss Simon, Kovács Jenő II., Dorogi Mihály, Baján Kálmán, vitéz Fekete Gyula, Szabados József, Herczeg Mátyás, Nemes Miklós, Csákvári István, Csicsei János, Várfi Imre, vitéz Fekete Ferenc, Végh Zsigmond, Markó József, Halmos Ferenc, Bokor Béla, Csaba József, Várnagy János, Forray Domonkos, Kovács József III., Csizmazia István, Pánczél István, Márton Lajos, Mátyás István, Gőbölös Imre, Őri Kálmán, Pataki János I., Szabó Mihály I., Nyitrai Imre, Bakonyi János, Takács Endre, Kovács Albert, Kanyó András, Sziklai Lajos, vitéz Baráth Károly, Cserhádi Ferenc I., Szabó Lajos I., Buzási Balázs, Sente László, Utasi János, Kárpát János, Kozma Mihály, Kozma István; *a szombathelyi III. kerületben:* Farkas Mátyás I., Rác János I., Rákóczi János, Kiss András II., Imre László, Németh János II., Lócsi János, Szabó Jenő I., Fülöp Lajos, Tóth József III., Kerekes János, Varga József II., Marton György, Lengyel Lajos, Göcze Antal, Kiss János II., Kovács Ferenc V., Szirthegyes László, Csizmazia József, Kele János, Pál Ferenc I., Boróczki Ferenc, Maros János, Pánczél János, Kemény István, Samu Vince, Polgár Jenő I., Fülöp

Brunhuber

udvari és kamarai FÉNYKÉPÉSZ
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 61. TELEFON: 134-178.

Művészi kivitelű fényképek, tablóképek, aquarell, olajfestmények, levelezőlapok, igazolványképek, külső felvételek

Gyula, Havas József, Kasza József I., Fejes József, Horváth Pál, Sulyok József, Kovács Antal, Pálmai István, Burányi Lajos, Szabó Pál I., Papp György, Ori Sándor, Biró János I., Nagy Antal, Babos Lajos, Tóth Gyula I., Berta Kálmán, Mezős Ernő, Nemesyhányi József; *a pécsi IV. kerületben:* Horváth Károly I., Molnár István V., Király Mihály, Béres Mihály, Király György, Farkas Imre, Bodó József, Hargitai István I., Csaba Károly, Trombitás István, Fábos Lajos, Bajor György, Hernád István, Fülöp Ernő, Simon József III., Szekeres János, Szirtes Pál, Tar János, Viola György, Sipos István I., Csizmadia István, Varga Lajos I., Fenyves János, Dénes Flórián, Szalainy Lajos, Somos Mátyás, Molnár Lajos, Paczolai László, Kele György, Magyarosi Gyula, Harmatos Lajos, Kudari Márton, Csanádi István, Pászthory István, Janka István, Alpár József, Szamos György, Visnyei András, Nagy Teleki Gyula, vitéz Csepregi István, Dancs Gábor, Mészáros Ferenc II., Varga József V., Kosztolányi István, Kovács Szabó János, Fazekas István; *a szegedi V. kerületben:* Kunhalmi Gergely, Fazekas András, Haraszti János, Puskás Lajos, Molnár János, Kécskefalvi Sándor, Deák József, Faragó Ferenc, Herczeg József, Lombos Ferenc, Csoknyai Ferenc, Dósa-Molnár Lajos, Sebők Mihály, Bogdán Mihály, Tóth Mihály, Gál Bálint, Czakó József, Szabó Mihály I., Boda Imre, Ferenczi János, R. Kiss Gábor, Cseh András, Kecskés János II., Völgyes Ferenc, Felföldi József, Berta János, Tölgyes János, Kövesi Dezső, Kökényesi Ernő, Dénes János I., Vágó János, Rózsahegyi János, Dombóvári József, Csontos Lajos, Béli Nagy László, Baranyai Béla, Gyoroki Lajos, Fehér Emil, Kerekes József, Fozsgai János, Bene Flórián, Kerepesi Antal, Józsa Mihály, Tóth Ágoston, Dudás István, Tóth Lajos I., Rátkai Sándor, Szücs István II., Szakács István, Szalai József, Pacsai Dezső, Csörtán János, Molnár Ferenc, Szabó Antal, Csizsár Vendel, Varga József I., Vörös Mátyás, Kincses Mihály, Nádasai József, Bácsalmási Ferenc, Lappai János, Gál Albert, Lengyel István, Kláris János, Barta András, Majoros András, Török Ferenc, Király Sándor, Dávid Sándor, Pálmai György, Gács Imre, Alpári József; *a debreceni VI. kerületben:* Buros Mihály, Benei Sándor, Kondor József, Tóth Ferenc I., Peták Ferenc, Bihari János, Csermely József, Beke Lajos, Gyarmat Lajos, Kapitány János, vitéz Simai Ferenc, Gergely Sándor, Szücs Lajos I., Kemenes Károly, Libertinyi Gyula, Kovács-Máté József, Halmi Dezső, Tóth Bálint, Fehér Károly I., Sarkadi József, Vigh Mihály, Csaplár Ferenc, Óze László, Nagy András I., Horváth Mihály I., Balogh György II., Kiss Kálmán II., Ötvös György, Vida Lajos, Szombathy Lajos, Kertész József, Harsányi Jenő, Sajti Lajos, vitéz Fekete Bálint, Mlatacsek József, Várhelyi Pál, Horváth László III., Kiss Aron, Végh József I., Osztopányi János, Béni József, Borbély Antal, Tölgyesi Mihály, Boros Lajos II., Farkas József, M. Kovács Sándor, Réz István, Buzás István; *a miskolci VII. kerületben:* Fekete József I., Egedi Mihály, Gólya József, Zalán János, Baracsi Lajos, Gergely Sándor, Palotás Pál, Jakabos János, Putnoki István, Bártfai András, Holló János, Székely János, Máté Ferenc, Vida József, Solymos József, Király József, Erdész József, Könyves István, Nagy István II., Erdei József I., Kerekes Kálmán, Papp Zsigmond, Szabó Péter, Boros István I., Sándor Mihály I., Pálmai Dezső, Fabók Ferenc, Tóth Gyula, Máté János, Juhász József, Sebestyén Pál, Palkó Sándor, Józsa János, Takács Ambrus, Takaró József, Varga Lajos II., Zérczi József, Solymosi András, Varga László, Palkó Miklós, Nagy Miklós II., Csontos István, Sovári Ferenc, Bérczes István, Iski János, Szabó Sándor IV., Lovas Ferenc, Jánosi Ferenc, Nagy János IV., Dombóvári Sándor, Kővári Sándor, Korsós Ambrus, Harmati András; *a kassai VIII. kerületben:* Telek József, Varga Mihály I., Molnár János VI., Illés Sándor, Fürjesi Lajos, Kővágó János,

nos, Barna Márton, Forró Imre, Juhász Mátyás, Tóth István I., Varga Béla, Nagy János III., Szabó László I., Czagány Sándor, Tari István, Molnár József II., Lükő István, Deák Imre, Fehér László, Adam Antal, László András, Czukor Béla, Tőke László, Lőrincz Ferenc I., Fodor Sándor, Csiba Géza, Dézsi Béla, Németh Sándor I., Almási János, Joó Ferenc, Horváth József II., Vida Albert, Ecsödi Kálmán, Huszár Dénes, Pusztai Bertalan, Osgyáni Barnabás, Havas Ferenc, Balázs Gábor, Kovács Sándor III., Papp Sándor II., Fábrián József I., Márton Benjámín, Csanádi Mihály, Török Bertalan, Szabó Ferenc III., Tóth József I., Tóth János V., Karacs László, Nagy Lajos I., Horváth Sándor I., Halmos Károly, Bence Károly, Tenke Imre, Csapó Bálint, Sarkadi Antal, Komjáti József, Farkas József, Felföldi István, Tálos László, Farkas Imre II., Molnár Gábor I., Tokodi Lajos, Varga Alajos, Lengyel Lajos, Kozák János, Bálint Adolf, Poprádi András, Vass István, Kassai Imre, Tóth Győző, Perlaki Imre, Szabolcsi József, Kiss Lajos I., Gere Gábor, Király Sándor II., Bere Lajos, Csikós Imre, Kiss István II., Solymos Károly, Keresztes György, Bognár Pál II., Jakus József, Arany Lajos, Császár István II., Mogyorós Gál, Pataki Sándor, Herczeg Vince, Borbás György, Bacsr Imre, Várszegi Kálmán, Vörös Ferenc, Bogá András; *a kolozsvári IX. kerületben:* Horváth János II., Kajári József, Kézér Márton, Majoros Béla, Moyses Lajos, Simon Menyhért, Lukács Mihály, Fekete István, Németh Pál, Kővári János, Molnár Pál II., Boda István II., Iván Gyula, Varga István I., Gonda Lajos I., Kovács Sándor III., Juhász Miklós, Ignác Ferenc, Debreceni Sándor, Horváth József III., Csordás Sándor, Takács Imre I., Marton Károly, Nagy József IV., Tamás János II., Sipos Illés; *a marosvásárhelyi X. kerületben:* Horváth József II., Fűzes Pál, Hargitai István, Nádasdy István, v. Béres Pál, Rátóti Péter, Tóth Adam, Kolozsi István, Erdélyi Gábor, v. Kocsis Ferenc, Fülöp János III., Horváth István I., Kecskés Károly, Pintér Sándor I., Papp István, Viola Gyula, v. Sós Bertalan, Ballók Lajos, Hajas Gábor, Nemes András, Szita József, Fekete István, Kovács István II., Karácson Bertalan, Locskai István, Terényi Gyula és Visszy Zoltán őrmesterek.

Őrmesterek: *a budapesti I. kerületben:* Szalai László, Török István, Ordasi Kázmér, Kiss Sándor III., Hideg István, Tóth István, Tóth János, Badó István, Károly István, Jászberényi Gyula, Németh Jenő, Tamás István, Bence József, Szarvas Sándor, Mocsai András, Szekeres István I., Bakli Sándor, Zsrai László, Megyes Mihály, Jászai István, Miklós Boldizsár, Monori András, Sarudfalvi István, Kiss József, F. Kardos József, Rózsahegyi József, Takács József I., Gelencsér István, Tóth Ferenc I., Kunsági Mihály, Cs. Varga Pál, Bálint Balázs, Farkas Sándor, Horváth János I., Molnár Vilmos, Nagy József, Varró János, Szombath István, Jákló Mátyás, Simon Ferenc, Dömény Pál, Turi János, Bérczesi Adam, Nagypál József, Makádi Máté, Varga Árpád, Garamvölgyi János, Sárvári Lajos, Varga Antal, Barta János, Szabó Pál III., Bárdosi Károly, Kun János, Vasvári Lajos, Koppányi József, Domján Imre, Kiss Sándor IV., Molnár Ferenc I., Kámi Géza, Kovács Lajos, Kovács Sándor I., Végvári István, Sohonyai István, Horváth Imre IV., Hegyi István I., Házi János, Temesi Gyula, Kulcsár Ferenc, Bódis István, Bérczes János, Rácz Imre I., Juhász János I., Hegedűs Lajos, Suhajda István, Somosi Márton, Vesztergom Antal, E. Nagy János, Szeberényi János, Vadas László, Török István II., Juhász András, Biró Lajos, Kiss József III., Batka János, Balog József, Bodó Antal, Szekeres István, Esztergomi Ferenc, Arany László, Adam Gyula, Cser Ferenc, Tarjányi Antal, Kelemen János, Nagy Kálmán II., Balogh Sándor, Teke László, Horváth János, Tiszavári Mihály, Laki István, Baráth Kálmán, Szépkalmi Károly, Horváth István, Bertók János, Gombás István, Papp József III., Soproni József, Takács József III., Sebenyi József, Hős Károly, Bánáti József, Bernát Sándor, Kovács József I., Csarnai József, Nemeskéri Károly, Bedők Dénes, Mentés Sándor, Tolcsvai Ferenc, Rosta József.

A honvédelmi miniszter úr 115.759/ein. 20. 1942. szám alatt kiadott takarékpénztári rendeletében az életbiztosítást is ésszerű takarékpénztári minősítéssel.

A Nyugállományú Katonatisztek Országos Szövetsége („NYUKOSZ”) a tényleges szolgálatot teljesítő és nyugállományú bajtársaink részére a háborús vonatkozásokra is kiterjedő

KATONAI TAKAREKBIZTOSÍTÁSI AKCIÓT

szervezett, melynek lebonyolításával az általa alapított Turul-Magyar Országos Biztosító Intézet Részvénytársaság (Budapest, VI., Anker-köz 4., félemelet) bízta meg.

A szociális családvédelmi célzatú csendőrléti szempontból fontos akcióról a 1942. évi 9. számú „Csendőrségi Közlöny” adott értesítést.

ERFURTI

főzelékmagvak

márkás káposztamagvak
és virágmagvak eladása

ZIEGLER BUDAPEST
magkereskedésben Fővám-tér 3. és Rákóczi út 4.

zsef, Bognár Gyula, Vida József, Nagy Ferenc, Bucsi Ferenc, Nagy Károly II., Károlyi Gyula, Vass Sándor, Jancsi Lajos, Balla István, Monoki János, Bozó János, Ormándi Antal, Vincze József I., Kiss István VI., Fenyvesi Mihály, Seprenyi László, Borbási Ferenc, Koppányi Jenő, Kádas József, Takács Sándor, Csonka József, Gáspár Imre, Vigh Győző, Kállói József, Kőszegvári István, Papp András, Janecsa Mihály, Várszegi József, Kocsis Ferenc, G. Kiss Lajos, Fürjesi Mihály, Szabó Árpád, Szabó István VIII., Sass István, Csikai Ferenc, Czigány Ferenc, Kiss Gyula I., Gálosi István, Kristóf Lajos, Szücs Bertalan, Járai József, Baráth János, Andróczy Ferenc, Balázs József I., Tóth Ferenc IV., Csuka László, Körmendi János, Molnár József II., Sarkadi-Fazekas András, Homoki Miklós, Biczók István, Tóssér Béla, Tótor Gyula; *a székesfehérvári II. kerületben:* Jánosfalvi József, Perjési László, Takács András, Könyvesi Mihály, Sümegi János I., Kadarkuti Mihály I., Horváth Antal II., Várfi István, Berki Gyula, Jurics László, Kalász Gyula, Szalai József, Pallós József, Ács László, Bakos Mihály, Várfi István I., Horváth József VI., Burján János, Korsós Ferenc, Tóth András, Csapó Tibor, Kőszörüs János, Németh József II., Harsányi Pál, Márton Sándor, Torma Gáspár, Rédei József, Horváth István I., Tömördi József, Szörényi György, Fekete István I., Berényi István, Bácsi Ferenc, Kutfeji Pál, Németh József III., Mogyorósi József, Juhász János III., Jakab József, Honos József, vitéz Rimaszécsi Barnabás, vitéz Horváth István V., Zsigmond Dezső, Domonkos József, Szili Dénes, Lukácsi Imre, László Imre, Józsa László, Rátkai Ignác, Varga Lőrinc, Török János, Ijjas Pál, Mogyorósi János, Kisházi József, Kisabonyi Ferenc, Bus Antal, Rábai András, Gyarmati István, Alföldi Kálmán, Kiss Antal, Soproni József, Lakatos Ferenc, Kapuvári Gyula, Csapó Árpád, Killán László, Rónaszéki István, Sasvári János, Rónavölgyi Béla; *a szombathelyi III. kerületben:* Járfás József, Pintér György, Domján Gyula, Varga János IV., Szabó György II., Kovács Nándor, Poroszlai Antal, Tóth Kálmán I., Harasztai József, Nyul Imre, Bencze Lajos, Szabó Sándor III., Tollár Sándor, Törzsök Mihály, Baracsi József, Anda József, Elekes Ferenc II., Farkas Jenő, Hortobágyi József, Kovács Lajos I., Marosvári János, Németh Kálmán IV., Pintér József, Szekeres Károly, Szalai Lajos I., Telekesi István, Ughy Dezső, Ujvári Ferenc, Ujvári István, Helmeczi László, Réti Ferenc, Gyimesi János, Monostori Ernő, Kemény Sándor, Szücs János, Varga Mihály, Várszegi Lajos, Ipolysági Ferenc, Magyar István II., Eles Lajos, Takács József II., Mészáros János, Fodor Gyula, Szak Viktor, Bujtor Ferenc, Kovács László I., Kiss Károly I., Bene Jenő, Bognár Márton II., Kormányos István, Erdélyi Lajos, Mátraházi Vince, Kiss István V., Káplár Imre, Kalotai József, Horváth Antal V., Huszti Gyula, Bársony Gyula, Balcsó Barnabás, Dávid György, Kerkai József, Molnár Sándor II., Rózsás Antal, Répcevígyi Ferenc, Bérczes István, Széles István, Szolnok Lajos, Szabó Ferenc I., Szaló Ferenc; *a pécsi IV. kerületben:* Zaliczai József, Tajnai Imre, Fehér József I., Bakonyi Lajos, István László, Futó György, Cseh Zsigmond, Molnár Gyula III., Szép István, Simon János III., Mátyás Ernő, Nagy Lőrinc, Kovács Mihály II., Labodi Ferenc, Takács Flórián, Orosházi (Osvald) Gyula, Papp János I., Kalász (Kortics) Győző, Tóth János II., Tóth Ferenc VI., Csermely (Prisznyák) János, Akácfalvi (Auer) József, Kalászi (Kollarit) István, Árnysai (Rakovics) István, Ács János, Zalavári (Zsálek) István, Bernáth Lajos II., Tóth Géza, Tóth Lajos III., Vén Imre, Németh Miklós III., Kelemen István, Németh Ferenc III., Kovács János VII., Szabó István I., Végh József II., Demendi Béla, Kisházi Gyula, Horváth József XVII., Kiss Ferenc II., Mohácsi György, Koroknai József II., Kovács Antal, Olasz József, Dobos József,

Lakatos Antal, Tóth Sándor VI., Lakat Lajos, Csülög Ferenc, Baracsi Sándor, Fazekas István, Németh György III., Füredi Nándor, Korosa Lajos, Nagy József IX., Schváb Sándor, Kurucz József, Farkas István IV., Dánfalvi Ferenc, Németh József VIII., Varga Bálint, Kovács József III., Gerencsér József II., Szabó Ernő, Ihász Gyula, Keszthelyi Ferenc, Németh Antal II., Nagy Ferenc II., Palotás Antal, Rónafalvi (Resetan) József, Monostori (Móger) József, Forintos János, Pölöskei Vilmos, Dávid András, Németh László I., Takács Lajos I., Hári (Heiszler) András, Fonyó Lajos, Hári Ferenc, Nagy Béla, Lehel (Lakics) József, Varsányi Imre, Pál István, Gajdon Dezső, Monori József, Sütő Ernő II., Keserü Lajos, Komáromi Zsigmond, Kürti Tibor, Káldy József, Fonyódi János; *a szegedi V. kerületben:* Nyirő János, Aranyosmaróti Béla, Bor Sándor, Molnár György II., Bányai László, Rákos József, Hódos Lajos, Fehérvári József, Fodor János, Ficzer Mihály, Hetei Mihály, Busás József I., Huszár Péter, Körmendi Ferenc, Kiss Kálmán II., Solymosi Sándor, Kovács Ferenc I., Varjas Károly, Szavai Ferenc, Bálint István, Bánszegi István, Tamási István, Békefi László, Nagy József I., Fülepp Gyula, Pusztai István, Hetényi György, Kovács István II., György-Kostik Sándor, Sipos Pál, Szabó György, Dakó Gábor, Szilágyi József, Holocsi Imre, Kajdi Sándor, Varga Ádám, Szörö János, Herczeg Imre, H. Hegedüs Mátyás, Pethő József III., Bánfalvi Béla, Rózsavölgyi György, Molnár György, Kerepesi József, TERNAI József, Tornócs József, Andó András, Oláh Ferenc, Hetesy László, Regényi János, Balaton László, Rabi János, Szakács Ferenc, Széles Mihály, Turi István, Ungvályi Vince, Vörös Ernő, Odor József, Palotás János, Szekeres József, Ráskövi András, Kecskés József II., Somosi József, Békefi Imre, Csikai Mihály, Kiss József II., Kovács Imre II., Kispál Vilmos, Paksi István, Márton Gyula, Kiss Ferenc II., Varga László, Pintér Sándor, Pató Mihály, Molnár Sándor V., Dolmány Mihály, Csizmadai Antal, Bolvári Antal, Tóth György, Horváth Lajos, Sörös Pál, Juhász Sándor, Mráz Ernő; *a debreceni VI. kerületben:* Baracsi Albert, Orosz György, Kismarton Géza, Gazdag Miklós, Nagy György, Tóth János IV., Gönczy István, Németh Béla, Szabó Lajos III., Bagonyai István, Földvári Ferenc, vitéz Virág József, Halász József, Szántó János, Kövi Imre, Pataki András, Szabó István II., Mészáros József, Daní Imre, Vecsési Antal, Marosvölgyi József, Bálint Mihály, Utasi Béla, Orosz Béla, Csabai György, Váradi Mátyás, Kiss Károly, Szegő Ferenc, Halmi Sándor, Simon Gáspár, Eke Pál, Szilágyi Enre, Bora Lajos, Gulyás Márton, Csabai József II., Varga Ferenc III., Kiss P. Károly, Tóth Elek, Balogh Mihály, Horváth Sándor I., Ragyák István, Tihanyi Béla, Papp György II., Árvai Ferenc, Magony Gábor, Lakatos István II., Darvasi Károly, Siklósi István, Lukácsi István, Hangya Gyula; *a miskolci VII. kerületben:* Józsa Mátyás, Pajkos István, Róza Pál, Szabó József II., Veszpi József, Katona János, Csákfalvi Béla, Perge László I., Szekeres Sándor, Bögre János, Tóth János III., Tóth Lajos II., Kőfalvi Gyula, Kiss József V., Simon István, Sándor Ferenc, Árki László, Surányi Mihály, Németh István, Kasza János, Koczó György, Bakonyi István, Rási László, Kiss János I., Tóth János VIII., Borbíró László, Könyvid János, Barta Mihály, Pálnok Géza, Jászberényi Imre, Bata József, Zöld József, Hegyi Ernő, Szepesi Ferenc, Egervári László, Horváth István I., Németh János, Kiss István IV., Bagi Lajos, Horgonyi Béla, Kiss András, Liptai István, Soós

Márkás rádió készülékek és alkatrészek legolcsóbban **RÖHLICH** **szaküzletében.**
Székesfehérvár, Nagy Sándor-u. 5.

BÁCSÉNYSZKI ALAPÍTVÁ: 1881.
„PRECISION” óra és ékszeraktár
KOLOZSVÁR, MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 15.
TELEFON: 37-59.

BERECZKY ZOLTÁN
egyenruha és úri szabósága,
KOLOZSVÁR, Wesselényi Miklós-u. 29.

BUTORT kiváló minőségben kedvező fizetési feltételekkel vásároljunk
BERZNYICKY BERTALAN MŰASZTALOS BÚTORÜZLETÉBEN
KASSA, KOSSUTH LAJOS-U. 5.

Lábizzadásnál használjon Molnár féle Sudoránt
Bővebb leírás a Cs. L. ápr. 15-iki számában
Minden órának küldtem megrendelő lapot

Károly, Szikla Sándor, Szabó József III., Udvarhelyi Lajos, Tólas János, Csabai Mihály, Palkó András, Dományházi János, vitéz Csontos András, Földeáki Béla, Ratkai Sándor, Nagy Sándor II., Jákfalvi József, Juhász József III., Baranyi Péter, Lombosi József, Rétfalvi Béla, Szántó József, Honos István; *a kassai VIII. kerületben:* Sikuti László, Balogh Nándor, Dorozsmai József, Koczás Gábor, Borhi Ádám, Albert István, Mészáros János VII., Csányi András, Nagy Kálmán II., Kocsis Péter, Szalai Márton, Krasznai András, Laczkó Pál, Papp János I., Hernádi József I., Kecskeméti Gyula, Balogh László I., Kása Máttyás, Szita Boldizsár, Halász Pál, Görög Péter, Tószegi Ferenc, Tóth Lajos IV., Aradi Ferenc, Sisa Imre, Jávorfalvi János, Makranczi Imre, Baráth Mihály, Szesztai József, Szőke Ferenc, Balla Sándor, Menyhárt Károly, Török Imre I., Kiss József V., B. Nagy Kálmán, Kiss Szilveszter, Mester Károly II., Bakacsi János, Tasnádi Bálint, Andrási Miklós, Gecse Pál, Pozsgai Károly, Domszalai Mihály, Meggyes Lajos, Vida Sándor I., Kerékgyártó Imre, Szalai József IV., Megyeri Antal, Krasznavölgyi Miklós, Juhász József III., Nagy József V., Hegedüs Máttyás, Szelei Pál, Hevesi Lajos II., Nagy Sándor I., Szipócs Ernő, Ragályi Sándor, Kovács Béla I., Kiskuti Pál, Harkai László, Czudor Béla, Kocsis István I., Bacsa János, Burunkai Mihály, Porkoláb Ferenc, Vörös István, Németh István II., Rabi Mihály, Lenkei Miklós, Molnár István III., Tézsla Mihály, Sász Pál, Horváth Ferenc IV., Bori József, Lázár János, Ivánfalvi Pál, Szakál Antal, Szalkai Antal, Vadász János, Kerekes János, Szűcs József II., Vincze József II., Gyulai Tibor, Hódi Ferenc, Orvos Máttyás, Széplaki István, Herédi Ferenc, Szabó Illés, Révész Kálmán, Turai Ferenc, Szabó Balázs, Ferenc András, Ármos Károly, Pál Lajos II., Balla Imre, Hegedüs József, Tarcsai Sándor, Bánki Elemér, Mile Sándor, Orbán Lajos II., Szabó Gábor I., vitéz Varga Zsigmond, Koszta Mihály, Kitajka Albert, Szerényi Béla, Szabó Sándor I., Baráth András, László Imre, Balázs József III., Takács Lajos, Takács József II., Bodnár Gyula, Jászay Gábor, Hentes József, Deák József, Tóth Kálmán, Kósa János, Csapó István, Barna Ferenc, Cseri József, Tar Sándor, vitéz Tarnai Miklós, Vastag István, Péntes Imre, Tánzos Lajos, Végvári István, Bélyi Imre, Boda József, Molnár Béla II., Úveges József, Barta Gyula, Vágusz János, Faragó József, Ipolyi József, Burián Pál, Nyikos Lajos, Laczkó László, Kósa János, Árvai Márton, Kincses József, Berda Sándor, Csák Illés, Szőnyi János, Tóth István VIII., Szalai Gyula, Ujfalvi Vendel, Borbély Balázs, Nagy Sándor IV., Mányoki Pál, Sitkei János, Pálinkás József, Péterdi Mihály, Hetényi János; *a kolozsvári IX. kerületben:* Lovas Pál I., Kálmán Gyula, Horváth Sándor I., Németh Ferenc I., Süveg István, Tóth Kása Péter, Németh József III., Tóth László I., Nemesvári Pál, Kópataki Bálint, Sarkadi Tihamér, Koltai Imre, Simon János II., Bene József, Virágos György, Verasztó István, Hajdu János, Horváth Lajos I., Fodróczy Pál, Földesi József, Papp László II., Csiba László, Lengyel

Jenő, Zámbo István, Kovács József II., Bagó József, Gyarmati György, Horváth István II., Fenyvesi István, Bors István, Peng Ferenc, Zsebő Lajos, vitéz Biró Ferenc, Szabó Lajos IV., Hevesi Ferenc, Kasza Miklós, Szabó Sándor VI., Majláth Sándor, Hegedüs József I., Dévai István, Meződi Ferenc, Lipcsei Ferenc, Szécsényi Ferenc, Bokor István I., Makra Lajos, Szabó Béla, Ujj László, Sipos Dezső, Acs Ferenc, Rumi József, Tatai Gyula, Gábor Jenő, Gácsi Mihály, Lévai István, Budavári István, Hadvári József, Csondor Kálmán, Tér István, Varju László, Béres József, Lendvai Máttyás, Juhász Ferenc, Meszes Imre, Tóth András I., Torma Géza, Péterfai Alfonz, Raj Ferenc, Kalauz József, Mohos Ferenc, B. Katona István, Sasi Jenő, vitéz Gartai Ernő, Sárközi András, Dér Sándor, Klenyár János, Szabó Miklós I., Pető Ferenc, Pintér István I., Kovács József III., Deák Lajos, Papp Károly, Köves Ernő, Finta Benedek, Szalontai József, Varga Dezső, Iványi Sándor, Károly István I., Szűcs Lajos I., Sági Sándor, Selmeczi Lajos, Kóbor József, Szalkai József, Remetei József, Szenczi György, Horváth István IV., Pék Sándor, Felföldi Lajos, Kadarkuti Sándor, Várszegi Lajos, Mágori Sámuel, Tóth János I.; *a marosvásárhelyi X. kerületben:* Balaton Imre, Bérczes Lajos, Csabai János, Császár Mihály, Dobos József, Futó Jenő, Ötvös Lajos, Rác Antal, Rábai József, Szigeti Gyula, Balla Albert, Balogh István, Bagó Sándor, Kuna Károly, Kovács Pál II., v. Németh Ferenc I., Pető Gyula, Piroksa Mihály, Sánta István, Abonyi Ferenc, Bajusz Lajos, Dudás Béla, Gulyás Ernő, Gyöngyösi Pál, Maglódi Ernő, Mari Imre, Sirokai József, Varga C. Mihály I., Bihari Bernát, Kiss Mihály, Kukorelli Antal, Kiss József II., Varga János I., K. Varga Ferenc II., Zakár Imre, Csőre Lajos, Dombóvári István, Kiss Kádi Imre, Miskolczi István, Ónodi János II., Siklósi János, Egervölgyi János, Harmati Sándor, Kukor Vince, Marton, Ambrus, Varga Sándor, Galló János, Balászi Gyula, Bálint Imre, Bujtor József, Győrei Ferenc, Horváth Lajos IV., Herczeg András, Imre István II., Kiss József I., Kötél László, Mészáros István II., Nagy Imre II., Odor Imre II., Polgár Gyula, Parragi József, Szabó József II., Tarr Mihály, Tóth Péter, Buzás István, Fazekas Sándor, Göcs Sándor, Horváth Lajos III., Körtési Ferenc, Kaposi Lajos, Miklós János, Nagy Mihály, Sashalmi Sándor, Szabó János III., Szilágyi László, Bojtos Szabó Máttyás, Balogh József III., Géri Jenő, Koszó Mihály, Kőhalmi Pál, vitéz Karakó József, Kovács Béla, Révész Gábor, Sidló Sándor, Sziráki Mihály, Szentágotai Ferenc, Szemes Antal, Veres János, Bojnár Antal, Farkas Mihály II., Hernádi Lajos, vitéz Kispál István I., Németh Károly, Sipos Béla, Széplaki Lajos, Bátor János, Cselényi Mihály, Bánkúti József, Gősi István, Fenyves Mihály és Tóth József III. csendőrök.

Kinevezések. *A szegedi V. kerületben:* Korom István alhadnagy *szolgálatvezetővé;* *a budapesti I. kerületben:* Galambos Antal, Kiss Illés, Németh Géza, Pásztor József II., Lakosi Mihály; *a székesfehérvári II. kerületben:* Fehér

PAPIR, IRÓSZER

**Csendőrségi nyomtatvány,
csendőrségi felszerelések**

CSERFAI ISTVÁN-tól

BUDAPEST, VI., JÓKAI-UTCA 22. A nyugati p. u.-tól 2 perc.

Megbízható őskeresztény cég! • Pontos postal kiszolgálás.

Mouson Lavendula
a postakocsi védjeggyel

Magyarországi egyedárúsító *Jobaházi János*

HUSZÁR PENGÉ

Kerékpárrendelő

szíves figyelmébe

Rendelést egyelőre nem fogadhatunk el, mert az addig előjegyzettek száma jóval nagyobb, mint amennyi gépre 2-3 hónapon belül számíthatunk. Az idők beékeztet megrendeléseket, ha valami előre nem látható zavar nem jön közbe, feltétlenül sorrend szerint intézzük el, de a leszállítás időpontjára semmiféle ígéretet nem tudunk tenni. Ismételten kerjük azokat a megrendelőket, akik időközben másutt vásárolnak kerékpárt, közzöljék ezt velünk egy lapon, nehogy mi a gépet hiába szállítsuk egy olyan időben, amikor sok lenne rá a jelentkező. Hogy újabb megrendelést előjegyzést, mikor fogadunk el, azt a Csendőrségi Lapokban hirdetni fogjuk.

CSENDŐRBOLT, Bp. XII., Bősörményi-út 19/a.

József III., Mohácsi Lajos, Gál József I., Fehér Mihály, Abai István, Szabó Pál, Tóth Sándor II., Szatmári Antal, Tóth Ferenc V.; *a szombathelyi III. kerületben:* Kovács Ferenc, IV., Borbás Pál, Siklósi István, Nagy Sándor I., Balaton Károly, Takács Sándor II., Tóth Ádám, Kiss István I., Czimer János, Szombath Gyula, Kormos András, Burján Lajos, Cserjés Dénes, Nagy István IX., Kertész István, Szecsódi István, Illés Sándor; *a pécsi IV. kerületben:* Német Imre IV., Ölbei Ferenc, V. Nagy Bertalan, Szegedi Sándor, Laki Gyula, Nádas János, Tóth György II., Bőjte Elek, Szabó János III. főtörzsörmesterek **örsparancsnokká**, Ágoston János, nemés Balogh István, Várnagy Lajos, Haypál Sándor, Győrfi János I., Szabó Sándor I., Vig János, Fehér Ferenc, György János II., Kovács Sándor III., Horváth Károly I. v. törzsörmesterek **ideigelenes örsparancsnokká**; *a kassai VIII. kerületben:* Bori István, Alföldi Mihály, Poór Pál, Emődi Dániel főtörzsörmesterek **örsparancsnokká** kinevezettek.

Véglegesítették: *A budapesti I. kerületben:* Kiss József I., Toronyi István, Hámori Vendel, Bencsik Vendel, Gera József, Horváth József, Novák Sándor, Kanderka Mihály, Bihari Pál, Garai Ferenc; *a székesfehérvári II. kerületben:* Zászlós (Zahradnicsek) Ferenc, Renk János, Varga Rafael, Bíró Károly, Horváth László, Szabó Rudolf, Erdős Lajos, Kovács Imre I., Bognár József I., Molnár István V., Bozzai József, Bakos János; *a szombathelyi III. kerületben:* Pál-völggyi Vendel, Horváth István II., Süle János, Szőke Ernő, Tárnoki Ferenc, Vajda Lajos, Holdinger Mihály, Hoklics István, Erdélyi István, Paál Pál, Meggyesi Lajos, Koczor Imre, Kecskés János, Zsirai Béla, Erdősi Lajos, Urbán Kálmán, Varga József III., Perjesi József III., Sági József I., Baján József, Kiss Ernő, Németh Ferenc VII., Balogh Béla I., Maroits József, Réfi László, Csonka János III., Kovács Sándor I., Kiss Lajos I., Markovics Károly, Márkus József, Pozsgai József; *a pécsi IV. kerületben:* Horváth József II., Szabó István VIII., Urszta László, Szűcs József, Németh József II., Sziva József, Török Mihály, Kálóczy Sándor, Békefi Lajos, Horváth József XII., Vági István, Düh Kálmán, Nagy Károly, Karancz János, Nemes János, Baráth István, Horváth Ignác, Weber György, Honvári József, Horváth Ferenc V., Orbán Ferenc, Kántor János, Gondos István, Horváth Imre VI., Szabó János I., Vörös Ferenc, Tóth József III., Dudás Vilmos, Boa Vilmos, Kocsis János, Koletár László, Arató (Szlákó) Sándor, Tóth Károly I., Benedek (Benedeck) Ferenc; *a szegedi V. kerületben:* Horváth Gyula, Légrádi Gyula, Csókás János, Balla István II., Barátfalvi József, Bányosi Vince, Gajda Lőrinc, Halápi Dániel, Nagy József, Zombori Illés, Szász József, Vörös József, Kovács József I., Szolik István, Szabó József IV.; *a debreceni VI. kerületben:* Csende János, Balázs Imre, Uzoni József, Papp Ferenc, Jászalmi Géza, Patakfalvi József, Lajtavári János, Gargya Mihály, Gedei Pál, Palkó Pál, Góz Mihály, Both Imre, Jónás Gábor, Zöld István, Simó Árpád, Dögei János, Fülöp Imre, Szabó Károly, Erdős Sándor, Dutka Sándor, F. Tóth Imre; *a miskolci VII. kerületben:* Joó Imre; *a kassai VIII. kerületben:* Háromszéki (Mili) Mihály, Varga Lajos II., Kálnási István, Orosz Béla, Dobos István, Csatárfalvi János; *a kolozsvári IX. kerületben:* Tóth István V., Takács Árpád, Timár Gergely, Fodor István I., Nagy Sándor V., Joó Mihály, Vizi Ferenc, Patkó János II., Hunyadi Mihály, Csengődi András, Szilvási György, Boda Ferenc, Pete József, Horváth Imre II., Kiss Pál, Ancsin János, Molnár János I., Kosár Miklós, Soóky Ferenc, Sintár Miklós, Rozsnyai József I., Szombati Péter,

Fodor József, Farkas Sándor II., Sólyom Károly, Dejcsecs József, Németh Lajos II., Tóth Lajos III., Nagy Ferenc II., Horváth Ferenc IV., Riellik Antal, Möntör István, Szilágyi István, Szűcs Miklós, Szeder Antal, Dézsenyi István, Varga József II., Feint József, Csehalvi József, Csizmár József, Gondár Lajos, Mandák István, Szilasy György, Egyeg József II., Vertetics Géza, Péntek János, Major Károly, Lendvai Tibor, Balázs Gábor, Szabó Lajos II., Gulyás István, Franyó Mihály, Csiszár Sándor, Grözner Lajos, Dömötör Vince, Kovács István IV., Péntek Lajos, Tóth Imre II., Bognár Lajos, Rezi Lajos, Szij István, Baranyai József III., Döbrösi Lajos, Csalló Imre, Csiza József, Sági József II., Horváth Kálmán II., Ósze József, Zsigmond Béla, Mészáros Sándor, Bucsi Ferenc, Horváth József II.; *a marosvásárhelyi X. kerületben:* Szarvas István, Tormás Imre, Bodor László, Czene Béla, B. Hajagos János, Horváth Péter, Hatvani László, Kutasi Ferenc, Szabó József, Vrajti Sándor, Zádori Péter, Boros Jenő, Papp Mihály, Czipa Mihály, Csicsek András, Simon György csendőroket az előírt próbaszolgálati idő letelte után.

Házasságot kötöttek. Vitéz Karsay Jenő alezredes Gerencsér Amor-Lidia úrnóvel Debrecenben, dr. Petheő Ferenc százados Sallay Gizella-Terézia úrnóvel Nagybátonyban, dr. Spett Ferenc százados Valovits Sára úrnóvel Tardon; *a budapesti I. kerületben:* Garaczi Antal őrmester Farkas Rozáliával Temerinben, Bódis István csendőr Szajbert Margittal Szerencsen, Rétsági István őrmester Szmerek Máriával Vécsezen; *a szombathelyi III. kerületben:* Hosszú József I. őrmester Dávid Margittal Nagyrákoson, Tóth Kálmán I. csendőr Branyiczki Annával Kőrösladányban; *a pécsi IV. kerületben:* Nagy József V. őrmester Bali Máriával Böhönyen, Markos István főtörzsörmester Mátyás Erzsébettel Lepsényben; *a szegedi V. kerületben:* Horváth István alhadnagy Nagy Erzsébettel Szegeden, Csonka Gyula őrmester Dvorniczki Etelkával Apostagon; *a debreceni VI. kerületben:* Farkas Gáspár őrmester Ambrus Erzsébettel Hódmezővásárhelyen, Kató Antal őrmester Petyus Valériával Öcsödön, vitéz Fekete Bálint törzsörmester, Varga Rozália-Erzsébettel Szegeden; *a miskolci VII. kerületben:* Hernádi János őrmester Hajdu Anna-Adéllal Gibarton, Katona János csendőr Vajda Mária-Gizellával Miskolcon, Nagy Sándor őrmester Kovács Saroltával Dobócan, Komondi László őrmester Szabó Irmával Hatvanban, Bakondi Imre őrmester Liptay Máriával Ipolyságon; *a kassai VIII. kerületben:* Tapolczai József őrmester Hunyadi Etellel Cégénydányádon, Galáth István őrmester Krajcsi Judittal Szarvason, Tollár Gyula főtörzsörmester Kisházi Zitaival Noszlopon, Fábian Sándor őrmester Erős Borbálával Esztergomban; *a kolozsvári IX. kerületben:* Virágos György csendőr Mrázik Borbálával Suron, Szabó Bálint II. őrmester Koreján Margittal Nagybanján, Sziszák András csendőr Kiss Karolinával Zsigárdon, Földi István törzsörmester Kovács Margittal Abádszalókon; *a marosvásárhelyi X. kerületben:* Kovács Ferenc őrmester Vörös Gizellával Nemesviden, Mihály Joachim törzsörmester Szabó Erzsébettel Torján.

Született. *Bodonyi Károly* százados feleségének Emma-Katalin leánya; *a budapesti I. kerületben:* Hargitai János főtörzsörmester feleségének Éva-Gabriella leánya, Buda István törzsörmester feleségének Mária-Terézia leánya, Nagy Flórián őrmester feleségének Sarolta-Mária leánya, Birkás János főtörzsörmester feleségének János-Ferenc fia.

MAGYAR PAPÍR ÉS ÍRÓSZERSZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT
SCHULER ISTVÁN ÉS FIAI
BUDAPEST, V., SZALAY-UTCA 3. SZÁM.
TELEFON: 12-43-08 ÉS 12-96-76.

Szíves figyelmébe!

Egyenruházat, felszerelési cikkek
megbízható minőségben

SZABÓ LÁSZLÓ cégnél

BUDAPEST, IX., MESTER-UTCA 38.

Pontos postai kiszolgálás. Az Önállósítási Alapból létesült cég.

Magyar gyártmány!

Cipők, csizmák, szijazatok
nyergék, tölténytáskák,
isztolytáskák fényszerelésére
és ápolására.

a székesfehérvári II. kerületben: Irtó József őrmester feleségének Boldizsár-József fia, Horváth Lajos V. főtörzs-őrmester feleségének Mária-Ildikó leánya, Szabó Pál fő-törzsőrmester feleségének Gyula fia, Sziklai Lajos őrmester feleségének I. László fia, Mátyás István törzsőrmester feleségének Erzsébet-Ilona leánya, Molnár István őrmester feleségének István-János fia; a szombathelyi III. kerületben: Szecsődi István v. törzsőrmester feleségének Zsuzsanna-Erzsébet leánya, Kasza József őrmester feleségének Angyalka-Mária-Julianna leánya, Rátkai József őrmester feleségének Gabriella leánya; a pécsi IV. kerületben: Somos László főtörzsőrmester feleségének Miklós-István fia, Bérczesi György v. törzsőrmester feleségének György fia, Palánki Lajos főtörzsőrmester feleségének Emil-Lajos fia; a szegedi V. kerületben: Hegyes Péter őrmester feleségének Péter fia; a debreceni VI. kerületben: Molnár Antal főtörzs-őrmester feleségének Zoltán fia, Gy. Balogh István törzs-őrmester feleségének Ibolya-Klára leánya, Tóth Ferenc I. törzsőrmester feleségének Ferenc fia, Sasfalvi Károly törzs-őrmester feleségének Erika-Piroska leánya, vitéz Kocsis László őrmester feleségének Magdolna leánya; a miskolci VII. kerületben: Bodó Kálmán főtörzsőrmester feleségének Gyula-Ferenc fia, Beke Dávid főtörzsőrmester feleségének Mária-Margit leánya, Gál Ferenc II. őrmester feleségének Anna-Ibolya leánya, Mészáros László törzsőrmester feleségének Mária-Rózsa leánya; a kassai VIII. kerületben: Apostol Lajos főtörzsőrmester feleségének Árpád-György fia, Kiss János őrmester feleségének Éva leánya, Bernáth András őrmester feleségének Mária-Éva leánya, Kiss István II. őrmester feleségének István-Miklós fia; a kolozsvári IX. kerületben: Csatai József főtörzsőrmester feleségének Béla-Mihály fia; a marosvásárhelyi X. kerületben: Masa József őrmester feleségének Edit-Irén leánya, Lámfalussy László őrmester feleségének Árpád fia.

Halálozás. Maros János őrmester felesége szül. Keller-mayer Ilona Zircén, Jobbágy Kálmán főtörzsőrmester Győző fia Nagyváradon meghaltak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Közleményt nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk, de tizenöt gép- vagy kézírásos hasábnál hosszabbat csak előzetes megegyezés után. — A közlemények fogalmazási átsziszolásának és — ha szükséges — tartalmi módosításának, valamint a törlés és a ki-egészítés jogát fenntartjuk magunknak.

A kéziratot kérjük a papírlapnak csak egyik oldalára és félhasábosan lehetőleg írógéppel írni. Olvashatatlan vagy névtelen kézirattal nem foglalkozunk. Kéziratok soráról szerkesztői üzenetben adunk választ és csak akkor

küldünk vissza kéziratot, ha a szerző megcímzett és válasz-bélyeggel ellátott borítékot mellékel ahhoz. A megjelent közleményeket tiszteletdíjban részesítjük.

Fényképfelvételek beküldése alkalmával csatolni kell a felvétel készítőjének nyilatkozatát arról, hogy a felvételek közléséhez — a szokásos tiszteletdíj ellenében — hozzájárul.

A megjelent közleményekre, fényképekre, rajzokra tulajdonjogukat fenntartjuk, azokat tehát beleegyezésünk nélkül nem szabad másutt közölni, sem pedig utánnyomtatni.

Közlemények különnyomatait a nyomda velünk kötött szerződésben megjelölt árszabás szerint köteles elkészíteni.

Minden hozzánk intézett levélre a szerkesztői üzenetekben válaszolunk, jelige alatt. Jeligéül legcélszerűbb kisebb helység nevét, vagy ötjegyű számot választani. Aki jeligét nem jelöl meg, annak neve kezdőbetűi és állomáshelye megjelölése alatt válaszolunk.

Magánlevelet nem trükk akkor sem, ha a beküldő válaszbélyegyet mellékel.

Közérdekű kérdésekre nem szerkesztői üzenetben, hanem a „Csendőr Lekszikon“ rovatban felelünk.

Minden levelet teljes névvel és rendfokozattal alá kell írni és az állomáshelyét is fel kell tüntetni. Hozzánk intézett levelet szolgálati útra nem terelünk és azok tartalma vagy beküldőinek kiléte felől senkinek sem adunk felvilágosítást.

Előfizetést csak a csendőrség nyugállományú tagjaitól, továbbá a honvédség és a m. kir. rendőrség, a bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjaitól fogadunk el, mástól nem. Előfizetési díj a nyugállományú csendőrtisztek, valamint a honvédség, rendőrség, bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjai részére évi 12 pengő, nyugállományú csendőrlegénység részére pedig évi 8 pengő. Legkisebb előfizetési idő: félév. A nyugállományú csendőrlegénység az előfizetési díjat negyedévi 2 pengős részletekben is fizetheti.

A pénzküldeményeket kérjük a „Csendőrségi Lapok“ 93.342. számú postatakarékpénztári csekk számlájára befizetni.

Címváltozását mindenki maga köteles velünk közölni. Címváltozás bejelentésénél a nevet, rendfokozatot, a régi és új címet pontosan és jól olvashatóan kérjük megírni.

Zöldmező. 1. A kéreztett beosztása: Miskolc, nyomozó alosztály. **2.** A KBTK. 68. §. 1. pontja szerint két hónapig terjedhető elzárással büntetendők azok a — hatósági engedély mellett vagy anélkül — koldulók, akik életük 14. évét túlhaladták, ha három tagnál nagyobb számban ugyanazon helyen együtt koldulnak. Nyilvánvaló, hogy ha a példában említett mind a négy fiatalok betöltötte már a 14. életévét, akkor az idézett rendelkezés alá esnek, mert az a veszély forog fenn, hogy védtelen egyént megtámadnak, de legalább is megfélemlítenek és adakozásra kényszerítenek. Az ilyen csoportos koldulás még abban az esetben is veszélyt jelent, ha a koldulóknál egyáltalán nincs támadásra alkalmas eszköz, mert magányos emberrel négyen pusztán kézzel is elbánhatnak. A csendőri eljárás szempontjából azonban teljesen közömbös, hogy azok, akiket a kolduláson tetten értek, a KBTK. 68. §-a (minősített esetek), vagy csupán a KBTK. 66. §-a szerint büntetendők.

Csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek szállítója:

**VITÉZEK
Termelő-, Beszerző- és Értékesítő
SZÖVETKEZETE**

papírosztálya

Budapest, XII., Bernáth Géza-utca 14. szám

(A csendőrlaktanya közelében.)

A szabályszerű engedély nélkül könyöradománygyűjtőket ugyanis — a 68. §. és 66. §. alá tartozó esetekben egyaránt — a Szut. 312. pont 23. alpontja alapján el kell fogni és tényvázlattal a közigazgatási hatóságoknak átadni. A Szut. idézett pontja határozottan kiemeli az engedély nélkül koldulókat, mint olyanokat, akik gyanús körülmények között a közbiztonságra veszélyeseknek látszanak. Ennek az a magyarázata, hogy az engedély nélkül koldulók legnagyobb része munkakerülő, megbízhatatlan elem s a koldulást csak ürügynek és alkalomnak tekinti kisebb-nagyobb bűncselekmények elkövetésére. A Szut. ezek elfogása tekintetében nem ír elő korhatárbeli megszorítást, tehát a 14—15 évest is épen úgy el kell fogni, mint a nagykorút. Az azután megint más kérdés, hogy az ilyen fiatalok milyen esetekben büntethető. (L. Pinczés-féle BTK. III. kötet 288—289. old.)

A. I., Orosháza. Lakásigénylési kérelmét benyújthatja ugyan a polgármesteri hivatalhoz, de nem valószínű, hogy — a fennálló rendelkezések értelmében — teljesíthetik. A lakásbérletekkel kapcsolatos egyes kérdések újabb szabályozása tárgyában kiadott 100/1943. M. E. sz. kormányrendelet (3/1943. sz. Cs. K.) 5. §. 2. pontja ugyanis kimondja, hogy bérlelként nem lehet kijelölni azt, aki 1939 évi szeptember hó 1. napján nem lakott abban a községben vagy városban, ahol lakás kiutalását kéri. Ez alól csak akkor tehetnek kivételt, ha a kérelmező beköltözése a községbe (városba) közszolgálati alkalmazása következtében vagy egyéb közérdekből okból indokolt. Az Ön esetében ez a kivétel elbírálás nem alkalmazható, miután nyugállományú és gyermeke könnyebb taníttatása végett kéri a lakás kiutalást.

Március 26. 1. A nőülési szabályzat az ara részéről nem kíván készpénzvagyont. 1937. évi 1. sz. Cs. K.-el kiadott 1. sz. Függelék 5. §. 17. pontja f.) és g.) alpontjai szerint: „Ha a nőülési szándékozónak illetményein felül a család megélhetését előmozdító olyan magánvagyonra nincsen, amely legalább havi 15 pengő jövedelmet biztosít, akkor az arának kell ilyen jövedelemmel rendelkeznie, hogy a házasulandók anyagi helyzete a házasságban biztosítva legyen. Ilyen vagyon, illetve jövedelem hiányában valamely hozzátartozó részéről kell a megjelölt támogatást biztosítani.“ A „vagyon“ és „jövedelem“ különböző fogalmak. A vagyon a hasznos hajtó dolgok összessége, a jövedelem pedig a vagyon, illetve a munka haszna. 2. Erre a kérdésre mi nem válaszolhatunk, forduljon a lelkészhez, az megmondja. Nézetünk szerint nincs aggodalomra oka. Egyébként bárhogy is legyen, most már ki kell tartania a leány mellett. Becsületes férfinak csak ez lehet az elhatározása azzal a leánnyal szemben, aki miatta hagyta el előbbi vőlegényét. Jól tette, hogy bizalommal fordult hozzánk, mindig szívesen látjuk.

Marosmenti. 1. A „kpó“ és „npó“ rövidítések a helyesek. Egyébként utalunk a f. évi március 1-i számunk 159. oldalán közölt „T. I.“ jelű üzenetünkre. 2. A részletes fegyver-, szerelvény- és ruhavizsgát a f. évi 14. sz. Cs. K.-el a Szut. 4. mellékletében elrendelt helyesbítő rendelkezés szerint — tehát havonta egyszer — kell megtartani. A Szut. 577. pontjának megfelelő helyesbítésére később törtenik intézkedés.

55.555. A csendőregyének családi pótlékban részesülő családtagjai ugyanolyan gyógy- és ételmezési költségek fizetése mellett tarthatnak számot honvédkórházi ápolásra, mint a családfe. (L. az 1932. évi 13. sz. Cs. K.-t.) Beutalásuk is úgy történik, mint a családfe. Műtétért külön fizetni nem kell, mert annak költsége benne van az ápolási díjban.

Tulipán. Ha az apa figyelőlapos, nem számíthat arra, hogy a házasságkötést engedélyezik. Mindegy, hogy a leány milyen rokonsági viszonyban van a nevelő apával, mert mégis csak az nevelte fel, az helyettesítette a vérszerinti apát s lelkületét, gondolkodását rányomta környezetére.

Sz. S. Medgyesháza. Miután az érdekeltek a leírt feltetelekben annak idején kölcsönösen megegyeztek, büntetőjogi szempontból legfeljebb arról lehet szó, hogy ez a megállapodás minősülhet-e uszoras szerződésnek? Az 1932. évi VI. t.-c. 1. §-a szerint ugyanis uszoras szerződés az olyan szerződés, amelyben valaki a vele szerződő fél függő helyzetének stb. kihasználásával olyan vagyoni előnyt köt ki vagy szerez a maga javára, amely a saját szolgáltatásának értékét feltűnően aránytalan mértékben meghaladja. Azt tanácsoljuk, tegye meg az örs uszora vétsége miatt a feljelentést, az ügyészség azután eldönti, hogy ilyen alapon vádat emelhet-e vagy sem. A nyomozásnál arra is ki kell terjeszkedniök, hogy a gyanúsított az őt szakértőként alkalmazó hatósággal szemben helyettesítése idején is ilyen minőségben szerepelt-e, s ha igen, nincs-e szó esetleg a hatóság félrevezetéséről, csalásról vagy a pénzfelvétellel kapcsolatosan — okirathamisításról.

T. F. Felsőkabol. Helyesen fogta fel a kérdést, ilyen jelenségeken a csendőrség nem térhet napirendre. Babonás eltévelyedés ez, ami a mai időkben súlyosan sérti a nemzeti közösség érdekeit. Büntetendő cselekményről ugyan nincs szó, nem is ajánlatos, hogy a csendőr saját kezdeményezéséből beavatkozzék, de ez nem jelenti azt, hogy nem lehet semmit sem tenni ellene. Jelentsék be az illetékes főszolgabíróknak.

Tiszavirág. Ha 5 hónappal előbb véglegesítették, mint bajtársát, Ön a rangidős. A járőrtárs iskola eredménye csak másodsorban mértékadó, tehát — csak akkor jönne számításba, ha mindkettőjüket azonos időpontban véglegesítették volna. A minősítés a rangmeghatározásnál nem játszik szerepet. Ezt önmaga is eldönthette volna, ha elolvassa az új előléptetési rendelkezések (10/1943. sz. Cs. K.) 8. pontját. A rangmeghatározás szabályait az tárgyalja.

Máramarosi örs. Úgy látjuk, hogy Önt ideiglenesen vezényelték más örsre szolgáltatételre. A vezénylése idejére vezényeltetési pótdíjra van igénye.

Maros. A nőülési szabályzat 13. §-ában (61. pont) említett kedvezményben csak vitézzé avatott csendőr részesülhet. Ön tehát jövendőbeli apósa vitézzé avatásával nem juthat ehhez az előnyhöz. A kérvényhez minden okmányra szükség van, amit az 1937. évi 1. sz. Cs. K.-el kiadott 1. sz. Függelék 6. §-a (20. pont) előír.

Jenőfalva. Az eset körülményeit csak a nyomozás tisztázhatja, ezért mindenképen le kell folytatni. Csak azután lehet eldönteni, hogy mi történt: véletlen baleset, vagy büntetendő cselekmény. Lehetséges ugyanis, hogy a sérülés egészen más eredetű s csak ráfogták a lórúgásra. Ha azután az örs megállapítja, hogy bűncselekmény nem forog fenn, beszünteti a nyomozást és megállapításait röviden bejelenti az illetékes kir. ügyészséghez. (L. Szut., 459. p.)

Cered. A Tűzkeresztet volt parancsnoksága hivatalból leadja, ha arra igényjogosulttá vált. Annak azonban semmi akadály nincs, hogy a kérelmét előterjessze, sőt ez ajánlatos is.

Sz. R. Forduljon kérelmével a lakóhelye szerint illetékes kerületi elöljáróságnál működő hadigondozó tiszthez.

ZONGORÁK
Pianinók
vétele, eladása, csere.
Részletre is.
REISSMANN IMRÉNÉ
Budapest, Rákóczi-út 55. szám.
TELEFON: 187-898 • KERESZTÉNY CÉG

MEGBIZHATÓ! KÉNYELMES! ELŐNYÖS!
A
„TAKARÉKOSSÁG“
R.-T. DEBRECEN
BEVÁSÁRLÁSI RENDSZERE
124 helyen nyújt vásárlási lehetőséget,
1 helyen jelent fizetési kötelemmentességet,
a havonta megújuló továbbvásárlás jogával!
FELVILÁGOSÍTÁST, VÁSÁRLÁSI
ÚTALVÁNYOKAT KÉSZÍTÉSGEL
NYUJT A KÖZPONTI IRODA DEBRECEN, DEÁK FERENC-UTCA 6.

F. I. Szeklence. A kirajzott méhcsalád gazdája nem követelheti a megtelepedés helyén lévő telek tulajdonosától, hogy az a fáját, melynek odvába a méhek beköltöztek, a befogás lehetővé tétele céljából kivágnatni engedje. A telektulajdonos elutasító magatartása miatt tett panasz tehát alaptalan. Az elszállt méhraj befogására különben is csak akkor jogosult a gazda, ha a méhek megtalálását követő 48 órán belül megteszi a szükséges intézkedéseket. Máskülönben az elszállt méhraj tulajdonát két nap múlva az szerzi meg, akinek a telkén a raj letelepült. Ha a méhcsalád eredeti tulajdonosa a fát mégis kivágná, s az így okozott kár 10 P-t felülmul, magánlaksértéssel párosult ingatlan vagyon rongálásának vétségét követi el (BTK. 332. és 421. §-ai). E mellett polgári peres úton kártérítési kereset is indítható.

Gyergyóújfalu. Kérelmét kivételesen illetékes helyre továbbítottuk. A pót díjat rövidesen megkapja.

Kiszéüst. Valószínűleg sikerül, ha a többi feltételeknek is megfelel. Közlebbi felvilágosításokért forduljon Kolozsvár megye Vitézi Székkapitányához.

Stelnicza. Ilyen nevű község nincs és nem is volt Magyarország területén. Lehetséges, hogy elírásról van szó. Hasonló hangzású községek: Stebnicka Huta (Sáros vármegye, jelenleg Szlovákia), melynek magyar neve Esztebnekhuta volt és Gelnicza (Gölnicbánya). Próbáljon ezeken a helyeken érdeklődni.

M. M., Viss. A családi pótlék a gyermek után önnök is jár. (Nem szülési segély!) A gyermek születését jelentse be a nyilvántartó gazdasági hivatalnak s kérje a családi pótlék folyósítását.

Nemes. Nemességének igazolására nincs mód, mert a nemesség csak apai ágon száll át a leszármazottra.

Hazáért, mindhalálig. Megilleti a Tűzkereszt és pedig annak az I. fokozata, mert mint tüzér, a kivonuló hadseregben belül ténylegesen résztvett a hadműveletekben. (L. az 1942. évi 5. sz. Cs. K.-ben közzétett Alapszabályok 3. §-át). A f. évi 11. sz. Cs. K.-ben megjelent 10.186—eln. 8/e. vkf.—1943. sz. H. M. rendelet szerint a Tűzkereszt I. fokozata 12 heti — a megkövetelt beosztásban eltöltött megszakítás nélküli — harctéri szolgálat után illetékes. Az Ön harctéri beosztási ideje ezt kétszeresen meghaladja.

B. M. főtörm. Bácsstóváros. Azt is írja meg, hogy a kért címre miért van szüksége, mert kellőképpen nem indokolt esetben a cím után nem kutathatunk.

KÉZIRATOK. FÉNYKÉPEK.

Koppány. Rövidebbre fogva jó, alkalmilag sorra kerül.

V. M. Barátos. A cikkében tárgyalta eljárás módokat a vonatkozó utasítások és rendeletek egységesen szabályozzák. Új gyakorlati fogásokról viszont nem írt, ezért nem közöljük.

K. P. Kunhegyes. Sokat tanulhattak ebből, mi is érdeklődve olvastuk, köszönjük. Esetleg felhasználhatjuk.

V. I. Székesfehérvár. Mindkettő jó, a közlendők közé helyeztük.

Bihari Bünlátó. Teljesen igaza van, de nem sikerült a megírása. A jó írás titka: a mesterkéltég kerülése. Erre törekedjék.

Próba. Úgyesen ír. Próbálkozzék a szolgálatból vett, érdekes és tanulságos esetek megírásával. Amilyent most küldött, olyanra nincs szükségünk.

A sziv. Szomszédos örs. Maros folyó. R. P. Domszló. Valamennyi megfelel. Felhasználjuk.

Pályázatok.

I.

A nyomozás feladata elsősorban a tárgyi bizonyítékok megszerzése, emellett azonban fontos a gyanúsított beismerése is, mert útbagazít és újabb bizonyítékok megszerzéséhez vezethet.

A beismerésre bírás sokszor a nyomozás legnehezebb része, mert minden gyanúsított tudja, hogy azzal bizonyítékot szolgáltat önmaga ellen. A Szut. szerint a beismerés kieszközölése végett nem szabad a gyanúsítottal szemben sem ígéretet, biztatást, ámitást, fenyegetést, erőszakot vagy kényszert használni; sem pedig éjjeli kikérdezéssel vagy más módon célzatosan kifárasztani.

Pályázatot hirdetünk annak leírására, hogy a felsejolt tilalmak szigorú betartásával ki hogyan bírta beismerésre a gyanúsítottat? A nyomozásnak részletesen csak azt a részét kell leírni, amelyik a gyanúsított beismerésre bírását tartalmazza.

Csak legénységi állományúak pályázhatnak.

Határidő 1943. július 15.

A legjobb munkákat könyv- vagy pénzjutalomban részesítjük — ebbeli kívánságukat a pályázók írják meg — és közöljük.

II.

Folyó évi április 15.-i pályázatunk II. pontjára — valószínűleg a rövidebb határidő miatt — csak néhány dolgozat érkezett be. Minthogy különösen idősebb bajtársaink között többen vannak, akiknek a közbiztonsági szolgálat során fegyveres harcot kellett folytatniok lőfegyveres ellenfelükkel, a pályázat határidejét **1943. július 1-ig meghosszabbítjuk.** Az 5 legjobb munkát 50, 40, 30—30 P-ös pénzjutalomban részesítjük s a lapban is közöljük.

1943. április 15.-i számunkban hirdett „Nemes Verseny” című pályázatunk eredményét a június 15.-i számunkban közöljük.

**A szerkesztésért és kiadásért felelős:
BENEDEK MIHÁLY alezredes.**

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest, V., Honvéd-utca 10.
Felelős: Györy Aladár igazgató.

Aranyozott - kovácsoltvas - kristály
Stylcsillárok, díszlámpák

TÓTH JÁNOS

lámpaernyő - műhely

BUDAPEST, KOSSUTH L.-U. 1. • Ferenciek udvara. T.: 188-989.

„Réka”
EGYENRUHÁT

egységcsomagból
igénylésre előírt
egységáron. Paszományok
gombok, felszerelési cikkek
Postai szétküldés

RUHAIPARI és KERESKEDELMI R.T.
VI., ANDRÁSSY-ÚT 27. • TELEFON: 425-984.

Csendőrségi nyomtatványok és
felszerelési cikkek nagyraktára:

PALLADIS
R.T.

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 130. I. EM.
Távbeszélő: 120-013. (A Hősök-tere közelében)

C S E N D Ő R S É G I
SORSJEGYET
Kalotay Árpád
sorsjegyzárható listában
Bpest, VIII., Jónás-krt 28
vásárolja.

EPEKŐBETEGEK próbálják ki a rég bevált
„SPECOLITH“ 2 epekő-teát.
 Egy doboz 10 napi adag ára: P 3-80 + 0-05
 Megrendelhető a készítőnél:
ÁRENDÁSSY LÁSZLÓ „Flóra“ gyógyszerháza,
 Pestszentlőrinc, Üllői-út 175. Telefon: 342-340.

Egyenruházati és felszerelési szaküzlet.
 Csendőrségi nyomtatványok. Pontos postal kiszolgálás.
KOVÁCS JÁNOS
 DEBRECEN, Hatvan-u. 2.

Egyenruházati, felszerelési cikkeket esontú
KAZAI JÓZSEF cégnél
 vásároljunk
 A m. kir. csendőrség szerszámok szállítója. Polgári és katonai szabóság
MISKOLC, Szemere-u. 4.

Egyenruházat HOKSÁRI
 KELETI P.-U.-NÁL BAROSS TÉR 4
 NYUGATI P.-U.-NÁL TERÉZ-KÖRÚT 60

Katonai rendjelek — Jelvények — Sportérmék
 Szalagok — miniatűrök — Javítások
MORZSÁNYI cégnél
 Budapest, IV., Váci-u. 36. Tel.: 182-217
 Alapítási év 1870. A csendőrség kedvelt bevásárló helye.

OSZTÁLYSORSJEGYET
TÖRÖK BANKHÁZNÁL
 BUDAPEST, IV., SZERVITA-TÉR 3. SZÁM.
 vásárolunk.

M a magyar gyártmányú

THEBRIS MASOLO IRONT
 HASZNÁLJUK
 GYÁRTVA
 SCHULER JÓZSEF RT., BUDAPEST

B Jó Bertalanné
 Butort butorsalonjából vásároljunk
 bizalommal.
 BUDAPEST, VII., RÁKÓCSI-ÚT 82. I. 3.
 Vidékre árajánlatot küldünk.

ÓRÁT arany-ezüst **ÉKSZERT** vásároljunk
BUOCCZ VILMOS óras- és ékszerésznel
KASSA, Fő-utca 17. Szakszerű
 javítások
 Vessék aranyat, ezüstöt, drágakövet legmagasabb napi áron

Egyenruházat,
Katonai felszerelések **TURÁNI ISTVÁN**
 cégnél.
Szövetek **KASSA, Fő-utca 118.**
 A m. kir. csendőrség szállítója. — Megbízható, pontos kiszolgálás.

KERÉKPÁRT. alkatrészeket,
 rádiót, **VARRÓGÉPET** vásároljunk
KISS BÉLANÉ
 műszaki kereskedésében.
 A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fizetési feltételek.
NAGYVÁRAD, Kossuth L.-u. 3.

Pontos **ÓRÁT**, arany, ezüst **ÉKSZERT**
 Ajándéktárgyakat bízalommal vásárolhatunk
GYENGE ISTVÁN
 szakképzett óras- és ékszerésznel,
NAGYVÁRAD, Rákóczi-út 13. • Szakszerű órajavítások. • A m. kir. csendőrség szállítója.

A csendőrségi nyomtatványokat, könyv, papír, töltőtollat
SIMON ISTVÁN
 CÉGNEL VÁSÁROLUNK
NAGYVÁRAD, Bémer-tér 3. Telefon: 26-43
 A m. kir. Csendőrség szállítója

EGYENRUHA
 Polgári szabóság, felszerelési cikkek
Gergely Béla
NAGYVÁRAD, Mezey Mihály-utca 1.
 A m. kir. csendőrség Bihar és Szatmár megyei osztályának szerszámok szállítója
 Megbízható, pontos kiszolgálás.

PONTOS szolgálathoz
 pontos ÓRÁT! Arany,
 ezüst ékszeret MI
 Óptika, fotocikkek
Gede Lajos
 Székesfehérvár
 ÓRAS ÉS ÉKSZERÉSZNEL
 VÁSÁROLUNK
 Zita királyné-út 2. sz.

MI **BÚTORT** a leggyorsabbtól a
 különleges kivitelig
FEKETE VILMOS bútortasztalosmester
 bútorsarnokából vásárolunk
 Székesfehérvár, Sajnán épület
 A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fizetési feltételek
 Méltányos árak! Kiváló munka!

ZALKA LAJOS
EGYENRUHAZAT
FELSZERELÉSI CIKKEK
URI SZABÓSÁG
SZÉKESFEHÉRVÁR, Nádor-u. 35.
 A magy. kir. csendőrség szerződéses
 szállítója. • A m. kir. csendőrség tag-
 jainak kedvező fizetési feltételek